

REZIME

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2012.
JP "REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO PRIMORJE" BUDVA

ODLUKA O CIJENAMA VODE KOJA ĆE SE ISPORUČIVATI IZ REGIONALNOG VODOVODNOG SISTEMA

INFORMACIJU O STANJU I MEĐUSOBNIM ODNOSIMA JAVNOG PREDUZEĆA „REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO PRIMORJE“ I OPŠTINA CRNOGORSKOG PRIMORJA

I - IZVJEŠTAJ O RADU

U 2012. godini JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ (u daljem tekstu: JP RVCP) je vršilo:

- svoje osnovne djelatnosti definisane Zakonom o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja i Odlukom o organizovanju Javnog preduzeća „Regionani vodovod Crnogorsko primorje“:
 - vodosnabdijevanje opština Crnogorskog primorja;
 - izgradnja i održavanje regionalnog vodovodnog sistema za Crnogorsko primorje;
- poslove na realizaciji Projekta zaštite osjetljivih turističkih područja u Crnoj Gori - MESTAP koji su mu, kao jedinici za implementaciju tog projekta, povjereni projektom i Ugovorom o finansiranju projekta, zaključenim sa Svjetskom bankom;
- poslove na realizaciji Programa mjera za rješavanje problema vodosnabdijevanja Prijestonice Cetinje (sanacija vodovoda na Cetinju).

U dijelu aktivnosti koje se odnose na izgradnju regionalnog vodovoda, JP RVCP je završilo izgradnju dijela ovog sistema na potezu Ćafe (Bar) - Ulcinj i izvelo radove na polaganju elektro energetskog kabla u kontinentalnom dijelu, od Virpazara do izvorišta Bolje Sestre.

JP RVCP je u 2012. godini takođe nastavilo s aktivnostima na realizaciji hitnih mjera za rješavanje problema vodosnabdijevanja Prijestionice Cetinjeu skladu s Planom realizacije dijela tog programa iz sredstava zajma Abu Dabi Fonda za razvoj.

U okviru projekta MESTAP izgrađena je regionalna sanitarna deponija „Možura“ za potrebe opština Bar i Ulcinj i nabavljena oprema za rad deponije. U okviru ovog projekta nabavljena je i oprema za sakupljanje i transport otpada koja je predana na upotrebu javnim komunalnim preduzećima u opštinama Ulcinj, Bar, Budva, Tivat i Kotor.

U izvještajnom periodu vršena je redovna isporuka vode opštinama Crnogorskog primorja, izuzev opštine Herceg Novi, koja još uvijek nije povezana na regionalni vodovodni sistem.

JP RVCP je svoje poslove u 2012. godini izvršavalo uz podršku Vlade Crne Gore, Ministarstva održivog razvoja i turizma, kao resornog, i u saradnji sa drugim državnim organima i opštinama na čijim teritorijama se realizuju navedene investicije, kao i međunarodnim finansijskim organizacijama iz čijih se kredita finansiraju te investicije, izvođačima radova i drugim subjektima uključenim u realizaciju investicija.

JP RVCP je ostvarilo veće prihode po osnovu naknade na investicije u opštinama Crnogorskog primorja u odnosu na 2011. godinu i oni su u 2012. godini iznosili 2.493.026 €.

Lokalna vodovodna i kanalizaciona preduzeća nijesu uredno izmirivala obaveze za vodu preuzetu iz regionalnog vodovodnog sistema. Na kraju 2012. godine, ukupna potraživanja od kupaca iznosila su 2.438.543 € i u najvećoj mjeri odnosila su se na potraživanja od opština, odnosno njihovih vodovodnih i kanalizacionih preduzeća za isporučenu vodu.

1. Isporučka vode opštinama Crnogorskog primorja

Tokom 2012. godine JP RVCP je isporučivalo vodovodnim i kanalizacionim preduzećima u opštinama Budva, Kotor, Tivat i Bar, a od jula 2012. godine i opštini Ulcinj, vodu za piće iz regionalnog vodovoda koje su podmirivale sve potrebe za vodom u navedenim opštinama.

Isporučka vode vršena je na osnovu ugovora koje je JP RVCP zaključilo sa tim preduzećima, kojima je ugovoreno preuzimanje minimalnih količina vode. Shodno tome, tokom ljetnje turističke sezone lokalnim vodovodima u opštinama Budva, Kotor, Tivat, Bar i Ulcinj, isporučene su sljedeće količine vode:

- jun	285 l/s
- jul	520 l/s
- avgust	640 l/s
- septembar	441 l/s
- oktobar	206 l/s
- novembar	163 l/s

Na osnovu ugovora o isporuci vode u 2012. godini, koji su zaključeni sa vodovodnim i kanalizacionim preduzećima navedenih opština, ugovorena je isporuka 8.447.040 m³ vode, što u finansijskom smislu iznosi 2.145.846 € (bez PDV). Iako je isporučeno 21 % vode više nego u 2011. godini, finansijski rezultat je slabiji za blizu 800 hiljada € zbog nižih ugovorenih cijena.

2. Izgradnja i održavanje regionalnog vodovodnog sistema

Tokom 2012. godine završena je izgradnja dijela regionalnog vodovodnog sistema od Čafa (Bar) do Ulcinja. U okviru ovog projekta izgrađeno je 20,078 km cjevovoda i prekidne komore „Čafe“ i „Bratica“ i pumpna stanica „Belveder“.

JP RVCP je na osnovu međunarodnog tendera zaključio dva ugovora za realizaciju ovog projekta:

- Ugovor sa kompanijom „Integral Inženjering“ Laktaši - Federacija Bosne i Hercegovine za postavljanje čeličnog cjevovoda u dužini od 18,3 km i izgradnju prekidne komore „Čafe“ i
- Ugovor sa kompanijom „Jedinstvo“ Sevojno - Republika Srbija, za izgradnju pumpne stanice „Belveder“ i prekidne komore „Bratica“.

Opština Ulcinj je tražila, a Abu Dhabi fond za razvoj (iz čijeg se kredita finansira izgradnja ovog segmenta regionalnog vodovodnog sistema) odobrio, da se Ugovor sa kompanijom „Integral Inženjering“ proširi na izgradnju dodatnih 1.773 m cjevovoda u Ulcinju, od benzinske stanice do zgrade komunalnog preduzeća, radi snabdijevanja hotelskih kapaciteta na Valikoj plaži.

Izgradnja se finansira iz kredita Abu Dhabi fonda za razvoj na osnovu Ugovora koji je sa ovim fondom zaključilo JP RVCP, a na koji je Vlad Crne Gore garant, shodno Ugovoru o garanciji. Aneksom ugovora prvobitni iznos zajma je smanjen za 50% - na 43,6 miliona Dirhama, što je na dan zaključivanja Aneksa bilo ekvivalentno 8.977.458 €. Kako je zbog kursnih razlika na dan 05.12.2012. godine visina zajma iznosila preko 9 miliona €, a kako je utrošeno svega 8,067 miliona €, uključujući i 0,5 miliona € za projekat unapređenja vodosnabdijevanja Cetinja, neutrošena sredstva zajma su otkazana.

U 2012. godini proširen je SCADA sistem automatskog nadzora i upravljanja regionalnim vodovodnim sistemom i izvedeni radovi na polaganju elektro energetskeg kabla od TS „Virpazar“ do vodoizvorišta radi uspostavljanja dvosmjernog napajanja postrojenja na vodoizvorištu „Bolje Sestre“.

Tokom 2012. godine, JP RVCP je vršilo redovne aktivnosti na održavanju funkcionalne ispravnosti sistema i obezbjeđivalo uslove za pravilan i nesmetan rad. Dnevno je praćena kontrola kvaliteta i mjerena količina isporučene vode. U sistamu nisu evidentirani gubici vode.

3. Realizacija projekta MESTAP

JP RVCP je u izvještajnom periodu sprovodio aktivnosti kojima je obezbijeđen nastavak realizacije i završetak projekta MESTAP, tj. njegove druge faze u okviru koje je izgrađena regionalna sanitarna deponija za opštine Bar i Ulcinj na lokaciji „Možura“ i izvršena nabavka opreme za rad deponije, kao i nabavka opreme za sakupljanje i transport otpada za komunalna preduzeća u opštinama Ulcinj, Bar, Budva, Kotor i Tivat.

Na osnovu međunarodnih tendera po ICB metodi za projektovanje i izgradnju sanitarne deponije „Možura“, JP RVCP je 24. decembra 2010. godine zaključilo ugovor sa kompanijom „Integral Inženjering“ Laktaši - Federacija Bosne i Hercegovine, tako da su radovi otpočeli u 2011. godini. Vrijednost ugovora (uključujući i Anex) iznosila je 5.681.575 €..

Ukupna vrijednost projekta, kojim su obuhvaćeni: izgradnja deponije, nabavka opreme za rad na deponiji, nadzor i konsultantske usluge iznosi 6.629.264 €.

Deponija je završena i predata na upravljanje DOO „Možura“ 12. jula 2012. godine.

Budući da je izgradnja regionalne deponije ugovorena pod povoljnim uslovima, Svjetska banka je odobrila da se preostala sredstva kredita, čija je vrijednost iznosila nešto preko 8,4 miliona €, ulože u nabavku opreme za rad komunalnih preduzeća u primorskim opštinama. Nabavljeno je 15 specijalizovanih vozila za sakupljanje i transport otpada, jedan bager i 440 kontejnera.

4. Mjere za rješavanje problema vodosnabdijevanja Cetinja

Na osnovu Akcionog plana za rješavanje problema vodosnabdijevanja Prijestonice Cetinje njegovu za implementaciju, sačinjen je Program kratkoročnih i hitnih mjera intervencija u sistemu vodosnabdijevanja Cetinja, čija je ukupna vrijednost 1,335 miliona €. Prva faza Programa realizovana je od marta do jula 2011. godine, a finansirana je sredstvima u ukupnom iznosu od 370.000 €, od čega je 310.000 € obezbijedila Vlada, dok su po 30.000 € obezbijedili JP RVCP i JP „Vodovod i kanalizacija“ Cetinje.

Zbog nedostatka sredstava u 2011. godini, aktivnosti na realizaciji Programa nastavljene su u 2012. godini kada obezbijeđeno je 0,5 miliona € iz Abu Dabi fonda za razvoj sa ciljem da se realizuju urgentne aktivnosti iz Programa. Za realizaciju hitnih mjera formirana je jedinica za implementaciju koju su, pored JP RVCP, činili JP „Vodovod i kanalizacija“ Cetinje i DOO „Vodacom“. Hitne mjere se sprovode u okviru dvije cjeline - prvom je obuhvaćena nabavka i ugradnja mjernih uređaja za praćenje protoka vode od izvorišta u Podgoru do rezervoara na Zagrablju i Sandinom vrhu, kao i snimanje i zamjena cjevovoda na djelovima trase na kojima se detektuju gubici, dok se druga cjelina odnosi na optimizaciju pumpnih postrojenja u cilju racionalnije potrošnje električne energije.

JP RVCP je pripremio ugovorni i tehnički dio tenderske dokumentacije za:

1. Rehabilitaciju pumpnih stanica
 - Lot 1 - rehabilitacija PS „Podgor“ i otklanjanje kvarova na potisnom cjevovodu
 - Lot 2 - Rehabilitacija PS „Uganjska vrela“ i unapređenje upravljanja gravitacionim cjevovodom PK „Velja gora“ - PK „Lašor“
2. Izgradnju mjernih stanica na distributivnoj mreži.

Ugovorena vrijednost radova za rehabilitaciju pumpnih stanica iznosila je 361.622 €, a za izgradnju mjernih stanica na distributivnoj mreži 119.111,5 €.

Ugradnja mjerno-regulacione opreme omogućila je i inspekciju i mjerenje gubitaka na svakoj sekciji distributivnog cjevovoda Podgor - Cetinje. I nakon otklanjanja kvarova, postoje značajni gubici koji su inspekcijom locirani na potezu PS Podgor - PS Višnjica (gdje se gubi 15 l/s vode) i potezu PK Lašor - rezervoar Zagrablje (gdje se gubi 10 - 14 l/s vode). Nije se moglo pristupiti identifikaciji kvarova na potezu PK Lašor - rezervoar Zagrablje zbog neriješenih imovinsko-pravnih problema.

II - FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

1. Prihodi JP RVCP u 2012. godini

Ukupni poslovni prihodi JP RVCP u 2011. godini iznosili su 4.832.720 €, od čega 2.071.968 € čine prihodi ostvareni po osnovu prodaje vode opštinama Budva, Bar, Kotor, Tivat i Ulcinj, a 1.300.759 € ostali poslovni prihodi koji imaju sljedeću strukturu:

- prihod od naknade na investicije - 1 %	2.493.026 €
- prihod od zakupnine	25.182 €
- prihod od prodaje tenderske dokumentacije	2.479 €
- ukidanje rezervisanja za sudske sporove	240.065 €
- ostali poslovni prihodi	- €

Prihod od naknade na investicije odnosi se na zakonsku obavezu investitora koji grade na teritoriji opština Crnogorskog primorja da, u postupku pribavljanja dozvola za gradnju, plaćaju naknadu u visini od 1% predračunske vrijednosti investicije radi izgradnje regionalnog vodovodnog sistema. Naknada je zajednički prihod budžeta Crne Gore i budžeta opština, pri čemu 80 % naknade pripada budžetu Crne Gore, a 20 % budžetu opštine na čijoj se teritoriji realizuje investicija.

Finansijski prihodi JP RVCP iznosili su 117.603 € i odnose se na prihode od kamata i pozitivnih kursnih razlika, a Ostali prihodi (amortizacija odloženih prihoda, dobici od prodaje osnovnih sredstava i ostalo) 1.046.111 €, tako da ukupni prihodi JP RVCP u 2012. godini iznose 5.996.434 €.

2. Rashodi JP RVCP u 2012. godini

Rashodi JP RVCP u 2012. godini iznose 5.664.964 € i imaju sljedeću strukturu:

Poslovni rashodi -----	4.739.903 €
- troškovi materijala	454.093 €
- zarade i ostale naknade zaposlenima	1.000.813 €
- amortizacija i dugoročna rezervisanja	2.771.248 €
- ostali poslovni rashodi	513.749 €
Finansijski rashodi -----	826.680 €
Ostali rashodi -----	98.381 €

JP RVCP je u 2012. godini imalo dobitak iz redovnog poslovanja, prije oporezivanja, koji je iznosio 331.470 €. Uzevši u obzir odložene poreske rashode u iznosu od 238.439 €, dobitak JP RVCP iznosi 93.031 €.

Imovina JP RVCP na kraju 2012. godine iznosila je 109.236.883 € i to:

Stalna imovina -----	104.187.283€
- <i>neto sadašnja vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme</i>	101.767.756€
- <i>nematerijalna ulaganja (pravo službenosti prolaza i ostalo</i>	2.082.811€
- <i>ostali dugoročni finansijski plasmani</i>	336.716 €
Obrtna sredstva -----	5.049.600€
- <i>zalihe</i>	23.313€
- <i>kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina</i>	5.026.287€

Državni kapital JP RVCP formiran je 1991. godine Odlukom Skupštine Republike Crne Gore.

U 2008. godini Vlada Crne Gore je povećala kapital JP RVCP za 5,4 miliona € kroz Fond za razvoj Crne Gore za svrhu finansiranja izgradnje regionalnog vodovoda za Crnogorsko primorje. U skladu sa odlukom o povećanju kapitala, Fond za razvoj je postao vlasnik 23,16% kapitala JP RVCP.

U 2010. godini Vlada Crne Gore je dodatno povećala kapital JP RVCP za 2,0 miliona € kroz Fond za razvoj pri čemu je udio Fonda u kapitalu JP RVCP povećan na 27,74%. Odlukom Upravnog odbora JP RVCP državni kapital je u 2010. godini uvećan za 721.794 € putem raspodjele neraspoređene dobiti. Tokom 2011. godine, Vlada Crne Gore je preuzela otplatu dugoročnog kredita uzetog kod Erste banke u iznosu od 7,0 miliona € i u istom iznosu povećala udio u kapitalu JP RVCP. Nakon ovog povećanja Fond za razvoj Crne Gore ima učešće u kapitalu JP RVCP od 22,97%.

Kapital JP RVCP na dan 31.12.2012. godine iznosio je 38.014.650 €, od čega se 35.363.722 € odnosi na osnovni kapital, 230.141 € na rezerve i 2.420.787 € na neraspoređenu dobit.

U strukturi dugoročnih obaveza dominiraju krediti sa 25.901.870 € i ostale dugoročne obaveze sa 35.077.144 €, dok dugoročna rezervisanja iznose 1.199.055 €.

Kratkoročne obaveze (kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze i PVR) iznose 8.746.829 €.

3. Kreditne obaveze JP RVCP

1. Kredit Evropske banke za obnovu i razvoj u iznosu od 18 miliona €

Rok otplate kredita: 10 godina

Anuitet: Polugodišnji i dospijevaju 24. februara i 24. avgusta

Do sada je otplaćeno: 1.088.333€ u 2011. godini i 1,925.598 € u 2012. godini.

2. Kredit Abu Dabi fonda za razvoj, koji je na dan 05.09.2012. godine iznosio 9,4 miliona €.

Od navedenog iznosa JP RVCP će otpazati 4,6 miliona Dirhama (AED)

Rok otplate: 12. godina počev od 30. aprila 2013. godine, kada prvi anuitet dospijeva na otplatu;

Anuiteti: polugodišnji i dospijevaju 30. aprila i 31. oktobra.

Po osnovu kamate, zaključno sa 2012. godinom je plaćeno: 23.044,92 € u 2011. godini i 233.643,46 € u 2012. godini.

III INFORMACIJA O STANJU I MEĐUSOBNIM ODNOSIMA JAVNOG PREDUZEĆA „REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO PRIMORJE“ I OPŠTINA CRNOGORSKOG PRIMORJA, ODNOSNO NJIHOVIH VODOVODNIH I KANALIZACIONIH PREDUZEĆA

U Informaciji se analiziraju odnosi JP “Regionalni vodovod Crnogorsko primorje” (u daljem tekstu JP RVCP) i lokalnih vodovodnih preduzeća (u daljem tekstu: ViK-ovi) u opštinama Crnogorskog primorja i definišu mjere i aktivnosti neophodne za uspostavljanje kvalitetnog i kontinuiranog vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja vodom za piće, kao i stabilnog i održivog funkcionisanja RVS. Pored međusobnih odnosa, Informacija obrađuje i problematiku eksternih faktora koji utiču na stanje i odnose u vodovodnom sektoru na Crnogorskom primorju i poslovanje JP RVCP i ViK-ova. U tom smislu, od posebnog je značaja adekvatna primjena propisa koji se tiču vodosnabdijevanja sa aspekta praćenja i kontrole kvaliteta i kvantiteta proizvedene vode, kao i potreba da se, na osnovu odgovarajućih analiza stanja u ovoj oblasti, izvrše i eventualne normativne intervencije. Takođe, Informacija posebno tretira i problematiku koncesione naknade za zahvaćenu vodu, sa aspekta nedostataka u regulativi koji dovode do nejednakog tretmana JP RVCP i ViK-ova kada je u pitanju način obračuna i naplate koncesione naknade za zahvaćenu/fakturisanu vodu.

JP RVCP koje upravlja ovim sistemom suočeno je sa krupnim problemima uzrokovanim neizmirenjem ugovornih obaveza po osnovu isporučene vode za pet opština na Crnogorskom primorju. Pojedina lokalna vodovodna preduzeća, umjesto da preuzimaju vodu iz regionalnog vodovoda, koja je najvećeg kvaliteta, i dalje koriste svoja lokalna izvorišta koja u ljetnjem periodu zaslanjuju i čija voda nije za piće. Pored toga, posebno zabrinjava činjenica da u primorskim opštinama koje su okosnica razvoja turizma u Crnoj Gori, u brojnim naseljima već sada postoji više od 20.000 individualnih objekata za stanovanje (sa minimum 60.000 uslovnih stanovnika) – a što se praktično može posmatrati kao nivo jedne opštine - u kojima nema izgrađenih vodovodnih i kanalizacionih mreža. Koliko bi izgradnja tih mreža i njihovo priključenje na mreže ViK-ova tj. na regionalni vodovod značila za povećanje ekonomskih performansi ViK-ova i JP RVCP, nije potrebno komentarisati, a da o kvalitetu života građana i ukupnom ekonomskom razvoju i ne govorimo. Ovakav odnos opština i njihovih vodovodnih preduzeća ugrožava, ne samo poslovanje JP RVCP, već predstavlja i rizik u smislu dugoročnog kvalitetnog održavanja i funkcionalne ispravnosti cijelog vodovodnog sistema na crnogorskom primorju.

U narednoj tabeli dati su podaci o isporučenim količinama vode opštinama tj. ViK-ovima

Količine vode iz regionalnog vodovoda distribuirane opštinama

KOLIČINA VODE DISTRIBUIRANA PO OPŠTINAMA ZA PERIOD 2010 - 2013 (m³)					
OPŠTINA	2010	2011	2012	2013 (I-X)	UKUPNO
TIVAT	340.290	1.166.732	1.568.506	1.191.749	4.267.277
KOTOR	678.100	1.829.684	1.279.794	1.127.509	4.915.087
BUDVA	1.431.588	2.889.569	3.295.687	2.727.706	10.344.550
BAR	0	909.976	1.246.564	338.927	2.495.467
ULCINJ			388.536	181.920	570.456
HERCEG NOVI				72.759	72.759
UKUPNO	2.449.978	6.795.961	7.779.087	5.640.570	22.665.596

Napomena: Iskorišćenost kapaciteta RVS za 2011. godinu je 17,96%, a za 2012. godinu 20,56%.

Podaci za 2013. godinu su dati zaključno sa 31.oktobrom, a iskorišćenost kapaciteta iznosi 17,8%.

JP RVCP je u 2012. godini ViK-ovima fakturisalo 2.071.968,00 €, od čega je naplaćeno svega 585.203,05 €. Dakle, potraživanja na ime neizmirenih obaveza ViK-ova u 2012. godini iznose 1.486.764,95 €. Ako se ovom iznosu dodaju i obaveze koje lokalna preduzeća nijesu izmirila po istom osnovu u 2011. godini, od 660.301,77 €, onda ukupna dugovanja ViK-ova na dan 31.12.2012. godine, iznose 2.147.066,72 €. Interesantno je da se ukupna potraživanja na kraju godine koja je JP RVCP imalo prema ViK-ovima nije bitnije promijenilo u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu. U periodu I-X 2013. godine, JP RVCP je od ViK-ova naplatilo 1.183.959,49 € što je za 22% više u odnosu na cijelu 2012. godinu u kojoj je naplaćeno 973.381,94 €.

Pored prihoda ostvarenih po osnovu isporuke vode ViK-ovima, shodno Zakonu o regionalnom vodosandbijevanju Crnogorskog primorja („Sl.list CG“ br. 13/07), JP RVCP ostvaruje prihode i po osnovu naplate posebne naknade na investicije za izgradnju objekata na teritoriji opština Crnogorskog primorja u visini od 1% predračunske vrijednosti investicije.

Pregled sredstava ostvarenih po osnovu naplate posebne naknade na investicije - 1%

godina	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013/ I-IX
Iznos sredstava (€)	1.500.000	1.700.000	2.000.000	1.600.000	1.500.000	1.300.758	2.493.026	2.064.110,97

Za izgradnju regionalnog vodovodnog sistema korišćena su kreditna sredstva EBRD, Svjetske banke, Abu Dhabi fonda, kao i sredstva drugih banaka. U narednoj tabeli dat je pregled troškova koje ima JPRVCP po osnovu kredita

Pregled troškova JP RVCP po osnovu kredita za period do 2020. godine

Izvor kreditnih sredstava	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
EBRD	1.938.750	1.893.750	1.848.750	1.803.750	1.758.750	1.713.750	1.668.750	1.623.750	1.578.750
WB						640.500	636.000	631.500	627.000
Abu Dhabi	309.800	1.021.600	995.783	969.966	944.150	918.333	892.517	866.700	840.883
druge banke									
UKUPNO:	2.248.550	2.915.350	2.844.533	2.773.717	2.702.900	3.272.583	3.197.267	3.121.950	3.046.634

U ukupnom prihodu JP RVCP za 2012. godinu, troškovi kredita učestvuju sa čak 46,5 % pa je jasno da je izmirivanje obaveza po osnovu isporučene vode i naplata naknade na investicije od 1% od ključnog značaja za sveukupnu održivost JP RVCP.

Opština vodosandbijevanja i kanalizaciona preduzeća i odnos sa JP RVCP

Na prostoru Crnogorskog primorja djeluje šest samostalnih i međusobno potpuno nezavisnih javnih preduzeća za vodovod i kanalizaciju - ViK-ovi: Ulcinj, Bar, Budva, Kotor, Tivat i Herceg Novi, i svaki od njih ima svoja vlastita izvorišta, vlastiti transportno-distribucioni sistem i vlastito područje snabdijevanja/potrošnje.

Zbog nedostatka kapaciteta na svojim izvorištima, ViK-ovi nijesu pokrili znatan dio naselja Crnogorskog primorja mrežama za transport i distribuciju vode, u kojima živi minimum 60.000 stanovnika.

Podatak da sa 31.10. 2013. godine, ViK-ovi za isporučenu vodu (uprkos datim olakšicama i izvršenom reprogramu dugova od strane JP RVCP) duguju JP RVCP iznos od 1.534.418,50 € a što je u odnosu na dug na dan 31.12.2012. godine manje za 612.648,22 €, najbolje svjedoči o težini problema i dubiozama u kojima se oni nalaze. Ovakav odnos opština, odnosno ViK-ova, ne samo da ugrožava poslovanje JP RVCP zbog nemogućnosti da pokrije sve troškove proizvodnje i transporta vode do opštinskih distributivnih mreža i izmiri obaveze po osnovu vraćanja kredita za izgradnju, već predstavlja rizik u smislu dugoročnog kvalitetnog održavanja funkcionalne ispravnosti samog sistema.

Postoje realni uslovi da se ovakvo stanje promijeni i to na način koji, pored održivog rada RVS, omogućava zadovoljenje potreba i interesa ViK-ova. Lokalni ViK-ovi treba da odrede minimalne količine vode, koje će koristiti tokom cijele godine iz lokalnih vodoizvorišta i iz RVS, vodeći se ekonomskim i principima održivog i neprekidnog pružanja usluge.

Cilj Ministarstva održivog razvoja i turizma bio je da utvrdi i uporedi cijene vode iz lokalnih vodoizvorišta i RVS u tačkama u kojima se voda dovodi do distributivnih opštinskih mreža. Tačke u kojima se spajaju opštinske mreže za distribuciju vode i cjevovodi sa lokalnih vodoizvorišta i/ili RVS su mjesta na kojima se mogu dobiti podaci, odnosno objektivna osnova za poređenje cijena vode iz ova dva izvora. Na taj način moguće je, kroz analizu koeficijentata iskoristivosti kapaciteta RVS, pokazati da postoje uslovi da cijena vode iz RVS bude približno jednaka cijeni vode iz lokalnih vodoizvorišta, odnosno da ne postoje razlozi za bitne dodatne poslovne napore ili finansijska opterećenja ViK-ova po osnovu preuzimanja vode iz RVS.

Pokazalo se da bi, ukoliko bi se kapaciteti regionalnog vodovoda koristili sa 80% uz pretpostavku da JP RVCP po osnovu posebne naknade na investicije u opštinama Crnogorskog primorja od 1% ostvaruje prihod od 2 miliona €, cijene iz regionalnog vodovodnog sistema bile niže, ili približno jednake cijenama iz lokalnih vodoizvorišta.

Analizom poslovanja vodovodnih i kanizacionih preduzeća može se zaključiti da ova preduzeća imaju visoke troškove proizvodnje i distribucije vode, veliki broj zaposlenih, itd. Jedan od karakterističnih podataka koji ukazuje na više nego nedvosmislen interes i potrebu da ViK-ovi preuzimaju vodu iz RVS je podatak da su ViK-ovi u 2012. godini preuzeli iz RVS vodu u količini od cca 20% od ukupno proizvedene vode (isporučena količina iz RVS + ukupno proizvedena količina vode iz lokalnih izvorišta) dok te iste količine vode u finansijskom iskazu tj. u ukupnim prihodima ViK od prodaje vode, učestvuje sa samo 8%.

ViK-ovi nijesu značajnije unaprijedili indikatore poslovanja niti su iz sopstvenih sredstva omogućili dodatne investicije na proširenju mreža čime bi uvećali bazu potrošača, povećali svoj prihod od prodaje i omogućili priključenje veoma velikog broja potrošača u naseljima koja nemaju izgrađenu vodovodnu mrežu. Navedeno bi i za JP RVCP značilo dalji rast prodaje vode, što jasno ukazuje na veličinu i značaj sinergetskog efekta koji se postiže međusobno usklađenim odnosima u djelovanju ViK-ova i JP RVCP, ali i predstavljalo još veće benefite i prihode za ViK-ove.

Predlog mjera

1. Poštovati obaveze utvrđene ugovorima o isporuci vode koje je JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ zaključilo sa javnim vodovodnim i kanalizacionim preduzećima u opštinama Budva, Bar, Kotor, Tivat i Ulcinj.

Potrebno je da javna preduzeća koja obavljaju poslove vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama u opštinama Budva, Bar, Kotor, Tivat i Ulcinj redovno izmiruju obaveze koje imaju shodno zaključenim ugovorima o isporuci vode sa JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“. U slučaju da se ove obaveze ne ostvaruju, JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ treba da pokrene sve zakonske mjere kojima će obezbijediti da javna vodovodna i kanalizaciona preduzeća iz opština Budva, Bar, Kotor, Tivat i Ulcinj ispune svoje obaveze iz ugovora o isporuci vode.

2. Unaprijediti parametare poslovanja javnih vodovodnih i kanalizacionih preduzeća (smanjenje gubitaka, povećanje procenta naplate računa na ime izvršene usluge, i sl) u opštinama Budva, Bar, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi.

U cilju obezbjeđivanja adekvatnog kvaliteta usluge, opštine Budva, Bar, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi i njihova komunalna preduzeća koja obavljaju poslove vodosnabdijevanja treba da sa mnogo više angažovanja rade na obezbjeđivanju uslova za kvalitetniji tehničko-tehnološki rad lokalnih sistema za vodosnabdijevanje i na uspostavljanju ekonomski racionalnije organizacije obavljanja ovih poslova. Potrebno je obezbijediti redovno održavanje (investiciono i tekuće) infrastrukture, objekata, postrojenja, opreme i uređaja potrebnih za uredno pružanje usluge javnog vodosnabdijevanja.

3. Povećanje količine vode koja se iz sistema regionalnog vodosnabdijevanja isporučuje opštinama, odnosno vodovodnim i kanalizacionim preduzećima.

U cilju sagledavanja mogućnosti za obezbjeđivanje dodatnih prihoda, potrebno je da JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, u saradnji sa Javnim preduzećem „Vodovod i kanalizacija“ iz Bara, analizira postojanje tehničkih i ekonomskih uslova za izgradnju privremnih odvojaka na dionici cjevovoda Bar – Ulcinj koji bi služili za organizovanje distribucije vode za potrebe naselja: Veliki pijesak, Utjeha, Mala Volujicia i Marelica. Ovo rješenje imalo bi privremeni karakter i moglo bi da se primjenjuje do trenutka izgradnje vodovodne i kanalizacione mreže u skladu usvojenim prostorno-planskim dokumentima za ova naselja.

4. Kroz cijenu vode iz sistema regionalnog vodosnabdijevanja obezbijediti pokrivanje svih troškova za kvalitetno, kontinuirano i održivo obavljanje poslova zahvatanja i transporta vode na način da se zadovolji javni interes.

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ treba da napravi dodatnu analizu i da, uvažavajući prihode koje treba da ostvaruje po osnovu isporuke vode komunalnim preduzećima koja obavljaju poslove vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama u opštinama Crnogorskog primorja, kao i po osnovu naplate naknade od 1% na predračunsku vrijednost investicija koje se realizuju na Crnogorskom primorju, predloži cijene m^3 vode koja se isporučuje lokalnim distributivnim mrežama. Pri tome, Javno preduzeće „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ treba da ima u vidu činjenicu da obavlja posao koji je od javnog interesa (neprofitabilan posao), kao i obavezu da se kroz tako definisane cijene obezbijedi pokrivanje svih troškova, od urednog izmirenja obaveza po osnovu kredita dobijenih od međunarodnih finansijskih institucija i komercijalnih banaka, investicionog i tekućeg, odnosno redovnog održavanja, preuzete energije, radne snage i ostalih troškova neophodnih za održivo poslovanje Javnog preduzeća. To znači da je potrebno da se u ugovorima o isporuci vode obezbijedi mogućnost fleksibilnog određivanja cijene m^3 vode u

zavisnosti od dinamike vraćanja anuiteta međunarodnim finansijskim institucijama i komercijalnim bankama, prihoda ostvarenih po osnovu nakande od 1%, kao i od količina isporučene vode opštinskim komunalnim preduzećima koja obavljaju poslove vodosnabdijevanja.

5. Obezbjediti punu implementaciju zakona kojima se uređuju pitanja naplate posebne naknade na investicije za izgradnju objekata na teritoriji opština Crngorskog primorja u visini od 1% predračunske vrijednosti investicije.

Potrebno je da nadležne inspekcije na državnom i lokalnom nivou pojačaju sve aktivnosti u cilju pune primjene zakonskih odredbi kojima se uređuju pitanja dobijanja upotrebne dozvole. Postoje indicije koje jasno ukazuju da je, u periodu od septembra 2008. godine do trenutka usvajanja Zakona o unapređenju poslovnog ambijenta iz 2010. godine, odnosno Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata iz 2011. godine, izgrađen i stavljen u funkciju, bez izdate upotrebne dozvole, značajan broj objekata u opštinama na Crngorskom primorju. Pojačani inspekcijski nadzor rezultiraće većim brojem izdatih upotrebni dozvola, čime će se ostvariti i veći prihodi koje JP „Regionalni vodvod Crngorsko primorje“ i opštine na Crngorskom primorju mogu da ostvare po osnovu ove naknade.

6. Razmotriti mogućnost da JP „Regionalni vodvod Crngorsko primorje“ bude oslobođeno plaćanja naknade za korišćenje vode za piće i komunalne potrebe.

Ova informacija je pokazala da opštinska vodovodna i kanalizaciona preduzeća imaju povoljniji položaj u odnosu na JP „Regionalni vodvod Crngorsko primorje“ u pogledu plaćanja naknade za korišćenje vode za piće i komunalne potrebe koja se obračunava na isporučenu, odnosno fakturisanu vodu. Ukupna količina vode koju, su u 2012. godini, vodovodna i kanalizaciona preduzeća u opštinama Budva, Bar, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi isporučila korisnicima iz lokalnih vodoizvorišta, iznosila je oko 7,2 miliona m³. Računajući da prosječni gubici vode u distributivnim mrežama u ovim opštinama iznose 63%, izvjesno je da je iz lokalnih vodoizvorišta zahvaćeno oko 19,5 miliona m³ vode. Na taj način prihvaćeno je da se oko 12,3 miliona m³ vode izgubi i ostane neprihodovano. Sistem regionalnog vodosnabdijevanja funkcionise praktično bez gubitaka i na taj način je stavljen u poziciju da plaća naknadu za korišćenje vode za piće i komunalne potrebe na nivou zahvaćenih količina vode. Takođe oslobađanjem obaveze plaćanja ove naknade stvaraju se preduslovi da JP „Regionalni vodvod Crngorsko primorje“ snizi cijenu vode koju isporučuje opštinskim vodovodnim i kanizacionim preduzećima za 6 – 10%.

IV - ODLUKA O CIJENAMA VODE KOJA ĆE SE ISPORUČIVATI IZ REGIONALNOG VODOVODNOG SISTEMA

Upravni odbor JP RVCP je na sjednici od 24. maja 2013. godine donio Odluku o cijenama vode koja će se isporučivati iz regionalnog vodovodnog sistema. Odlukom je utvrđena cijena vode od 0,29 €/m³ vode (bez PDV), što će biti promjenljiva zavisno od preuzetih količina vode od strane lokalnih vodovodnih i kanizacionih preduzeća u opštinama Crngorskog primorja. Cijena vode sa opštinskim preduzećima utvrđuje se ugovorima koje JP RVCP zaključuje sa tim preduzećima. Cijena se povećava zbog povećanih troškova za utrošenu električnu energiju, nakon povećanja cijena električne energije, kao i zbog naplate koncesione naknade od strane Uprave za vode.

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2014. godine, razmotrila i usvojila:
 - Izvještaj o radu JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ za 2012. godinu sa Izvještajem nezavisnog revizora;
 - Informaciju o stanju i međusobnim odnosima Javnog preduzeća „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i opština Crnogorskog primorja, odnosno njihovih vodovodnih i kanalizacionih preduzeća.
2. Vlada Crne Gore daje saglasnost na odluke o cijenama vode koje će se isporučivati iz regionalnog vodovodnog sistema, koje je Upravni odbor JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ donio na sjednicama od 24.05.2012. i 01.08.2013. godine na osnovu kojih je utvrđen iznos od 0,29 EUR/m³ za kontinuiranu isporuku vode tokom cijele kalendarske godine i 0,42 EUR/m³ za periodične isporuke tokom 2013. godine.
3. Vlada ukazuje na činjenicu da je izgradnjom regionalnog sistema vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja riješen višedecenijski problem u vodosnabdijevanju ovog područja koji je bio glavni ograničavajući faktor za razvoj turizma i kvalitet života građana. Početkom rada regionalnog vodovoda omogućeno je kontinuirano i kvalitetno vodosnabdijevanje lokalnog stanovništva, ali i turista u primorskim opštinama i omogućen nesmetan razvoj turizma i njemu komplementarnih djelatnosti na dugi rok, a što je od izuzetnog značaja za stabilan i održiv razvoj ovog regiona i države u cjelini.
4. Vlada izražava zabrinutost zbog smanjenja prihoda JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ po osnovu isporuke vode lokalnim vodovodnim preduzećima na Crnogorskom primorju tokom deset mjeseci 2013. godine u odnosu na isti period 2012. godine što može uzrokovati ugrožavanje održivosti i finansijske stabilnosti poslovanja JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ koje ima obavezu da otplaćuje zajmove od cca 30 miliona € za koje je garancije dala Vlada.
5. Vlada zadužuje JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ da intenzivira aktivnosti na planu povećanja iskorišćenosti kapaciteta tj. daljoj optimizaciji sistema kroz traženje partnera za izvoz vode prekomorskim transportima, kao i za izgradnju postrojenja za flaširanje vode. U tom pravcu neophodno je preduzeti aktivnosti na poboljšanju saobraćajne povezanosti izvorišta „Bolje sestre“ sa postojećom saobraćajnom infrastrukturom, obzirom da postojeće saobraćajnice predstavljaju ozbiljan ograničavajući faktor za valorizaciju potencijala tog izvorišta.
6. Vlada preporučuje opštinama na Crnogorskom primorju da se, kao jednom od prioriternih pitanja, pristupi izgradnji novih opštinskih vodovodnih mreža u naseljima u kojima iste nijesu izgrađene, kao i izgradnji mreža do lokacija planiranih za izgradnju većih turističkih objekata.

7. Vlada preporučuje Ministarstvu održivog razvoja i turizma, da pripremi metodologiju za utvrđivanje cijene vode u tački u kojoj se vrši spajanje cjevovoda sa vodoizvorišta na lokalnu distributivnu mrežu (cijena proizvedene vode) i preporučuje da se, na bazi iste, uz pouzdane podatke o količini proizvedene vode po svim lokalnim izvorštima i uz odgovarajuće kalkulacije direktnih i indirektnih troškova po pojedinačnim izvorštima koja koriste opštine Crnogorskog primorja, izvrši dodatna analiza i utvrde stvarne cijene (troškovi) proizvedene vode u svim opštinama Crnogorskog primorja.
8. Vlada zadužuje JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ da intenzivira aktivnosti na definisanju modela međusobnih odnosa koji će biti u funkciji optimizacije poslovanja JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i opštinskih vodovodnih preduzeća kroz dalju racionalizaciju u upravljanju vodnim resursima i korišćenju izgrađene infrastrukture. U tom pravcu, Vlada sugeriše JP RVCP da uspostavi komunikaciju sa respektabilnim međunarodnim finansijskim organizacijama u cilju dobijanja adekvatne ekspertske podrške za optimizaciju korišćenja resursa sistema regionalnog vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja.
9. Vlada preporučuje opštinama na Crnogorskom primorju da unaprijede parametre poslovanja javnih vodovodnih i kanizacionih preduzeća, u cilju stvaranja uslova da se optimizacijom vodnih resursa i izgrađene infrastrukture, dodatno poboljša kvalitet života lokalnog stanovništva, odnosno dodatno podstakne razvoj turističke privrede kroz nove investicione projekte.
10. Zadužuju se Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja da, u saradnji sa nadležnim inspekcijskim organima, obezbijede stalnu i sistematsku kontrolu kvaliteta vode iz svih izvorišta koja se koriste za napajanje vodom lokalnih vodovodnih sistema u svim opštinama u Crnoj Gori.
11. Vlada zadužuje Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja da definiše rješenja koja se tiču naknade za korišćenje voda na ime zahvatanja površinskih i podzemnih voda za piće i komunalne potrebe kako bi se obezbijedilo da se ova naknada obračunava na ukupno zahvaćenu, a ne fakturisanu količinu vode.
12. Zadužuje se JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ da započne aktivnosti na stvaranju uslova za priključenje opštine Herceg Novi na regionalni vodovodni sistem, i ubrza realizacija i drugih razvojnih projekata koji poboljšavaju kvalitet snadbijevanja vodom Crnogorsko primorje.

IZVJEŠTAJ O RADU

**JP «REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO PRIMORJE»
ZA 2012 GODINU**

BUDVA, DECEMBAR 2012

IZVJEŠTAJ O RADU JP-a ZA 2012.GODINU

I. UVOD

Javno preduzeće „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ (u daljem tekstu: JP) je u tekućoj godini uspješno realizovalo planirane razvojne aktivnosti u oblasti vodosnabdijevanja i u okviru Projekta zaštite osjetljivih turističkih područja u Crnoj Gori (Projekat MESTAP).

U oblasti vodosnabdijevanja je:

- vršilo i okončalo izgradnju regionalnog vodovodnog sistema za Crnogorsko primorje (u daljem tekstu: RVS) na potezu Čađe - Ulcinj, kao i radove na polaganju elektro-energetskog kabla RVS u kontinentalnom dijelu – od Virpazara do izvorišta Bolje Sestre;
- nastavilo poslove iz Programa hitnih mjera za rješavanje problema vodosnabdijevanja prijestonice Cetinje u skladu sa Planom realizacije dijela tog programa iz sredstava zajma Abu Dhabi Fonda za razvoj.

Završilo je implementaciju projekta MESTAP, odnosno:

- izgradilo je regionalnu sanitarnu deponiju za opštine Bar i Ulcinj na lokaciji «Možura» u opštini Bar i nabavilo opremu za rad deponije;
- nabavilo je opremu za sakupljanje i transport otpada za opštine Ulcinj, Bar, Budva, Kotor i Tivat i istu predalo na korišćenje lokalnim komunalnim preduzećima.

JP je u izvještajnom periodu vršilo redovne poslove isporuke vode Opštinama Ulcinj, Bar, Budva, Tivat i Kotor. Uopšte nije bilo prekida u snabdijevanju vodom Crnogorskog primorja.

II. INVESTICIONE AKTIVNOSTI U OBLASTI VODOSNABDIJEVANJA

Investicione aktivnosti u oblasti vodosnabdijevanja su nastavak ranije započetih aktivnosti u okviru dva odvojena projekta u okviru kojih su izvođeni:

- radovi na izgradnji dijela južnog kraka RVS na potezu Ćafe – Ulcinj (podsystem Bar – Ulcinj);
- radovi iz Programa mjera za rješavanje problema vodosnabdijevanja prijestonice Cetinje.

1. INVESTICIJE NA DALJOJ IZGRADNJI RVS

Na potezu Ćafe – Ulcinj:

- izgrađen je cjevovod RVS ukupne dužine 20.078 m, od čega: (1) čelični cjevovod DN 600 od Prekidne komore Ćafe do Pumpne stanice Belveder, na teritoriji opštine Bar dužine 9.150 m; (2) čelični cjevovod DN 500 od pumpne stanice Belveder do Ulcinja dužine 10.928 m;
- izgrađeni su objekti: Prekidna komora Ćafe, Pumpna stanica Belveder i Prekidna komora Bratica.

Radove na postavljanju cjevovoda i izgradnji Prekidne komore Ćafe izvela je kompanija Integral-Inženjering Laktaši - Republika Srpska – BiH.

Ukupna vrijednost radova po Ugovoru sa tom kompanijom iznosi 5.619.713,34 EUR (bez carine i PDV).

Radovi su započeti 01.03.2011.godine, a završeni su 01.07.2012.godine kada je, nakon testiranja i ispiranja sistema, otpočela isporuka voda Opštini Ulcinj. Ugovor se sastojao od dvije sekcije i to:

- Sekcije 1 koja je obuhvatala izgradnju Prekidne komore Ćafe i cjevovoda od te prekidne komore do odvojka Dobre Vode u Baru, ukupne dužine 3.617 m;
- Sekcije 2 koja je prvo obuhvatala izgradnju cjevovoda od odvojka Dobre Vode do Ulcinja, ukupne dužine 14.688 m, a potom je, aneksom ugovora, produžena za dodatnih 1.773 m u Ulcinju - na potezu od benzinske stanice do zgrade gradskog komunalnog preduzeća, čime je omogućeno povezivanje postojećih hotelskih kapaciteta na Velikoj plaži na sistem regionalnog vodovoda, a što je učinjeno na zahtjev Opštine Ulcinj (koja je sredinom novembra 2011 godine zatražila da se cjevovod izgradi i na tom potezu) i za što je Abu Dhabi fond za razvoj dao saglasnost.

Radove na izgradnji Pumpne stanice Belveder i Prekidne komore Bratica izvela je kompanija Jedinstvo, Sevojno - Republika Srbija. Započeti su početkom septembra 2011. godine, a završeni su prije isteka ugovorenog roka (koji je bio određen do 08.07.2012.godine).

Ukupna vrijednost radova po Ugovoru sa kompanijom Jedinstvo (uključujući i naknadne radove po Varijacijskim nalogima I i II koji su se odnosili na automatiku, kran, video nadzor i dr.) iznosila je 1.598.613,65 EUR (bez carine i PDV).

Svi radovi na izgradnji podsistema Bar-Ulcinj su kvalitetno i ažurno praćeni od strane stručnog nadzora i kontrole varova.

Poslove stručnog nadzora vršila je kompanija «Beohidro» Beograd - Republika Srbija za ugovoreni iznos od 165.912,60 EUR (bez PDV).

Ugovor za kontrolu varova dodijeljen je «Institutu za crnu metalurgiju» AD Nikšić, Crna Gora za iznos od 182.928,04 EUR (bez PDV).

Nabavka radova i konsultantskih usluga (stručni nadzor i dr.) na podsistemu Bar – Ulcinj izvršena je na osnovu međunarodnih tendera i u skladu sa procedurama Abu Dhabi Fonda za razvoj.

Svi ti poslovi finansirani su iz zajma Fonda za razvoj Abu Dhabi-ja na osnovu Ugovora o zajmu koji je sa tim fondom zaključilo JP, kao zajmoprimac i za koji je Vlada Crne Gore garant shodno Ugovoru o garanciji. Aneksom tog ugovora prvobitni iznos zajma smanjen je za 50% tj. na 43.600.000,00 Dirhama (AED - United Arab Emirates Dirhams), što je na dan zaključenja aneksa bilo ekvivalentno iznosu od 8.977.458,00 EUR.

Planom nabavki, koji je sastavni dio Ugovora o zajmu, utvrđena su sledeća rezervisanja po pojedinačnim komponentama:

KOMPONENTA	PROCIJENJENI TROŠAK IZNOS (AED & EUR)
IZGRADNJA PREKIDNE KOMORE "ČAFE" I CJEVOVODA P.K "ČAFE" – ULCINJ	26.939.027,00 AED 5.546.880,35 EUR
IZGRADNJA PUMPNE STANICE I REZERVOARA "BELVEDER" I PREKIDNE KOMORE "BRATICA"	10.881.630,00 AED 2.240.582,03 EUR
KONSUTANTSKE USLUGE	1.419.343,00 AED 292.249,82 EUR
REZERVE	4.360.000,00 AED 897.745,80 EUR*
TOTAL	43.600.000,00 AED 8.977.458,00 EUR

* Navedeni iznos rezervi smanjuje se za iznos od 500.000 EUR za vodosnabdijevanje Cetinja.

Napomena: Saglasno Pravilima Fonda za razvoj iz zajma se ne finansiraju se izdaci koji se odnose na PDV, carine i druge dažbine u zemlji zajmoprimca.

Kako, zbog kursnih razlika, visina zajma Fonda za razvoj Abu Dhabi-ja na dan 05 12. 2012. godine iznosi preko 9.000.000 EUR, te kako je utrošeno oko 8.067.000 EUR (uključujući 500.000 EUR za vodosnabdijevanje Cetinja) neutrošena sredstva zajma od cca 1.000.000 EUR će biti otkazana, čime će se smanjiti buduće obaveze JP-a u pogledu otplate glavnice i kamata po zajmu. O tome je Ministarstvo finansija Vlade CG obavijestilo Au Dhabi Fond za razvoj sa zahtjevom za smanjenje glavnice i kreditnih obaveza iz zajma.

SCADA sistem automatskog upravljanja RVS koji omogućava upravljanje svim parametrima sistema sa dvije centralne stanice (jedna na izvorištu Bolje Sestre, a druga u pumpnoj stanici Budva), proširen je i pušten u rad i na podsistemu Bar – Ulcinj.

Dodatna sigurnosti rada RVS obezbijediće se mogućnošću dvostranog napajanja postrojenja "Bolje Sestre" električnom energijom, tako što će se uz postojeće napajnje uspostaviti i napajanje sa trafostanice Virpazar, a radi toga su, u izvještajnom periodu, izvođeni radovi na polaganju elektroenergetskog kabla od Virpazara do izvorišta Bolje Sestre. Ti radovi su u završnoj fazi. Da bi se taj elektro vod stavio u funkciju treba izgraditi regal na željezničkom mostu preko rijeke Morače I ispitati ispravnost kabla što je obaveza Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić.

Misija za nadzor Fonda za razvoj Abu Dhabi-ja je ocijenila veoma visokom ocjenom sve elemente implementacije projekta izgradnje podsistema Bar-Ulcinj i ostalog dijela RVS na južnom kraku finansiranog iz zajma tog fonda i na sastancima u Vladi Crne Gore je potvrdila da je Abu Dhabi fond za razvoj spreman da finansira i druge projekte iz Sektora vodosnabdijevanja i tretmana i odvođenja otpadnih voda, pogotovo ako JP bude određeno za Jedinicu za implementaciju projekta.

2. INVESTICIJE IZ PROGRAMA MJERA ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA VODOSNABDIJEVANJA PRIJESTONICE CETINJE

2.1. Program mjera

U cilju rješavanja višedecenijskog problema vodosnabdijevanja Prijestonice Cetinje, Savjet Prijestonice, u saradnji sa Vladom Crne Gore, u septembru 2010. godine, oformio je radni tim sa zadatkom da utvrdi postojeće stanje i izradi Akcioni plana za rješavanje tog gorućeg problema, koji je kao krajnju posljedicu imao restrikcije vode tokom čitave godine i sve duže dnevne restrikcije u ljetnjem periodu, kao i enormno visoke troškove eksploatacije vodoizvorišta.

Krajem septembra 2010. godine Akcioni plan je dostavljen Senatu i gradonačelniku Prijestonice, kao i resornim Ministarstvima u Vladi Crne Gore i usvojen je od Koordinacionog odbora za implementaciju Akcionog plana, formiranog u međuvremenu od strane Vlade Crne Gore.

U skladu sa Akcionim planom sačinjen je Program kratkoročnih i hitnih mjera intervencija u sistemu vodosnabdijevanja Cetinja, ukupne vr. 1.335.000,00 EUR, koje je trebalo preduzeti u toku 2011 godine, a koje su u toj godini, zbog nedostatka finansijskih sredstava, samo djelimično realizovane, dok je nastavak implementacije Programa uslijedio u tekućoj godini nakon što su iz zajma Abu Dhabi Fonda za razvoj obezbijedena sredstva za to.

Za realizaciju hitnih mjera formirana je Jedinica za implementaciju koju čini osoblje tri subjekta – JP-a, JP «Vodovod i kanalizacija» Cetinje i «Vodacom» doo. Jedinicom za implementaciju rukovodi JP. Komisija koju je formirala Vlada Crne Gore prati i koordinira aktivnosti na rješavanju problema vodosnabdijevanja Prijestonice Cetinje preko Jedinice za implementaciju.

Hitne mjere su koncipirane u dvije odvojene cjeline.

Prva cjelina usmjerena je na otklanjanje ogromnih gubitaka u vodovodnoj mreži i u okviru iste je planirano:

- nabavka i ugradnja mjernih uređaja za kontinuirano praćenje protoka vode od izvorišta u Podgoru do glavnih gradskih rezervoara na Zagrablju i Sandinom vrhu, te nabavka i ugradnja zatvarača duž cijele primarne gradske mreže i na njenom spoju sa svakom gradskom ulicom kako bi se sistem mogao po sekcijama podvrgnuti inspekciji;
- intenzivna akcija CCTV (robot kamera), zamjena cjevovoda na djelovima trase na kojima se detektuju najveći gubici, inspekcija primarne gradske mreže i cjevovoda duž svih gradskih ulica (cjevovodi prečnika 100 mm i više), sanacija i otklanjanje kvarova lociranih tokom inspekcije, zamjena vodomjera, detekcija i sanacija gubitaka u cjevovodima kućnih priključaka.

Druga cjelina usmjerena na optimizaciju pumpnih postrojenja, sa ciljem racionalizacije potrošnje električne energije u PS Podgor i maksimalnog korišćenja PS Uganjska vrela u periodu dovoljne izdašnosti tog izvorišta.

Realizaciju hitnih mjera otežava još uvijek aktuelan problem elektrifikacije objekata koji JP VIK Cetinje nije uspio da je riješi usljed finansijskih poteškoća u poslovanju. U toku je elektrifikacija mjernog mjesta „Obzovica“ i priključenje istog na e.e.mrežu očekuje se u prvoj polovini decembra 2012.godine. Sa aktivnostima na elektrifikaciji prekidne komore „Velja Gora“ se nije ni započelo. Drugih većih problema u dosadašnjoj implementaciji hitnih mjera nije bilo, a manji problemi su efikasno rješavani.

2.2. Hitne mjere u rješavanju problema vodosnabdijevanja Cetinja koje se finansiraju iz sredstava zajma Abu Dhabi Fonda za razvoj

JP je paralelno sa aktivnostima na izgradnji RVS u tekućoj godini realizovalo investicione aktivnosti iz Programa mjera za rješavanje problema vodosnabdijevanja Prijestonice Cetinje za koje su obezbijedena sredstva iz zajma Abu Dhabi Fonda za razvoj u iznosu od 500.000 Eura.

Na osnovu Plana utroška tih sredstava JP je pripremio, kako ugovorni, tako i tehnički dio tenderske dokumentacije i raspisalo tendere za:

- 1) Rehabilitaciju pumpnih stanica (opredijeljena sredstva 365.000 Eura bez PDV-a), i to za:
 - Lot1 – Rehabilitacija pumpne stanice „Podgor“ i otklanjanje lociranih kvarova na potisnom cjevovodu;
 - Lot 2 – Rehabilitacija pumpne stanice „Uganjska vrela“ i unapređenje upravljanja gravitacionim cjevovodom PK „Velja gora“ – PK „Lašor“
- 2) Izgradnju mjernih stanica u distributivnoj mreži (opredijeljena sredstva 135.000 Eura bez PDV-a).

A. Rehabilitacija pumpnih stanica – Ugovor CT - 005

Za rehabilitaciju pumpnih stanica tenderska dokumentacija je pripremljena u periodu januar – mart 2012.godine, a tender je objavljen 23.03.2012.godine. Po isteku roka za podnošenje ponuda, 23.05.2012.godine, izvršena je evaluacija pristiglih ponuda, a nakon dobijanja odobrenja Abu Dhabi Fonda za razvoj na Izvještaj o evaluaciji, 21.06.2012.godine zaključen je Ugovor CT-005 sa prvorangiranim ponuđačem – privrednim društvom Controlmatic Commerce DOO Herceg Novi, za oba lota rehabilitacije pumpnih stanica.

Kako je prvougovorena vrijednost radova od 396.135,19 Eura bez PDV-a bila veća od iznosa opredijeljenog Planom utroška sredstava, protokolom potpisanim sa izvođačem radova istog dana smanjena je na 361,622,00 Eura bez PDV-a, umanjnjem obima radova (izuzimanjem radova na izgradnji regulacionog bloka), te je ugovorena cijena svedena u okvir planiranih sredstava.

A.1. - Lot 1. Rehabilitacija pumpne stanice „Podgor“ i otklanjanje lociranih kvarova na potisnom cjevovodu

Izvođač radova je u ugovorenom roku pripremio Izvođački projekat koji je potvrdio kvalitet Idejnog rešenja i dostavio okvirni dinamički plan aktivnosti kojim je predviđen završetak aktivnosti u ugovorenom roku od 195 dana, tj. do 02.01.2013. godine.

Za potrebe izrade hidrauličke analize za potisni cjevovod Podgor-Višnjica izvršeno je, uz asistenciju osoblja JP ViK Cetinje, dodatno geodetsko snimanje šahti vazdušnih, sektorskih i muljnih ventila, obzirom da dokumentacija dostavljena izvođaču radova nije sadržala korektan podužni profil cjevovoda. Izvođač radova je u ugovorenom roku dostavio izvod iz hidrauličke analize za potisni cjevovod PS „Podgor“-PS „Višnjica“, neophodan za izbor novih pumpnih agregata. U saradnji sa konsultantom za izradu Studije izvodljivosti za JP ViK Cetinje („Safege“) izvršena je provjera dostavljene hidrauličke analize i utvrđeno je da je analiza adekvatno pripremljena, te da može predstavljati polaznu osnovu za odabir opreme (pumpnih agregata). Kompletirana hidraulička analiza, će se po dostavljanju proslijediti Konsultantu na konačnu reviziju. Konsultant je ponudio da, u znak zahvalnosti JP-u na pruženoj pomoći prilikom izrade Studije izvodljivosti, tu reviziju uradi bez finansijske nadoknade.

Na osnovu Izvođačkog projekta izvođač radova je dostavio predlog za nabavku opreme. Predlog je detaljno analiziran i nabavka predložene opreme je odobrena uz izvjesne izmjene kojima je isključena nabavka opreme koja nije neophodna sa funkcionalnog aspekta, čime su umanjeni troškovi nabavke, a sve u cilju uštede sredstava za izgradnju regulacionog bloka koji je, pomenutim protokolom izostavljen iz ugovora.

Nabavljena je elektro oprema, vrijednosti cca 55.000 Eura bez PDV-a, a očekuje se da će hidromašinska oprema (pumpe, ventili itd.) pristići do 20.12.2012. godine.

Pumpni agregati su proizvedeni i zakazano je fabričko testiranje performansi u periodu 05.-06.12.2012.godine, a ukoliko testovi pokažu da proizvodni parametri odgovaraju onima u tenderskoj specifikaciji, pumpni agregati treba da budu isporučeni do 20.12.2012. godine, a tačan datum dopremanja biće određen nakon pomenutog fabričkog testiranja.

Građevinski radovi na adaptaciji objekta, koju treba izvršiti u cilju instaliranja nove opreme, započeti su 30.11.2012. godine, a biće završeni do isporuke pumpnih agregata.

U toku je priprema detaljnog dinamičkog plana aktivnosti, pri čemu se vodi računa o održivosti vodosnabdijevanja grada, a da se ne ugrozi sigurnost angažovanog osoblja.

Kako se vrijeme završnih radova poklapa sa predstojećim novogodišnjim i božićnim praznicima datum završetka planiranih aktivnosti biće određen dogovorom između Predsjednika pomenute Komisije Vlde CG i JP ViK Cetinje.

A.2. - Lot 2. Rehabilitacija pumpne stanice "Uganjska vrela" i unapređenje upravljanja gravitacionim cjevovodom PK "Velja gora" – PK "Lašor"

Izvođač radova je u ugovorenom roku dostavio okvirni dinamički plan aktivnosti kojim je predviđen završetak radova u ugovorenom roku od 140 dana, tj. do 08.11.2012. godine.

Izvođač radova je u ugovorenom roku dostavio i izvod iz hidrauličke analize, neophodan za izbor pumpnog agregata i regulacionog ventila. U saradnji sa konsultantom za izradu Studije izvodljivosti za JP ViK Cetinje („Safege“) provjeren je i potvrđen rezultat hidrauličke analize.

Izvršeno je geodetsko snimanje situacije u krugu PS „Uganjska Vrela“ potrebno za izradu projektne dokumentacije za dodatni crpni bazen (jer ta geodetska podloga ne postoji u projektnoj dokumentaciji JP ViK Cetinje).

Građevinski radovi na izgradnji novog dodatnog crpnog bazena počeli su 20.08.2012.godine i izgradnja je završena. Izvršena je i sanacija postojećeg crpnog bazena.

Izvođač je preuzeo postojeće ormare iz elektro postrojenja radi kompletiranja istih novom opremom prema nastalim potrebama. Izvršena je defektaža tri neispravna pumpna agregata i istom je ustanovljeno da je elektromotor za pumpu „Vogel“ od 67 kW pregorio i da je neophodna izrada novog namotaja, a da je sama pumpa ispravna, te da dvije pumpe „Melotte“ od 50 kW nije moguće popraviti, a da su pripadajući motori ispravni. Na osnovu tog nalaza i dodatnih ispitivanja i konsultacija odobrena je i izvršena:

- nabavka i ugradnja dvije nove pumpe koje su montirane sa postojećim elektro motorima;
- nabavka i ugradnja jednog novog pumpnog agregata;
- reparacija jednog elektro motora koji je montiran sa postojećom pumpom;
- potpuna rekonstrukcija elektroenergetskog postrojenja u pumpnoj stanici;
- dogradnja opreme i ugradnja novog programa u kontrolni ormar, a sve u cilju postizanja potpune automatizacije rada pumpne stanice.

Kako su u vrijeme izrade tenderske dokumentacije samo dva agregata bila neispravna, to za opravku trećeg nijesu predviđena sredstva u sklopu ugovora, pa je odlučeno da se jedna pumpa nabavi iz sredstava JP VIK Cetinje.

Osim toga:

- proširene su unutrašnje saobraćajnice u krugu pumpne stanice;
- izvršena je ugradnja ventila na cjevovodima između vodozahvata i crpilišnog bazena /u cilju omogućavanja redovnog održavanja crpnih bazena i pumpnih agregata/;
- zamijenjena je skoro kompletne hidromašinske opreme (izuzev protivudarnih posuda) u mašinskoj hali.

Do 30.11.2012. godine završene su sve aktivnosti na rehabilitaciji pumpne stanice „Uganjska vrela“ i tog dana je izvršeno probno puštanje u rad pumpne stanice. Kako su inicijalni testovi potvrdili kvalitet izvedenih radova, to je pumpna stanica predata korisniku i uključena u sistem vodosnabdijevanja.

A.3. Izgradnja regulacionog bloka

Nakon zaključenja Ugovora CT - 006, od 500.000 EUR kreditnih sredstava Abu Dhabi Fonda za razvoj namijenjenih za vodosnabdijevanje Cetinja, preostalo je oko 20.000 EUR, pa se preostala sredstva mogu upotrijebiti za izvođenje radova na izgradnji regulacionog bloka (izuzeti Protokolom iz Ugovora CT - 005/Lot 2), kako je to i bilo predviđeno osnovnim planom realizacije pomenutih kreditnih sredstava. Stoga je sa izvođačem radova - Controlmatic Commerce DOO dogovoreno da se u okviru Ugovora CT – 005 izradi projekat za regulacioni blok i izgradi taj blok. Za isti su izvedeni građevinski radovi, a elektromašinska oprema treba da se dopremi do 15.12. 2012.godine. Planirano je da se ta oprema ugradi i regulacioni blok pusti u rad do kraja decembra 2012.godine.

B. Izgradnja mjernih stanica u distributivnoj mreži – Ugovor CT - 006

Nakon objavljivanja tendera za izgradnju mjernih stanica u distributivnoj mreži, evaluacije pristiglih ponuda i saglasnosti Abu Dhabi Fonda za razvoj na Izvještaj o evaluaciji, 08.08.2012. godine zaključen je Ugovor CT-006 sa prvorangiranim ponuđačem – privrednim društvom Projektomontaža AD Beograd.

Ukupna vrijednost ugovorenih radova je 119.111,50 Eura bez PDV-a (15.888,50 Eura manje od planirane vrijednosti).

Za izvođenje radova ugovoren je rok od 90 dana od dana uplate avansa izvođaču radova.

Završene su skoro sve aktivnosti predviđene ugovorom, odnosno:

- izvršena je izgradnja 10 objekata mjernih stanica sa pripadajućom elektro i hidromašinskom opremom;
- izvršeno je zoniranje I zone gradske mreže;
- nabavljeno je i ugrađeno desetak novih sekcionih ventila.

Dana 08.11.2012. godine je izvršena kontrola izvedenih aktivnosti i utvrđeno je da su radovi izvedeni na kvalitetan način, pa su mjerne stanice predate korisniku i uključene u sistem vodosnabdijevanja.

U narednom periodu treba završiti povezivanje mjernih stanica sa centralnim SCADA sistemom, /očekuje se da će se to uraditi do 15.12.2012. godine/, izgraditi još jednu mjernu stanicu, ugraditi par novih ventila koji će omogućiti bolje upravljanje gradskom mrežom i poboljšati SCADA sistem. Te aktivnosti će biti finansirane iz sredstava koja su obezbijeđena uštedama na obimu građevinskih radova, te se ne očekuje prekoračenje Plana utroška sredstava i ugovorenog iznosa.

III. INVESTICIONE AKTIVNOSTI U OKVIRU MESTAP-a

I. MESTAP

U namjeri da se problem odlaganja čvrstog otpada na području Crnogorskog Primorja riješi na društveno i ekološki prihvatljiv način Vlada Crne Gore je zatražila od Svjetske Banke sredstva pod uslovima IDA (Međunarodno udruženje za razvoj) u iznosu od 5,0 miliona XDR (Specijalna prava vučenja) što je u vrijeme odobrenja kredita bilo ekvivalentno iznosu od 7,0 miliona US\$.

Ugovor o kreditu za razvoj (br: 3823 YF) odobren je od Borda direktora Svjetske Banke 11.09. 2003.godine i zaključen je 13.10.2003.godine između Međunarodnog udruženja za razvoj i bivše državne zajednice Srbija i Crna Gora. Skupština državne zajednice Srbija i Crna Gora je ratifikovala taj ugovor 26.12. 2003. godine, Zakonom o ratifikaciji Ugovora o kreditu za razvoj objavljen ("Službeni list SCG - Međunarodni ugovori", broj 8/2003).

Ugovor o zajmu za dodatno finansiranje (br: 8002 ME) pod IBRD uslovima u iznosu od 4,5 miliona EUR zaključen je između Crne Gore i IBRD (Međunarodna banka za obnovu i razvoj) 23. decembra 2010 godine a proglašen je efektivnim 22. marta 2011. godine.

Sredstva za realizaciju projekta MESTAP (Ugovor P079116) efektivna su od od aprila 2004. godine i dio istih utrošen je za prvu fazu projekta realizovanu izgradnjom privremene regionalne sanitarne deponije «Lovanja», zatvaranjem «divljih» smetilišta na područjima opština Kotor, Tivat i Budva i nabavkom opreme za JKP Budva, Kotor i Tivat

Dio projekta koji se odnosi na opštine Bar i Ulcinj više godina nije realizovan na planirani način. Nedostatak urbanističko-planske dokumentacije, niz problema u procesu donošenja odluka i kriza lokalne vlasti u Ulcinju koja je dovođila do prijevremenih izbora, samo su neki od problema koji su usloveli usporavanje realizacije projekta. No, nakon što je Vlada CG kroz odgovarajući Akcioni plan i restrukturiranje cjelokupnog projekta, zajedno sa Opštinama Bar i Ulcinj, obezbijedila sve neophodne pretpostavke (uključujući i izradu Fizibiliti Studije i Studije uticaja na životnu sredinu koje su finansirane iz Budžeta Crne Gore), Svjetska banka je prihvatila da do 30 juna 2012. godine produži rok zatvaranja za preostala sredstva IDA kredita (sredstva koja nijesu utrošena za prvu fazu projekta) i da odobri dodatno finansiranje kroz novi zajam pod IBRD uslovima, pa je budžet za dalju realizaciju MESTAP-a fiksiran na iznos od 8.438.528,16 EUR.

Iako po važećim propisima JP više nema ingerencija u oblasti upravljanja čvrstim otpadom, Svjetska banka je zahtijevala da ono bude Jedinica za implementaciju MESTAP-a, jer je prema njenim zvaničnim ocjenama uspješno implementiralo infrastrukturne projekte i ima sposobne kadrove za to, pa mu je ugovornim aranžmanima sa Svjetskom bankom data ta uloga.

JP je u izvještajnom periodu kontinuirano sprovodilo aktivnosti kojima je obezbijeđen nastavak realizacije i veoma uspješno okončanje MESTAP-a u okviru koga je izgrađena regionalna sanitarna deponija za opštine Bar i Ulcinj na lokaciji «Možura» u opštini Bar i izvršena nabavka opreme za nesmetano funkcionisanje deponije, kao i opreme za sakupljanje i transport otpada za opštine Ulcinj, Bar, Budva, Kotor i Tivat.

Profesionalni kapacitet tj. osposobljenost personala JP-a za implementaciju projekata kroz tzv. ICB tendere pripremljene po pravilima FIDIC-a i kontrolisane od strane Svjetske Banke, kao i za realizaciju ugovora u skladu sa tim pravilima, procedurama i operativnim politikama kreditora, omogućili su da JP sve segmente MESTAP-a realizuje na takav način, te da uspješno i kvalitetno okonča izgradnju regionalne sanitarne deponije „Možura“ i istu pusti u operativni rad.

Misija Svjetske Banke za ocjenu rezultata MESTAP-a i pripremu standardnog izvještaja o završetku implementacije projekta (ICR) septembra 2012.godine je potvrdila da je JP na kvalitetan i visoko profesionalan način implementiralo projekat.

2. Izgradnja sanitrne deponije i nabavka mobilne opreme za rad na deponiji

Nakon tendera po procedurama Svjetske banke, radovi su dodijeljeni kompaniji «Integral Inženjering», Laktaši -Bosna i Hercegovina. Ukupna vrijednost radova (uključujući aneks ugovora po osnovu varijacijskih naloga koji je odobren od strane Svjetske banke) iznosila je 5.681.575,49 EUR, a ugovorni rok je bio kraj maja 2012. godine. Ugovoreno je da izvođač radova izradi i glavni projekat sanitarne deponije. Aktivnosti na izradi projektne dokumentacije započete su početkom 2011. godine.

Za poslove stručnog nadzora nad radovima i revizije glavnog projekta, na osnovu međunarodnog tendera, angažovana je kompanija «Safega».

Nakon izrade i revizije projekta i dobijanja građevinske dozvole, sredinom 2011.godine započeto je izvođenje radova na izgradnji deponije. Radove su karakterisali veoma teški uslovi - nepredviđeni geološki uslovi (iskopi u V i VI kategoriji zemljišta), dodatni radovi za poboljšanje kvaliteta i funkcionalnosti sanitarne deponije, problemi oko napajanja električnom energijom, jer je prilikom izrade glavnog projekta, Elektroprivreda Crne Gore izdala uslove za priključenje sa trafo stanice «Dubrava», što je uslovalo izgradnju dalekovoda u dužini od 7, 6 km. Na obim radova ukazuju sledeći podaci:

kapacitet deponije	1.100.000 m ³
period eksploatacije	25 - 30 godina za Bar i Ulcinj
površina tijela deponije	89.000 m ²
ukupan iskop	370.000 m ³
ukupan nasip	200.000 m ³
dužina pristupnog puta	1. 800 m
bentonit	72.000 m ²
PEHD folija	72.000 m ²
geotekstil	72.000 m ²
utrošeno eksploziva za miniranje	38 t

Radovi su u kontinuitetu praćeni od strane stručnog i investicionog nadzora, kao i operativnog tima Svjetske banke koji je od početka bio uključen u rješavanje svih problema i čija su mišljenja, smjernice i odluke sadržane u tehničkim rješenjima primjenjivanim tokom izgradnje.

Sanitarna deponija je izgrađena po svim važećim standardima i normama EU za takve objekte. Ugrađena geomembrana, benonit, PEHD folija, geotekstil, drenažni sistem i sistem za sakupljanje i tretman ocijeđenih voda, hidrantska i vodovodna mreža, zadovoljavaju sve zahtjeve zaštite životne sredine i obezbjeđuju siguran rad deponije.

Kompleks deponije omogućava njenu dogradnju i izgradnju stanice za reciklažu otpada

Kroz posebne tendere za nabavku opreme za nesmetano funkcionisanje deponije nabavljeni su kompaktor, traktor, treiler i tank trailer, buldozer i infracrveni analizator gasova.

Za potrebe deponije izgrađena je upravna zgrada, kapija sa automatskom vagom, trafo-stanica, prostor za parkiranje i pranje vozila namjenjenih za rad na deponiji i nabavljena su od najrenomiranijih proizvođača sva neophodna sredstva za rad na deponiji – oprema, vozila, itd.

Radovi su završeni u ugovorenom roku i stvoreni su svi preduslovi za rad sanitarne deponije. Deponija je predana na upravljanje privrednom društvu «Možura» d.o.o. Svečano otvaranje deponije bilo je 12 07. 2012.godine.

U troškove izgradnje deponije uvršćeni su i troškovi konsultatskih usluga koje se odnose na reviziju Glavnog projekta i nadzor nad radovima, troškovi oditinga projekta i inkrementalni operativni troškovi JP-a odobreni od strane Svjetske banke.

Tabela koja slijedi sadrži detaljni pregled ugovora i troškova izgradnje sanitarne deponije i nabavke prateće opreme po vrsti kredita odnosno zajma.

Red. br.	UGOVOR, UGOVARAČ, TIP NABAVKE	UGOVORENI IZNOS	WB IDA	WB IBRD
1.	A-SLF-003, Integral Inženjering, Radovi	5.681.575,49	2.067.033,38	3.614.542,11
2.	B-EQU-008/2, Unit Export, Oprema-Buldozer i infracrveni gas analizator	114.086,08	102.677,47	11.408,61
3.	A-EQU-004/06, Unit Export, Oprema-Traktor, treiler i tank treiler	83.629,89	75.266,90	8.362,99
4.	B-EQU-008/1, Bomag, Oprema - Kompaktor	240.000,00	24.000,00	216.000,00
5.	B-EQU-008/3, Lager, Bager-kombinirka	60.457,50	60.457,50	
6.	C-PSS-006, Safege, Konsultantske usluge – revizija GP i nadzor nad radovima	352.340,00	135.335,00	217.005,00
7.	MESTAP-AUD-009/03, Ernst&Young Konsultantske usluge - oditing	21.850,00		21.850,00
8.	Inkrementalni operativni troškovi	75.325,00	65.325,00	10.000,00
	UKUPNO	6.629.263,96	2.530.095,25	4.099.168,77

3. Nabavka opreme za komunalna preduzeća Ulcinja, Bara, Kotora i Tivta

Nakon što je u toku implementacije projekta izgradnje sanitarne deponije postalo jasno da, zbog izuzetno povoljno ugovorene cijene izgradnje «Možure», postoji mogućnost značajnih ušteda, Svjetska banka je prihvatila sugestiju JP-a da se, u cilju zaokruženja tehnološkog procesa sakupljanja i odlaganja otpada, preostala sredstva ulože u tehničko opremanje javnih komunalnih preduzeća, pa su u posljednjem kvartalu 2011. godine raspisani međunarodni tenderi za nabavku auto smećara, kontejnera i druge potrebne opreme čiju je specifikaciju JP usaglasilo sa JKP, naravno u okviru raspoloživog budžeta, odnosno ostvarenih ušteda.

Oprema je nabavljena u okviru ugovora: A-EQU-004/2&7 Atrik, Slovenija, A-EQU-004/8 Gradatin, Hrvatska, A-EQU-004/5 Lager BiH, i A-EQU-004/1 Ljetopis Automotive, Crna Gora. Ukupno ugovoreni iznos opreme za komunalna preduzeća Ulcinja, Bara, Budve, Kotora i Tivta iz projekta MESTAP iznosi 1.547.054,50 € (bez carine i PDV-a).

Raspodjela opreme po opštinama sa cijenama koje uključuju trening osoblja za rad sa mašinama, data u tabelama koje slijede.

OPŠTINA ULCINJ

Redni br.	Opis nabavke	Količina	Jedinična cijena	Ukupna vrijednost opreme bez carine i PDV-a
1	Auto-smećara od 15-18 m ³ sa podizačem kontejnera od 1,1 m ³	2 kom.	99.815,00 €	199.630,00 €
2	Auto-smećara od 11-13 m ³ sa podizačem kontejnera od 1,1 m ³	2 kom.	96.395,00 €	192.790,00 €
3	Auto-smećara od 15-18 m ³ sa podizačem kontejnera od 1,1 m ³ i uređajem za pranje kontejnera	1 kom.	132.565,00 €	132.565,00 €
4	Auto-smećara od 4 m ³ sa podizačem kontejnera od 1,1 m ³	1 kom.	44.916,00 €	44.916,00 €
5	Auto-podizač za kontejnere od 5-7 m ³	2 kom.	65.000,00 €	130.000,00 €
6	Bager - kombinirka	1 kom.	60.457,50 €	60.457,50 €
7	Kontejneri od 1,1 m ³	300 kom.	238,95 €	71.685,00 €
8	Kontejneri od 5 m ³	20 kom.	678,80 €	13.576,00 €
9	Kontejneri od 7 m ³	20 kom.	915,95 €	18.319,00 €
<i>UKUPNO OPŠTINA ULCINJ</i>				863.938,50 €

OPŠTINA BAR

Redni br.	Opis nabavke	Količina	Jedinična cijena	Ukupna vrijednost opreme bez carine i PDV-a
1	Auto-smećara od 25 m ³ sa podizačem kontejnera od 1,1 m ³ i 7 m ³	1 kom.	120.715 €	120.715 €
2	Auto-smećara od 15-18 m ³ sa podizačem kontejnera od 1,1 m ³	1 kom.	99.815,00 €	99.815,00 €
3	Auto-smećara od 15-18 m ³ sa podizačem kontejnera od 1,1 m ³ i uređajem za pranje kontejnera	1 kom.	132.565,00 €	132.565,00 €
<i>UKUPNO OPŠTINA BAR</i>				353.095,00 €

OPŠTINA BUDVA

Redni br.	Opis nabavke	Količina	Jedinična cijena	Ukupna vrijednost opreme bez carine i PDV-a
1	Auto-podizač za kontejnere od 5-7 m ³	1 kom.	65.000,00 €	65.000,00 €
	Auto-smećara od 4 m ³ sa podizačem kontejnera od 1,1 m ³	1 kom.	44.916,00 €	44.916,00 €
<i>UKUPNO OPŠTINA BUDVA</i>				109.916,00 €

OPŠTINA TIVAT

Redni br.	Opis nabavke	Količina	Jedinična cijena	Ukupna vrijednost opreme bez carine i PDV-a
1	Auto-smećara od 15-18 m ³ sa podizačem kontejnera od 1,1 m ³	1 kom.	99.815,00 €	99.815,00 €
<i>UKUPNO OPŠTINA TIVAT</i>				99.815,00 €

OPŠTINA KOTOR

Redni br.	Opis nabavke	Količina	Jedinična cijena	Ukupna vrijednost opreme bez carine i PDV-a
1	Auto-smećara od 11-13 m ³ sa podizačem kontejnera od 1,1 m ³	1 kom.	96.395,00 €	96.395,00 €
2	Kontejneri od 1,1 m ³	100 kom.	238,95 €	23.895,00 €
<i>UKUPNO OPŠTINA KOTOR</i>				120.290,00 €

Na gore navedene troškove izgradnje deponije i nabavke prateće opreme za rad na deponiji i na nabavku opreme za sakupljanje i transport otpada, dodaju se i troškovi IBRD kredita (tzv. Front-end-fee) u iznosu od 11.250 EUR tako da je od ukupnog budžeta u iznosu od 8.438.528,16 EUR iskorišćeno 8.204.185,92 EUR tj. 97,22%.

Na dan posljednjeg plaćanja 19. jula 2012.godine neutošeno je ostalo 234.342,24 EUR koje se sastoje od 208.984,09 EUR IBRD zajma i 25.358,15 EUR IDA kredita što na najbolji način svjedoči o veoma efikasnoj implementaciji ovog investicionog poduhvata.

IV. RAD RVS I ISPORUKA VODE

RVS je funkcionisao bez ijednog zastoja u radu, odnosno bez prekida u snabdijevanju vodom Crnogorskog primorja.

RVS je radio bez gubitaka vode.

CADA sistem automatskog upravljanja RVS sa dvije centralne stanice (jedna na izvorištu Bolje Sestre, a druga u pumpnoj stanici Budva) omogućava upravljanje svim parametrima sistema i pouzdano praćenje rada sistema.

Stalnim nadzorom nad radom RVS i pravilnim rukovanjem i upravljanjem sistemom obezbijedena je maksimalna sigurnost u radu istog i spriječeni su prekidi u vodosnabdijevanju, a kvarovi su odmah otklanjani, kao npr: zamjena elektroenergetskog kabla u Crmnici, itd.

U tako puздanom funkcionisanju RVS u toku 2012.godine troškova održavanja istog su bili minimalni.

Opštine Ulcinj, Bar, Budva, Tivat i Kotor u 2012.godini imale su veoma kvalitetno i kontinuirano snabdijevanje vodom za piće iz RVS.

Isporuka vode Opštini Ulcinj počela je 01.07.2012.godine, a ostalim opštinama dvije godine ranije.

Sa izvorišta Bolje Sestre tokom turističke sezone 2012.godine isporučene su u lokalne vodovode na Crnogorskom primorju sledeće količine vode:

- jun ----- 285 l/sec;
- jul ----- 520 l/sec;
- avgust ----- 640 l/sec;
- septembar ----- 441 l/sec;
- oktobar ----- 206 l/sec.
- novembar ----- 163 l/sec.

Na osnovu Ugovora o isporuci vode koji su zaključeni za 2012. godinu sa lokalnim vodovodnim preduzećima Ulcinj, Bar, Budva, Kotor i Tivat, ugovorena količina vode iznosi 8.447.040 m³ ili u finansijskom smislu 2.145.486 € (bez PDV).

U odnosu na 2011. godinu, kada je iz regionalnog vodovoda lokalnim vodvodima isporučeno 6.795.000 m³, a fakturisana realizacija iznosila 2.940.027 €, u tekućoj godini povećanje isporuke iznosi 21%, ali je realizacija u finansijskom smislu niža zbog znatno nižih ugovorenih cijena za 2012.godinu, što je učinjeno na zahtijev resornog ministarstva da bi se lokalna vodovodna preduzeća stimulisala da preuzimaju veće količine vode iz regionanog vodovoda i da sistem radi kontinuirano u toku cijele godine.

Podaci o prihodima od isporuke vode, odnosno o fakturisanim, plaćenim i nenaplaćenim potraživanjima po osnovu usluga vodosnabdijevanja dati su u tabeli priloženoj uz ovaj izvještaj.

V. KREDITNE OBAVEZE JP-a

1. Kredit Evropske banke za obnovu i razvoj, u iznosu od 18.000.000€.

Rok otplate: 10 godina.

Anuiteti su polugodišnji i dospijevaju 24. februara i 24. avgusta.

Do sada je JP o osnovu tog kredita otplatilo:

- u 2011. godini ----- 1.083.333 €;
- u 2012. godini ----- 1.925.598 €.

2. Kredit Investicionog fonda za razvoj Abu Dabija koji na dan 05.09.2012.godine iznosi 9.400.000 € (43.600.000 dirhama - AED).

Od gore navedenog iznosa JP će otkazati iznos od 4.600.000 AED iz razloga navedenih u dijelu II.1. ove informacije.

Rok otplate: 12 godina, počev od 30.aprila 2013.godine, kada prvi anuitet dospijeva na naplatu.

Anuiteti su polugodišnji i dospijevaju 30. aprila i 31.oktobra, a ukupna obaveza JP-a u 2013.godini iznosi 1.100.000 €.

Do sada je po osnovu kamate plaćeno:

- u 2011. godini ----- 23.044,92 €;
- u 2012. godini ----- 233.643,46 €.

VD DIREKTOR
Puniša Pavićević

Prilog: Tabela sa podacima o prihodima od isporuke vode.

PRIHODI OD ISPORUKE VODE U 2012. god

R.B	Prihodi od isporuke vode	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	August	Sept.	Oktobar	Nov.	Dec.	Ukupno	Patr. iz 2011.	Patr. iz 2012.	Ukupno potr.	Plaćeno u 2012.	
1.	Vodovod Budva																		
1.a	Fakturisana realizacija	41.332,99	35.337,22	33.821,59	27.004,57	44.023,48	73.439,15	149.650,20	189.658,56	122.476,14	53.798,32	46.510,55	0,00	817.051,07					
1.b	Naplaćena realizacija																		
1.c	Potraživanja	41.332,99	35.337,22	33.821,59	27.004,57	44.023,48	73.439,15	149.650,20	189.658,56	122.476,14	53.798,32	46.510,55	0,00	817.051,07	380.799,12	817.051,07	1.197.850,19	923.102,99	
2.	Vodovod Kotor																		
2.a	Fakturisana realizacija	20.819,01	17.694,55	18.914,86	16.474,23	18.914,86	30.507,15	85.976,64	85.976,64	81.963,35	18.444,27	18.072,33	0,00	414.057,70					
2.b	Naplaćena realizacija																		
2.c	Potraživanja	20.819,01	17.694,55	18.914,86	16.474,23	18.914,86	30.507,15	85.976,64	85.976,64	81.963,35	18.444,27	18.072,33	0,00	414.057,70	279.502,65	414.057,70	693.560,35	633.301,11	
3.	Vodovod Tivat																		
3.a	Fakturisana realizacija	19.103,78	23.358,90	22.007,08	19.862,35	27.156,21	45.775,88	76.163,35	81.746,50	59.594,66	26.696,24	22.290,97	0,00	423.745,92					
3.b	Naplaćena realizacija	19.103,78	23.358,90	22.007,08	19.862,35	27.156,21	45.775,88	76.163,35	81.746,50	59.594,66	26.696,24	22.290,97	0,00	423.745,92					
3.c	Potraživanja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Vodovod Bar																		
4.a	Fakturisana realizacija	18.914,86	17.694,55	18.914,86	16.474,23	18.914,86	23.554,34	85.976,64	85.976,64	59.764,10	18.914,86	15.800,05	0,00	350.899,99					
4.b	Naplaćena realizacija	18.914,86	17.694,55	18.914,86	16.474,23	18.914,86	23.554,34	85.976,64	85.976,64	59.764,10	18.914,86	15.800,05	0,00	350.899,99					
4.c	Potraživanja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Vodovod Ulcinj																		
5.a	Fakturisana realizacija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41.268,79	41.268,79	20.005,75	0,00	0,00	0,00	192.543,33					
5.b	Naplaćena realizacija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41.268,79	41.268,79	20.005,75	0,00	0,00	0,00	192.543,33					
5.c	Potraživanja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ukupno fakturisano	100.170,64	94.085,22	93.658,39	79.815,38	109.009,41	173.676,53	439.035,52	484.625,13	343.694,00	117.863,69	102.674,00	0,00	2.138.298,01					
5.a	(1a+2a+3a+4a+5a)																		
	Ukupno naplaćeno	38.018,64	41.053,45	40.921,94	36.336,58	46.071,07	69.330,22	162.139,99	91.746,50	59.584,66	0,00	0,00	0,00	585.203,05					
5.b	(1b+2b+3b+4b+5b)																		
5.c	Potraživanja	62.152,00	53.031,77	52.736,45	43.478,80	62.938,34	104.346,31	276.895,63	392.878,53	284.109,34	117.863,69	102.674,00	0,00	1.553.094,96	650.301,77	1.553.094,96	2.213.396,73	2.256.394,13	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**RUKOVODSTVU****JP "REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO PRIMORJE" BUDVA**

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja preduzeća JP "Regionalni Vodovod Crnogorsko Primorje" Budva (u daljem tekstu: "Preduzeće") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine i bilans uspeha za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva Preduzeća za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Preduzeća je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i ostalim računovodstvenim propisima u Crnoj Gori, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocena rizika da li finansijski izveštaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled prevare ili greške. Vršeći procenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Preduzeća. Revizija takođe uključuje ocenu opravdanosti primene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji za godinu završenu 31. decembra 2012. godine su pripremljeni po svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i ostalim računovodstvenim propisima u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 27 uz finansijske izveštaje koja objašnjava neizvesnost vezanu za ishod arbitražnog postupka koji je protiv Preduzeća pokrenuo dobavljač. Konačan ishod se sada ne može odrediti pošto ovo zavisi od ishoda budućih pregovora o poravnanju između strana. Naše mišljenje nije kvalifikovano po ovom osnovu.

Ostala pitanja

Preduzeće nije obelodanilo izveštaj o promenama na kapitalu kao ni izveštaj o novčanim tokovima za godinu završenu 31. decembra 2012. godine. Preduzeće je na dan 31. decembra 2011. godine klasifikovano kao malo i u skladu sa članom 6a Zakona o računovodstvu i reviziji (Sl. list Crne Gore br. 32/2011) nije u obavezi da priprema i obelodanjuje navedene izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2012. godine.

Beograd, 31. maj 2013. godine

Ernst & Young d.o.o. Beograd

Ernst & Young d.o.o. Beograd

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje“, Budva

BILANS STANJA na dan 31. decembar 2012.

	Napomena	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	13	2.082.811	2.140.378
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	101.767.756	100.969.285
Ostali dugoročni finansijski plasmani	15	336.716	359.299
		<u>104.187.283</u>	<u>103.468.962</u>
Obrtna imovina			
Zalihe	16	23.313	15.848
Potraživanja	17	2.970.215	3.054.731
Kratkoročni finansijski plasmani			
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	18	1.799.496	804.309
Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja	19	256.576	328.629
		<u>5.049.600</u>	<u>4.203.517</u>
Odložena poreska sredstva			
UKUPNO AKTIVA		<u>109.236.883</u>	<u>107.672.479</u>
PASIVA			
Kapital			
Osnovni kapital	20	35.363.722	35.363.722
Rezerve		230.141	230.141
Neraspoređeni dobitak		2.420.787	2.327.758
		<u>38.014.650</u>	<u>37.921.621</u>
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Dugoročni krediti	21	25.901.870	23.066.094
Dugoročna rezervisanja	22	1.199.055	433.349
Ostale dugoročne obaveze	23	35.077.144	35.161.181
		<u>62.178.069</u>	<u>58.660.624</u>
Odložene poreske obaveze		297.335	86.848
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	24	2.171.204	1.800.000
Obaveze iz poslovanja	25	5.663.989	8.004.187
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	26	851.297	1.199.199
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda		32.387	-
Obaveze po osnovu poreza na dobitak		27.952	-
		<u>8.746.829</u>	<u>11.003.386</u>
UKUPNO PASIVA		<u>109.236.883</u>	<u>107.672.479</u>

Napomene u nastavku čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Budva 31. maj 2013

Odobreno od starne rukovodstva JP Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje Budva

Vojislava Stjepović
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Vojislava Stjepović

Puniša Pavičević
v.d. Direktor

Puniša Pavičević

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje“, Budva

BILANS USPEHA za godinu koja se završila 31. decembra 2012.

	Napomena	2012	2011.
		EUR	EUR
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje	3	2.071.968	2.752.393
Ostali poslovni prihodi	4	<u>2.760.752</u>	<u>1.300.758</u>
		<u>4.832.720</u>	<u>4.053.151</u>
Poslovni rashodi			
Nabavna vrednost prodate robe	5	454.093	416.489
Troškovi materijala	6	1.000.813	1.071.586
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	7	2.771.248	2.615.147
Troškovi amortizacije i rezervisanja	8	513.749	355.806
Ostali poslovni rashodi		<u>4.739.903</u>	<u>4.459.028</u>
		92.817	- 405.877
Poslovni dobitak			
Finansijski prihodi	9	117.603	-
Finansijski rashodi	9	826.680	970.563
Ostali prihodi	10	1.046.111	1.002.055
Ostali rashodi	11	98.381	36.312
		<u>331.470</u>	<u>- 410.697</u>
Dobitak/ pre oporezivanja			
Poreski rashod perioda	12	27.952	-
Odloženi poreski rashod perioda	12	210.487	19.673
Odloženi poreski prihod perioda		-	-
		<u>93.031</u>	<u>- 430.370</u>
Neto dobitak/(gubitak)			

Napomene u nastavku čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Budva 31. maj 2013

Odobreno od starne rukovodstva JP Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje Budva

Vojislava Stijepović
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

V. Stijepović

Puniša Pavičević
v.d. Direktor

P. Pavičević

1. Osnovne informacije

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje“ Budva (u daljem tekstu: „Društvo“) osnovano je 1991. godine u skladu sa Odlukom Skupštine Republike Crne Gore o osnivanju javnog Društva za vodosnabdevanje, tretman i odvođenje otpadnih voda i deponovanja čvrstog otpada za područje Crnogorskog Primorja i Cetinja. Društvo je registrovano kod Privrednog Suda u Podgorici rešenjem br. FI-105/92 od 23. januara 1992. godine.

U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, objavljenom u Službenom listu Crne Gore br. 6/02, 17/07 i 80/08 Društvo je preregistrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici, pod registarskim brojem 8/0013444/003.

Osnovne registrovane aktivnosti Društva su sledeće:

- izgradnja objekata regionalnog sistema vodosnabdevanja;
- obavljanje poslova vodosnabdevanja;
- stalna i redovna isporuka vode za piće i druge potrebe opštine do mernog instrumenta na mestu povezivanja sa njenim vodovodnim sistemom;
- obezbeđivanje, zaštita, i upravljanje regionalnim sistemom vodosnabdevanja;
- investiciono i tekuće održavanje i rekonstrukcija objekata i postrojenja radi obezbeđenja funkcionalnosti regionalnog sistema vodosnabdevanja; i
- obavljanje i drugih poslova u skladu sa Zakonom i Statutom Društva.

Društvo je u 2010. godini počelo da obavlja svoje osnovne delatnosti jer je izgradnja sistema za vodosnabdevanje privedena kraju.

Sedište Društva se nalazi u Budvi, Trg Sunca br. 4.

Osnivač Društva je Skupština Crne Gore. Organi upravljanja Društva su Upravni odbor i Direktor. Članove Upravnog odbora i Direktora imenuje i razrešava Vlada Crne Gore.

Na dan 31. decembar 2012. godine, Društvo zapošljava 48 radnika (31. decembar 2011: 52 radnika).

Finansijski izvještaji za godinu koja se završila 31. decembra 2012. godine su usvojeni odlukom direktora dana 31. Marta 2013.

2.1 Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnova za prezentaciju finansijskih izveštaja

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list RCG“, br. 69/05, br. 80/08 i br. 31/11), i u skladu sa Odlukom o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list CG“, br. 69/2002). U skladu sa ovom regulativom, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine. Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom na osnovu direktive Evropske unije 86/635/EEC od 8. decembra 1986. godine koja se odnosi na godišnje račune banaka i ostalih finansijskih institucija, koji preuzima zakonom definisane finansijske izvještaje koji u pojedinim djelovima odstupaju od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih izveštaja“.

Međunarodni računovodstveni standardi, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja i tumačenja izdati od strane Odbora za Međunarodne Računovodstvene Standarde i Komiteta za Interpretaciju Međunarodnih Standarda Finansijskog Izveštavanja na dan 31. decembra 2009. godine su prevedeni i objavljeni od strane Instituta Ovašćenih Računovođa.

2.1 Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Osnova za prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)

Novi i izmijenjeni Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja i tumačenja Komiteta za Interpretaciju Međunarodnih Standarda Finansijskog Izvještavanja izdati nakon 31. decembra 2009. godine nisu primjenjeni za sastavljeni priloženih finansijskih izveštaja i zbog toga ovi finansijski izveštaji nisu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja koja su nabavljena odvojeno početno se priznaju po nabavnoj vrednosti. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja su iskazana su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i korigovanoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređivanja, ukoliko obezvređivanje postoji.

Amortizacija se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe nematerijalnog ulaganja. Pravo službenosti prolaza amortizuje se tokom perioda amortizacije vodovoda. Amortizacija počinje kada se nematerijalno ulaganje stavi u upotrebu. Neto sadašnja vrednost nematerijalnih ulaganja se preispituje godišnje kada sredstvo još uvek nije stavljeno u upotrebu.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i korigovanoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređivanja, ukoliko obezvređivanje postoji.

Amortizacija se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe primenom godišnjih stopa amortizacije, kako sledi:

Zgrade	1,30%
Objekti regionalnog vodovoda	1% - 10%
Oprema regionalnog vodovoda	2%-6%
Vozila	10%
Kancelarijska oprema	10%
Računari i računarska oprema	10%
Ostala oprema	12% - 17%

Osnovno sredstvo se isknjižava iz evidencija ili otuđenjem ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa osnovnog sredstva (kao razlika između neto prodajne vrednosti i neto knjigovodstvene vrednosti) priznaju se u bilansu uspeha perioda kada su nastali.

Plasmani

Svi plasmani se inicijalno priznaju u visini istorijske vrednosti, koju čini poštena vrednost prenetih sredstava, uvećana za troškove plasiranja.

Plasmani u pridružena pravna lica

Plasmani u pridružena pravna lica iskazani su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za eventualno nastalo obezvređenje.

2.1 Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Plasmani u druga pravna lica

Plasmani u druga pravna lica se drže na neodređeni vremenski period i iz tog razloga su klasifikovani kao stalna imovina. Plasmani namenjeni prodaji su iskazani po nabavnoj vrednosti korigovanoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređivanja. Fer vrednost ovih plasmana se ne može pouzdano utvrditi, jer se njima ne trguje na berzi i zbog ograničenja lokalnog finansijskog tržišta.

Nadoknadiva vrednost stalnih sredstava

Na dan bilansa stanja, Društvo procenjuje da li postoje indikacije obezvređivanja nekog sredstva. Ukoliko postoje, Društvo formalno procenjuje njegovu nadoknadivu vrednost. Ukoliko se utvrdi da je knjigovodstvena vrednost veća od nadoknadive vrednosti, vrši se umanjenje vrednosti do nivoa procenjene nadoknadive vrednosti. Nadoknadiva vrednost nekog sredstva ili „jedinice koja generiše novac“, ukoliko sredstvo ne generiše gotovinske tokove nezavisno, jednaka je višoj od neto prodajne ili upotrebne vrednosti.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca priznaju se i evidentiraju u visini originalne fakturne vrednosti, umanjene za ispravku vrednosti nenaplativih potraživanja. Ispravka vrednosti za procenjena nenaplativa potraživanja vrši se kada naplata iznosa nije više izvesna. Potraživanja se otpisuju kada postanu potpuno nenaplativa.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti prikazani u bilansu stanja obuhvataju gotovinu na računu kod banaka, gotovinu u blagajni i kratkoročne depozite. Za svrhu pripreme izveštaja o novčanim tokovima, gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gore navedene pozicije.

Obaveze po kamatonosnim zajmovima i kreditima

Svi krediti i pozajmice početno se priznaju po nabavnoj vrednosti, koja predstavlja poštnu vrednost primljenog iznosa netiranog za iznos troškova povezanih sa pozajmicom. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni krediti i pozajmice, naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope. Amortizovana vrednost se obračunava uzimajući u obzir sve troškove isplata, kao i popuste i premije pri izmirenju kredita. Dobici i gubici se priznaju u bilansu uspeha pri isknjiženju ili obezvređivanju obaveze, kao i tokom procesa amortizacije.

Naknade zaposlenima

Društvo, u okviru svog redovnog poslovanja, zaračunava i plaća doprinose za penziono i zdravstveno osiguranje, doprinose za osiguranje od nezaposlenosti i porez na dohodak, obračunati na bazi bruto zarade zaposlenih, kao i naknade za topli obrok, putne akontacije i regrese, u skladu sa zakonom.

Društvo plaća ove doprinose po stopama utvrđenim zakonom, u korist odgovarajućih državnih fondova, na bazi bruto zarade zaposlenih. Svi troškovi doprinosa priznaju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose. Društvo nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

Međutim, u skladu sa Pravilnikom Društva o zaradama i ostalim naknadama zaposlenima, Društvo ima obavezu da zaposlenima prilikom odlaska u penziju isplati iznos od dve minimalne zarade.

2.1 Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Naknade zaposlenima (nastavak)

Osim toga, u skladu sa Pravilnikom Društva o zaradama i ostalim naknada zaposlenima, zaposleni imaju pravo na jubilarne nagrade nakon završetka 10, 20, 30 i 39 godina staža, kako sledi:

<u>Godine staža</u>	<u>Jubilarna nagrada</u>
10	tri najniže mesečne zarade
20	pet najnižih mesečnih zarada
30	sedam najnižih mesečnih zarada
39	devet najnižih mesečnih zarada

Društvo nije angažovalo aktuara da utvrdi sadašnju vrednost navedenih obaveza. Društvo je na osnovu nivoa zarada i očekivanog penzionisanja samo procenilo i evidentiralo obavezu po osnovu odlaska zaposlenih u penziju.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili ugovornu) koja je rezultat prošlih događaja, i kada je verovatno da će odlivi ekonomskih koristi nastati radi izmirenja obaveze i kada se može izvršiti pouzdana procena obaveze. Ukoliko je vremenska vrednost novca značajna, rezervisanja se iskazuju u diskontovanom iznosu očekivanih budućih novčanih tokova, uz primenu diskontne stope pre oporezivanja koja odražava postojeće tržišne uslove i eventualne specifične rizike povezane sa potencijalnom obavezom za koju se priznaje rezervisanje.

Donacije

Donacije se priznaju u njihovoj vrednosti kada postoji razumni stepen uverenja da će donacija biti primljena i ostali prateći uslovi biti ispunjeni. Donacija koja se odnosi na trošak priznaje se kao prihod tokom perioda koji je potreban da bi se donacija povezala na sistemskoj osnovi sa troškovima koji iz nje trebaju biti nadoknađeni. Kada se donacija odnosi na sredstvo, fer vrednost donacije se evidentira na računima odloženih prihoda, koji se, zatim, priznaju u bilansu uspeha tokom procenjenog korisnog veka upotrebe datog sredstva u jednakim godišnjim iznosima.

Kursne razlike

Funkcionalna i izveštajna valuta Društva je Evro (EUR). Transakcije izražene u stranoj valuti inicijalno se evidentiraju u funkcionalnoj valuti primenom važećeg kursa na dan transakcije. Monetarna sredstva i obaveze izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu primenom važećeg kursa na dan bilansa stanja. Sve kursne razlike priznaju se u bilansu uspeha perioda. Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije. Nemonetarne stavke vrednovane po poštenoj vrednosti izražene u stranoj valuti preračunate su primenom kursa važećeg na dan procene.

2.1 Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Porezi

Tekući porez

Tekuća poreska sredstva i obaveze za tekuće i prethodne godinu vrednovana su u iznosu za koji se očekuje da će biti povraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primjenjene poreske stope korišćene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza su određene poreskim propisima primenljivim na dan ili nakon datuma bilansa stanja. Tekući porez na dobit koji se odnosi na stavke prethodno priznate direktnim knjiženjem na poziciji kapitala priznaje se u kapitalu a ne u bilansu uspeha.

Rukovodstvo periodično procenjuje primenjen poreski tretman pojedinih stavki u poreskom bilansu kod kojih je primenjiva poreska regulativa podložna različitim tumačenjima i u skladu sa tim evidentira rezervisanja ukoliko su neophodna.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev:

- ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja „goodwill-a“ ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i, u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak; i
- na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom roku.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve odbitne privremene razlike i prenos neiskorišćenih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev:

- ukoliko su odložena poreska sredstva koja se odnose na privremene razlike nastala iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i, u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak; i
- na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima odložena poreska sredstva mogu se priznati samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

2.1 Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Prihodi

Prihodi se priznaju do iznosa očekivanih ekonomskih koristi za Društvo, pod uslovom da se taj iznos može pouzdano izmeriti.

Prihodi od prodaje robe priznaju se u periodu u kojem je voda isporučena kupcu.

Ostali prihodi i rashodi

Troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashodi perioda u kom su nastali.

Troškovi održavanja, popravki i zamene se u bilans uspeha uključuju u periodu na koji se odnose. Troškovi rekonstrukcije i adaptacija koji menjaju kapacitet ili svrhu stalne imovine uvećavaju vrednost stalnih sredstava.

Ostali poslovni prihodi i rashodi se razgraničavaju na periode kojima pripadaju.

2.2 Neizvesnost procene

Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvesnosti pri davanju procene na dan bilansa stanja, a koje snose rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini, predstavljene su u daljem tekstu:

Rezervisanja troškova po sudskim sporovima

Preduzeće vrši rezervisanje za potencijalnu štetu koja može nastati po osnovu tekućih sudskih sporova koji se protiv njega vode prema očekivanom ishodu pojedinačnih sudskih sporova koji su u toku.

2.3 Kontinuitet poslovanja

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa konceptom nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje i da realizuje sredstva i izmiruje obaveze u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

Sposobnost Društva da nastavi da posluje u skladu sa konceptom nastavka poslovanja zavisi od kontinuiranog nastavka finansiranja i podrške od njenog osnivača Vlade Crne Gore.

Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo je imalo ukupan dug u iznosu od EUR 28.073.073 od čega EUR 2.171.203 se odnosi na deo koji dospeva u roku do 1 godine.

Imajući u vidu gore navedeno sposobnost Društva da nastavi da posluje u skladu sa principom kontinuiteta poslovanja zavisi od stalne podrške od strane vlasnika (Vlade Crne Gore). Vlasnik obezbeđuje sredstva Društvu radi podrške njegovim poslovnim aktivnostima na taj način što preuzima dugove Društva.

Menadžment smatra da će Vlasnik Društva (Vlade Crne Gore) nastaviti da podržava Društvo zbog njegovog strateškog značaja za razvoj turizma za koji se smatra da je najznačajnija privredna grana u Crnoj Gori.

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje“, Budva
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za godinu koja se završila 31. decembra 2012. godine

3. Prihodi

Prihodi za godine koje su se završile 31. decembra 2012. godine i 31. decembra 2011. godine mogu se dalje analizirati na sledeći način:

	2012 EUR	2011 EUR
Prihodi od prodaje vode	2.071.968	2.752.393
	<u>2.071.968</u>	<u>2.752.393</u>

Regionalni vodovod je pušten u rad u 28. jula 2010. godine i prihodi od prodaje vode se odnose na prodaju vode opštinama Budva, Bar, Tivat i Kotor.

4. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi za godine koji u se završile 31. decembra 2012. godine i 31. decembra 2011. godine mogu se dalje analizirati na sledeći način:

	2012 EUR	2011 EUR
Prihod od doprinosa na investicije	2.493.026	1.145.939
Prihodi od zakupnine	25.182	66.505
Prihod od prodaje tenderske dokumentacije	2.479	5.555
Ukidanje rezervisanja za sudske sporove	240.065	-
Ostali prihodi	-	82.760
	<u>2.760.752</u>	<u>1.300.759</u>

Prihod od 1% doprinosa na investicije odnosi se na doprinose koji su investitori po zakonu dužni da isplate na vrednost investicija, da bi mogli da dobiju dozvolu za izgradnju u sledećim primorskim opštinama: Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva, Bar i Ulcinj.

5. Troškovi materijala

	2012 EUR	2011 EUR
Troškovi ostalog materijala	9.547	11.838
Troškovi goriva i energije	444.546	404.651
	<u>454.093</u>	<u>416.489</u>

6. Zarade i ostale naknade zaposlenima

	2012 EUR	2011 EUR
Neto zarade	551.879	610.756
Doprinosi na zarade	279.652	309.502
Porezi na zarade	74.146	92.558
Troškovi upravnog odbora	45.270	40.837
Troškovi službenih putovanja i prevoza zaposlenih	9.367	7.863
Ostali lični rashodi	40.499	10.069
	<u>1.000.813</u>	<u>1.071.586</u>

7. Amortizacija i rezervisanja

	2012 EUR	2011 EUR
Amortizacija	1.765.935	2.411.496
Dugoročna rezervisanja	1.005.313	203.651
	<u>2.771.248</u>	<u>2.615.147</u>

8. Ostali poslovni rashodi

	2012 EUR	2011 EUR
Troškovi koncesija	211.219	-
Troškovi profesionalnih usluga	37.172	98.452
Troškovi marketinga	42.568	26.955
Troškovi platnog prometa	16.122	13.321
Troškovi razvoja sistema za vodosnabdevanje	33.048	46.795
Troškovi održavanja	35.309	28.872
Troškovi poštarina i telefona	17.817	20.842
Troškovi reprezentacije	10.585	12.070
Troškovi poreza	9.483	460
Troškovi transporta	6.317	14.563
Troškovi osiguranja	9.280	8.064
Ostali poslovni rashodi	84.829	85.411
	<u>513.749</u>	<u>355.806</u>

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje”, Budva
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za godinu koja se završila 31. decembra 2012. godine

9. Finansijski prihodi/ (rashodi), neto

	2012 EUR	2011 EUR
Prihodi od kamata	13.371	15.644
Rashodi kamata	(814.039)	(670.358)
Pozitivne kursne razlike	104.232	-
Negativne kursne razlike	-	(303.208)
Ostali finansijski rashodi	(12.641)	(12.641)
	<u>(944.283)</u>	<u>(970.563)</u>

10. Ostali prihodi

	2012 EUR	2011 EUR
Amortizacija odloženih prihoda	661.384	985.362
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	310.575	-
Ostali prihodi	74.152	16.693
	<u>1.046.111</u>	<u>1.002.055</u>

11. Ostali rashodi

	2012 EUR	2011 EUR
Rashodovanje opreme po popisu	27.878	36.312
Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	70.503	-
	<u>98.381</u>	<u>36.312</u>

12. Porez na dobit

U skladu sa odlukom Ministarstva finansija Crne Gore br. 04-450/01, od 3. marta 2000. godine, Društvo je bilo oslobođeno poreza na dobit u toku izgradnje vodovodnog sistema, iz razloga što Društvo nije finansiralo izgradnju sistema iz sopstvenog poslovanja, već kroz dotacije i doprinose. Kako je u 2010. godini završena izgradnja vodovodnog sistema, Društvo je postalo obveznik poreza na dobit.

Komponente poreza na dobit za 2012. godinu i 2011. godinu su sledeće:

	2012 EUR	2011 EUR
Poreski rashod perioda	27.952	
Odloženi poreski rashod	210.487	19.673
	<u>238.439</u>	<u>19.673</u>

Usklađivanje dobitka/gubitka koji je iskazan u poreskom bilansu i poreskog dobitka/gubitka može se prikazati na sledeći način:

	2012 EUR	2011 EUR
Gubitak(dobitak) u bilansu uspeha	331.470	430.370
Ispravka vrijednosti potrazivanja	70.503	-
Amortizacija u finansijskim izveštajima	(1.765.935)	(2.411.496)
Poreska amortizacija	5.069.660	4.418.921
Poreski gubitak/dobitak	<u>3.705.698</u>	<u>2.437.795</u>
Kapitalni dobitak	<u>310.575</u>	-
Poreski rashod perioda	<u>27.952</u>	-

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje“, Budva
 NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 Za godinu koja se završila 31. decembra 2012. godine

13. Nematerijalna ulaganja

	Pravo službenosti prolaza - treća lica	Pravo službenosti prolaza - državno zemljište	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>				
Stanje na dan 01.01.2011.	1.083.680	1.359.870	263	2.443.813
Nabavke	-	-	-	-
Prenos prava sa privatnog na državno	-	-	-	-
Povracaj neutrosenih sredstava	(217.693)	-	-	(217.693)
Smanjenja	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2011.	865.987	1.359.870	263	2.226.120
Prenos prava sa privatnog na državno	-	-	-	-
Povracaj neutrosenih sredstava	(13.050)	-	-	(13.050)
Smanjenja	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2012.	852.937	1.359.870	263	2.213.070
<u>Ispravka vrednosti</u>				
Stanje na dan 01.01.2011.	21.674	21.197	-	42.871
Amortizacija za godinu	21.674	21.197	-	42.871
Stanje na dan 31.12.2011.	43.348	42.394	-	85.742
Amortizacija za godinu	17.320	27.197	-	44.517
Stanje na dan 31.12.2012.	60.668	69.591	-	130.259
<u>Neto sadašnja vrednost</u>				
Na dan 31.12.2012.	792.270	1.290.279	263	2.082.811
Na dan 31.12.2011.	822.639	1.317.476	263	2.140.378

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje“, Budva
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 Za godinu koja se završila 31. decembra 2012. godine

14. Nekretnine, postrojenja i oprema

EUR	Zemljište	Zgrade	Oprema	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>					
Na dan 01.01.2011. godine	2.004.960	75.374.338	11.876.534	10.664.649	99.920.481
Nabavke	-	139.935	355.237	4.327.469	4.822.639
Transferi	-	-	-	-	-
Otpisi i otuđenja	-	-	-	-	-
Ostali transferi	-	-	-	-	-
Na dan 31.12.2011. godine	2.004.960	75.514.273	12.231.771	14.992.118	104.743.121
Nabavke	-	9.335.202	1.345.140	(7.960.085)	2.720.257
Transferi	-	-	-	-	-
Otpisi i otuđenja	-	(191.737)	-	(27.878)	(219.615)
Ostali transferi	-	-	-	-	-
Na dan 31.12.2012. godine	2.004.960	84.657.738	13.576.911	7.004.154	107.243.762
<u>Ispravka vrednosti</u>					
Na dan 01.01.2011. godine	-	629.218	773.466	-	1.402.684
Amortizacija za godinu	-	1.344.635	1.026.517	-	2.371.152
Otpisi i otuđenja	-	-	-	-	-
Na dan 31.12.2011. godine	-	1.973.853	1.799.983	-	3.773.836
Amortizacija za godinu	-	1.216.100	505.319	-	1.721.418
Otpisi i otuđenja	-	(19.248)	-	-	(19.248)
Na dan 31.12.2012. godine	-	3.170.705	2.305.302	-	5.476.007
<u>Neto sadašnja vrednost</u>					
Na dan 31.12.2012. godine	2.004.960	81.487.033	11.271.609	7.004.154	101.767.756
Na dan 31.12.2011. godine	2.004.960	73.540.420	10.431.787	14.992.118	100.969.285

Nabavke osnovnih sredstava u pripremi tokom godina koje su se završile 31. decembra 2011. godine i 31. decembra 2010. godine odnose se na izgradnju sistema za vodosnabdevanje.

Deo vodovoda je pušten u rad u 28. jula 2010. godine, dok je deo i dalje u izgradnji. Južni krak vodovoda je pušten u rad 1. jula 2012.

Društvo je u 2012. vršilo procenu korisnog vijeka trajanja osnovnih sredstava. Kao rezultat promene procene Društvo je u 2012. iskazalo manje troškove amortizacije u iznosu od EUR 599,205.

15. Ostali dugoročni finansijski plasmani

Dugoročna potraživanja u iznosu od EUR 140.306 na dan 31. decembar 2012. godine i EUR 150,248 na dan 31. decembar 2011. godine u celini se odnose na stambene kredite date zaposlenima. Ostali dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembar 2012. godine i 31. decembar 2011. godine se u najvećoj meri odnose na razgraničene provizije po osnovu dugoročnih kredita.

	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
Dugorocni stambeni krediti za zaposlene	140.306	150.248
Razgraničenje provizija za kredite	126.410	139.051
Depozit za bankarske garancije	70.000	70.000
	336.716	359.299

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje“, Budva
 NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 Za godinu koja se završila 31. decembra 2012. godine

16. Zalihe

	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
Alat	23.313	15.848
	<u>23.313</u>	<u>15.848</u>

17. Potraživanja

Potraživanja od kupca i ostala potraživanja na dan 31. decembar 2012. godine i 31. decembar 2011. godine odnose se na sledeće:

	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
Potraživanja od kupaca	2.438.543	2.700.036
Potraživanja od zaposlenih	200	920
Potraživanja od državnih organa	248.390	220.547
Ostala potraživanja	283.082	133.228
	<u>2.970.215</u>	<u>3.054.731</u>

Potraživanja od kupaca na dan 31. decembar 2012. godine se u najvećoj meri odnose na potraživanja od opština za utrošenu vodu.

18. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31. decembar 2012. godine i 31. decembar 2011. godine detaljnije su prikazani u sledećoj tabeli:

	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
Žiro račun	295.749	199.460
Kratkoročni depoziti	1.501.000	601.000
Depozit po biznis kartici	2.642	3.846
Blagajna	105	4
	<u>1.799.496</u>	<u>804.309</u>

Najveći deo kratkoročnih depozita u iznosu od EUR 1.501.000 na dan 31. decembar 2012. godine odnosi se na kratkoročne depozite u bankama oročene na tri meseca. Depoziti su oročeni po kamatnim stopama do 4%-6.2% na godišnjem nivou.

19. Porez na dodatu vrijednost i AVR

	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
Porez na dodatu vrijednost	255.888	328.629
Unapred plaćeni troškovi	688	
	<u>256.576</u>	<u>328.629</u>

20. Državni kapital

Državni kapital Društva formiran je 1991. godine Odlukom Skupštine Republike Crne Gore (Napomena 1).

U 2008. godini Vlada Crne Gore je povećala kapital Društva za EUR 5,400,000 kroz Fond za razvoj Crne Gore za svrhu finansiranja izgradnje vodovoda. U skladu sa odlukom o povećanju kapitala, Fond za razvoj Crne Gore postao je vlasnik 23.16% kapitala Društva.

U 2010 godini, Vlada Crne Gore je dodatno povećala kapital Društva za EUR 2,000,000 kroz pomenuti Fond pri čemu je udeo istog u kapitalu Društva povećan na 27.74%. Takođe, tokom godine koja se završila 31. decembra 2010. godine u skladu sa Odlukom Upravnog odbora državnog kapitala je uvećan za EUR 721,794 putem raspodele neraspoređene dobiti.

Tokom 2011. godine, Vlada Crne Gore je preuzela otplatu dugoročnog kredita uzetog kod Erste Banke u iznosu od EUR 7,000,000 i u istom iznosu povećala udeo u kapitalu Društva. Nakon ovog povećanja Fond za razvoj Crne Gore ima učešće u kapitalu Društva od 22,97%.

21. Dugoročni krediti

		31.12.2012 EUR	31.12.2011 EUR
Po amortizovanom trošku	Dospeće	.	.
Evropska banka za obnovu i razvoj	2011- 2023	15.416.667	16.916.667
Međunarodno udruženje za razvoj (beskmatan kredit prikazan po amortizovanom trošku korišćenjem kamatne stope od 4.23%)	2017- 2027	4.732.561	4.621.164
Abu Dhabi Fond za razvoj	2014- 2026	7.923.845	3.028.263
		<u>28.073.073</u>	<u>24.566.094</u>
Minus: Tekuća dospeća dugoročnih kredita		(2.171.203)	(1.500.000)
		<u>25.901.870</u>	<u>23.066.094</u>

21. Dugoročni krediti (nastavak)

Evropska banka za obnovu i razvoj

Prvi kredit od Evropske banke za obnovu i razvoj odobren je na bazi Ugovora o zajmu zaključenim dana 9. novembra 2007. godine između Društva i Evropske banke za obnovu i razvoj, kojim je Društvu odobren iznos od EUR 8,000,000, za izgradnju vodovoda. Kamatna stopa po ovom kreditu je varijabilna. Naknada na nepovučena sredstva iznosi je 0.5% godišnje.

Drugi kredit odobren od strane Evropske banke za obnovu i razvoj zasniva se na Ugovoru o zajmu zaključenom dana 16. maja 2008. godine. Na osnovu ovog ugovora, Društvu je odobren iznos od EUR 7,000,000 za izgradnju vodovoda. Kamatna stopa je varijabilna. Naknada na nepovučena sredstva iznosi je 0.5% godišnje. Aneksom ovog ugovora koji je potpisan 6. jula 2009. godine ugovorni iznos je povećan na EUR 10,000,000.

U skladu sa ugovorom o kreditu Društvo treba da održava ratio pokrića duga od najmanje 1,3 do potpune otplate kredita i da održava ratio tekuće likvidnosti ne manji od 1.1 : 1.0.

Međunarodno udruženje za razvoj

Dana 28. avgusta 2007. godine, Republika Crna Gora sklopila je Sporazum o finansiranju sa Međunarodnim udruženjem za razvoj ("IDA") za finansiranje Projekta održivog razvoja turizma Crne Gore. Bazirano na ovom ugovoru, dana 6. novembra 2007. godine zaključen je dopunski ugovor između Vlade Crne Gore i Društva i na taj način stavljen je na raspolaganje Društvu iznos od SDR 5.975.796 za implementaciju Projekta, preciznije, za izgradnju vodovoda.

Nadoknada za angažovanje sredstava na iznos glavnice kredita koji nije povučen, je određena po stopi ne većoj od jedne polovine jednog procenta (1/2 od 1%) godišnje. Naknada za uslugu iznosi tri četvrtine jednog procenta (3/4 od 1%) godišnje na glavnici kredita povučenih sredstava. Do dana 31. decembra 2011. godine Društvo je povuklo iznos od SDR 5,865,371. U skladu sa ugovorom o kreditu Društvo treba da održava ratio pokrića duga od najmanje 1,3 do potpune otplate kredita i da održava ratio tekuće likvidnosti ne manji od 1.1 : 1.0.

Abu Dhabi Fond za razvoj

Društvo je dana 1. aprila 2010. godine zaključilo ugovor o kreditu i dana 28.09.2010. godine aneks ugovora o kreditu sa Abu Dhabi Fondom za razvoj na iznos od 43,600,000 dirhama. Kredit se otplaćuje u polugodišnjim anuitetima do 2024. godine, a prva rata dospeva 30.04.2013. godine. Na dan 30. novembar 2012 u skladu sa ugovorom sa kreditorom iznos kredita je izmenjen i iznosi dirhama 39.000.000 Kamatna stopa je 4.5% na godišnjem nivou, a naknada na angažovana sredstva je 0.5% godišnje. Na dan 31.12.2012. godine Društvo je povuklo sredstva po osnovu ovog kredita u iznosu od 37.551.876 (EUR 7.923.845).

22. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja na dan 31. decembar 2012. godine i 31. decembar 2011. godine sastoje se od:

	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
Rezervisanja za sudske sporove	1.119.000	358.608
Otpremnine za odlazak zaposlenih u penziju	80.055	74.741
	<u>1.199.055</u>	<u>433.349</u>

Promene u rezervisanjima tokom godine koje su se završile 31. decembra 2012. godine i 31. decembra 2011. godine mogu se dalje analizirati na sledeći način:

	Rezervisanja za sudske sporove EUR	Otpremnine EUR	Ukupno EUR
Stanje na dan 01.01.2010. godine	403.596	43.427	447.023
Rezervisano tokom godine	-	44.357	44.357
Ukidanje rezervisanja tokom godine	(244.989)	-	(244.989)
Stanje na dan 31.12.2010. godine	158.607	87.784	246.391
Rezervisano tokom godine	200.000	3.651	203.651
Ukidanje rezervisanja tokom godine	-	(16.693)	(16.693)
Stanje na dan 31.12.2011. godine	358.607	74.742	433.349
Rezervisano tokom godine	1.000.000	5.313	1.005.313
Ukidanje rezervisanja tokom godine	(239.607)	-	(239.607)
Stanje na dan 31.12.2012. godine	<u>1.119.000</u>	<u>80.055</u>	<u>1.199.056</u>

23. Ostale dugoročne obaveze

Odloženi prihodi na dan 31. decembar 2012. godine i 31. decembar 2011. godine mogu se dalje analizirati kao što sledi:

	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
Odloženi prihodi	35.077.144	35.161.181
	<u>35.077.144</u>	<u>35.161.181</u>

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje“, Budva
 NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 Za godinu koja se završila 31. decembra 2012. godine

23. Ostale dugoročne obaveze (nastavak)

Promene u odloženim prihodima za godine koje su se završile 31. decembra 2012. godine i 31. decembra 2011. godine mogu se dalje analizirati na sledeći način:

	2012 EUR	2011 EUR
Na 1 Januar	36.146.543	36.816.768
Povećanje	249.009	266.866
Ukidanje (Napomena 10)	(661.348)	(985.362)
Ostalo		48.271
Na 31 Decembar	<u>35.734.204</u>	<u>36.146.543</u>
Minus: Tekuće dospeće	<u>(657.060)</u>	<u>(985.362)</u>
	<u>35.077.144</u>	<u>35.161.181</u>

24. Kratkoročne finansijske obaveze

	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	2.171.204	1.500.000
Kratkoročni krediti	-	300.000
	<u>2.171.204</u>	<u>1.800.000</u>

25. Obaveze iz poslovanja

	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
Obaveze prema dobavljačima	5.492.389	7.926.905
Primljeni avansi	0	-
Obaveze prema Ministarstvu Finansija	33.303	33.303
Ostale obaveze	138.297	43.979
	<u>5.663.989</u>	<u>8.004.187</u>

26. Ostale kratkoročne obaveze i PVR

	31.12.2012. EUR	31.12.2011. EUR
Tekuća dospeća -odloženi prihodi	657.060	985.362
Obaveze za kamate	161.170	200.302
Ostale kratkoročne obaveze	33.067	13.535
	<u>851.297</u>	<u>1.199.199</u>

27. Potencijalne i preuzete obaveze

Sudski sporovi

U maju 2010. godine izvođač radova koji je prethodno bio angažovan na izgradnji vodovodnog sistema - Strabag AG pokrenuo je arbitražni postupak protiv Društva pred Međunarodnom Trgovinskom Komorom u Parizu zato što je Društvo raskinulo ugovor o izgradnji. Strabag je zahtevao plaćanje od EUR 12.690.557 za izvedene i neplaćene radove i štetu nanetu usled nepravednog raskida ugovora. Društvo je, sa druge strane, tražilo od banke - Austrian bank da transferiše sredstva u iznosu od EUR 1.886.504 koja su bila pokrivena bankarskom garancijom za dobro izvršenje posla i koje je Društvo zaračunalo Strabagu AG zbog kašnjenja u izvođenju građevinskih radova. Odlukom regionalnog suda u Beču zahtev Društva je odbijen do okončanja arbitražnog postupka.

Arbitražni postupak je završen u Aprilu 2013 kada je Arbitraža donela odluku po kojoj Društvo treba da plati EUR 11.527.885 .Ipak Strabag AG je inicirao pregovore radi nagodbe oko spora van suda preko lokalnog resornog Ministarstva koje je zaduženo da upravlja poslovima Društva. Stoga, na osnovu namere Strabag AG da pregovara o konačnoj nagodbi kao i proceni eksternog advokata, rukovodstvo je procenilo da će konačna nagodba biti za iznos manji od EUR 11.527.885 koji je dosudila arbitraža.

Na osnovu toga, Društvo je priznalo rezervisanje u priloženim finansijskim izveštajima. Deo ovog rezervisanja u iznosu od EUR 1.000.000 je priznat u okviru dugoročnih rezervisanja na dan 31.12.2012. godine. Ipak, ovo ne predstavlja ukupan iznos rezervisanja priznat od strane Društva na taj dan. Preostali deo koji je Društvo rezervisalo na osnovu očekivanih odliva ekonomskih koristi preko iznosa od EUR 1.000.000 nije posebno obelodanjen u svrhu zaštite pozicije Društva u budućim pregovorima sa Strabag AG.

28. Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizicima

Osnovne finansijske obaveze Društva čine krediti i pozajmice i obaveze iz poslovanja. Finansijska sredstva Društva čine potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, dugoročna i kratkoročna, gotovina i depoziti kod banaka.

Društvo je izloženo tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvata rizik da će fer vrednost budućih gotovinskih priliva po osnovu finansijskih instrumenata varirati zbog promene u tržišnim cenama. Tržišne cene uključuju tri vrste rizika: rizik kamatne stope, rizik promene kursa valuta i drugi rizik cena, kao što je rizik kapitala. Finansijski instrumenti koji su izloženi tržišnom riziku uključuju kredite i pozajmice, depozite, potraživanja od kupaca i obaveze prema dobavljačima.

28. Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizicima (nastavak)

Rizik promene kurseva valuta

Rizik promene kurseva valuta predstavlja rizik da će fer vrednost budućih gotovinskih priliva po osnovu finansijskih instrumenata varirati zbog promena u kursovima valuta. Monetarna sredstva i obaveze Društva su uglavnom u evrima, i stoga Društvo veruje da nije izloženo riziku promene kurseva valuta.

Rizik kamatne stope

Rizik kamatne stope je rizik da će fer vrednost ili budući novčani tokovi finansijskog instrumenta varirati zbog promena kamatnih stopa. Izloženost Društva riziku promena kamatnih stopa se prvenstveno odnosi na dugoročne obaveze po osnovu kredita sa promenljivom kamatnom stopom. Kako Društvo ne koristi kredite komercijalnih banaka i kako su kamatne stope relativno niske, rukovodstvo Društva smatra da bilo koja razumna promena kamatnih stopa ne može imati značajne posledice na rezultat Društva.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće izmiriti svoje obaveze po osnovu finansijskih instrumenata ili ugovora, što može dovesti do finansijskih gubitaka. Društvo je uglavnom izloženo kreditnom riziku koji proističe iz aktivnosti finansiranja (prevashodno depoziti kod banaka).

Kreditnim rizikom vezanim za gotovinu i depozite se upravlja tako što se višak sredstava deponuje kod pouzdanih i odobrenih banaka.

Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i depozita, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja. Pošto je Društvo direktni korisnik državne pomoći, i indirektni, preko obezbeđivanja dostupnosti izvorima finansiranja, Rukovodstvo Društva smatra da Društvo nije izloženo riziku likvidnosti.

Rizik fer vrednosti

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i obaveza i zvanične tržišne informacije trenutno nisu dostupne. Stoga, u odsustvu aktivnog tržišta, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi, kako to zahtevaju MSFI. Za svrhu utvrđivanja fer vrednosti, budući novčani tokovi se diskontuju na neto sadašnju vrednost primenom diskontne stope koja je jednaka ugovorenoj kamatnoj stopi, što izjednačava neto sadašnju vrednost i nominalnu vrednost.

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje“, Budva
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za godinu koja se završila 31. decembra 2012. godine

Nakon datuma bilansa stanja, zaključno sa 31. maj 2013. godine nije bilo poslovnih događaja koji bi imali značajan uticaj na finansijske izveštaje Društva.

U Budvi, 31. maj 2013. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje finansijskih izveštaja

Vojislava Stijepović
Finansijski direktor

Puniša Pavićević
v.d. Direktor

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

INFORMACIJA

**O STANJU I MEĐUSOBNIM ODNOSIMA JP „REGIONALNI VODOVOD
CRNOGORSKO PRIMORJE“ I OPŠTINA CRNOGORSKOG PRIMORJA,
ODNOSNO NJIHOVIH VODOVODNIH I KANALIZACIONIH PREDUZEĆA**

[Decembar 2013]

SADRŽAJ

UVOD	1
I. SADAŠNJE STANJE U VODOVODNOM SEKTORU NA CRNOGORSKOM PRIMORJU.	3
1. OPŠTINSKA VODOVODNA PREDUZEĆA ZA DISTIBUCIJU VODE I UPRAVLJANJE OTPADNIM VODAMA.....	3
2. JP REGIONALNI VODOVOD „CRNOGORSKO PRIMORJE“	6
2.1. Isporuka vode u 2012. godini	6
2.2. Prihodi JP RVCP po osnovu naknade od 1% na investicije	8
2.3. Kreditna zaduženost JP RVCP	9
2.4. Razvojna politika JP RVCP	11
II. OSNOVNE KARAKTERISTIKE POSLOVANJA, BILANSNIH POZICIJA I MEĐUSOBNIH ODNOSA ViK-OVA I JP RVCP	12
III. PROBLEMATIKA VODOSNABDIJEVANJA SA ASPEKTA PRAĆENJA I KONTROLE KVALITETA I KVANTITETA PROIZVEDENE VODE.....	28
IV. PROBLEMATIKA KONCESIJE NAKNADE	29
V. PREDLOG MJERA	31
PREDLOG ZAKLJUČAKA UZ INFORMACIJU	33

UVOD

U ovoj informaciji analiziraju se odnosi JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i lokalnih vodovodnih preduzeća u opštinama Crnogorskog primorja i definišu mjere i aktivnosti neophodne za uspostavljanje kvalitetnog i kontinuiranog vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja vodom za piće, kao i stabilnog i održivog funkcionisanja regionalnog vodovodnog sistema. Pored međusobnih odnosa, Informacija obrađuje i problematiku eksternih faktora koji utiču na stanje i odnose u vodovodnom sektoru na Crnogorskom primorju i poslovanje JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ (u daljem tekstu: JP RVCP) i lokalnih vodovodnih preduzeća (u daljem tekstu: ViK). U tom smislu, od posebnog je značaja adekvatna primjena propisa koji se tiču vodosnabdijevanja sa aspekta praćenja i kontrole kvaliteta i kvantiteta proizvedene vode, kao i potreba da se, na osnovu odgovarajućih analiza stanja u ovoj oblasti, izvrše i eventualne normativne intervencije. Takođe, Informacija posebno tretira i problematiku koncesione naknade za zahvaćenu vodu, sa aspekta nedostataka u regulativi koji dovode do nejednakog tretmana JP RVCP i ViK-ova kada je u pitanju način obračuna i naplate koncesione naknade za zahvaćenu/fakturisanu vodu.

Podsjećamo da je zbog evidentnog limita lokalnih vodoizvorišta na Crnogorskom primorju u ljetnjem periodu, pitanje dovođenja dodatnih količina vode iz sigurnog i, na dugi rok, pouzdanog izvorišta, nametnulo se kao neophodan uslov za adekvatno korištenje postojećih, ali i za izgradnju novih turističkih kapaciteta.

Naime, ispitivanja kapaciteta svih lokalnih vodoizvorišta na Crnogorskom primorju, iz kojih se napajaju vodovodne distributivne mreže primorskih opština, pokazala su da, u hidrološkom minimumu, njihova izdašnost dostiže svega 1.510 l/s (izvor: Master plan vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja i Cetinja – JV Beler Consult – Energoprojekt, Beograd - 2006). Međutim, Studija izvodljivosti konsultatskih kuća SWS Consulting Engineering Srl, Roma i ERM Srl, Milano – 2006, koju je u proceduri odobravanja zajma za izgradnju regionalnog vodovoda finansirala Svjetska banka, utvrdila je da ukupna izdašnost izvorišta u hidrološkom minimumu iznosi svega 903 l/sec, a razlika u izdašnosti rezultat je stava obrađivača Studije i Svjetske banke da se u kalkulaciji raspoloživih količina vode iz lokalnih izvorišta moraju eliminisati izvorišta koja nemaju konstantan kvalitet vode (Kotor, Tivat, Ulcinj), izvorišta sa ekstremno visokim troškovima (Budva, Bar). Istvoreneno, dugoročne projekcije količina vode za potrebe opština na Crnogorskom primorju ukazuju da će biti neophodno obezbijediti oko 2.760 l/s tokom ljetnjih mjeseci (izvor Projekcija dugoročnog snabdijevanja vodom Crne Gore – Građevinski fakultet iz Podgorice 1998. godina).

Polazeći od navedenog, a dajući prednost stabilnosti u kontinuitetu obavljanja javne funkcije vodosnabdijevanja i većem stepenu sigurnosti funkcionisanja sistema u svim uslovima, Vlada Crne Gore se opredijelila za koncept izgradnje regionalnog vodovodnog sistema (u daljem tekstu: RVS) kojim se voda sa vodoizvorišta Bolje sestre u basenu Skadarskog jezera potiskuje i dovodi do svih opština na Crnogorskom primorju.

Kapaciteti RVS utvrđeni su na bazi dugoročnih projekcija porasta broja stalnih stanovnika i broja turista, odnosno rasta turističke privrede. Završetkom prve faze regionalnog vodovoda za opštine Crnogorskog primorja obezbijedena je mogućnost raspodjele do 1.200 l/s vode,

a u drugoj fazi dodatnih 400 l/s. Izraženo u m³/godišnje radi se o instalisanim kapacitetima za isporuku vode u iznosu:

$$1.200 \times 10^{-3} / (3\ 600 \times 24 \times 365)^{-1} = 37.843.200 \text{ m}^3$$

Izgradnja najvećeg dijela RVS za Crnogorsko primorje je završena. Ukupna bilansna aktiva JP RVCP na dan 31. 12. 2012. godine iznosi 109,2 miliona €. JP RVCP upravlja ovim sistemom i otpočelo je sa isporukama vode ViK-ovima u Budvi, 28. jula 2010. godine, Kotoru i Tivtu 03.08.2010. godine, Baru, 28.06.2011. godine, Ulcinju 13.07.2012. godine i, konačno, Herceg Novom 14.08.2013 godine (privremene isporuke). Sa ovim preduzećima JP RVCP je zaključilo ugovore o isporuci vode.

Pokazalo se ispravnim očekivanje da će problem obezbjeđivanja uslova za održivo korišćenje i upravljanje RVS-om biti najsnažnije izraženo upravo u prvim godinama njegovog rada. U tom periodu potrebno je obezbijediti sredstva za funkcionisanje, održavanje infrastrukture, opreme i uređaja sistema za vodosnabdijevanje i vraćanje kreditnih obaveza. Evidentno je veoma visoko učešće fiksnih troškova (otplata zajmova i amortizacija) u ukupnom prihodu odnosno ukupnim troškovima JP RVCP. Samo otplata zajmova u 2012. godini u ukupnom prihodu ima učešće od 46,5%. Inače, za ovakve infrastrukturne projekte učešće zajmova u ukupnim troškovima finansiranja ne bi smjelo da bude veće od 25-30% i ti zajmovi bi morali biti sa subvencioniranim kamatnim stopama, dužim „grace“ periodima i dužim rokovima otplate nego što je to slučaj sa najvećim dijelom zajmova koje JP RVCP ima obavezu da otplati. Visoki procenat učešća kredita u ukupnim troškovima finansiranja, zajedno sa regresijom tih troškova u ekonomskom vijeku trajanja sistema, čini da svako povećanje prodaje vode iz RVS opštinskim vodovodnim preduzećima, progresivno snižava cijenu vode, što otvara mogućnost za drastično smanjenje troškova upravljanja lokalnim vodovodnim sistemima, povećanje prihoda JP RVCP i ViK-ova i, generalno, podizanje pouzdanosti, efikasnosti i rentabilnosti cjelokupnog sektora vodosnabdijevanja na Crnogorskom primorju.

Potreba izrade ove informacije proistekla je iz problema u uspostavljanju stabilnog i održivog funkcionisanja RVS. JP RVCP, koje upravlja ovim sistemom, suočeno je sa krupnim problemima uzrokovanim neizmirenjem ugovornih obaveza po osnovu isporučene vode za pet opština na Crnogorskom primorju (za opštinu Herceg Novi još nijesu stvorene infrastrukturne pretpostavke da se na kvalitetan način poveže na sistem regionalnog vodosnabdijevanja).

Pojedina lokalna vodovodna preduzeće, umjesto da preuzimaju vodu iz RVS, koja je najvećeg kvaliteta, i dalje koriste svoja lokalna izvorišta koja u ljetnjem periodu zaslanjuju i čija voda nije za piće.

Ovakav odnos opština ne samo da ugrožava poslovanje JP RVCP zbog nemogućnosti da pokrije sve troškove proizvodnje i transporta vode do opštinskih distributivnih mreža i izmiri obaveze po osnovu vraćanja kredita za izgradnju, već predstavlja rizik u smislu dugoročnog kvalitetnog održavanja funkcionalne ispravnosti samog sistema.

Cilj Informacije je da pokaže da postoje realni uslovi da se ovakvo stanje promijeni i to na način koji, pored održivog rada RVS, omogućava zadovoljenje potreba i interesa ViK-ova, uz direktan i mjerljiv doprinos rastu efikasnosti njihovog poslovanja.

Prihvatajući sistem regionalnog vodosnabdijevanja kao svoj, jer je izgrađen upravo zbog njihovih potreba, lokalna i vodovodna kanalizaciona preduzeća treba da odrede količine vode, koje će koristiti tokom cijele godine iz lokalnih vodoizvorišta i iz sistema regionalnog vodosnabdijevanja, vodeći se ekonomskim i principima održivog i neprekidnog pružanja usluge.

I. SADAŠNJE STANJE U VODOVODNOM SEKTORU NA CRNOGORSKOM PRIMORJU

1. OPŠTINSKA VODOVODNA PREDUZEĆA ZA DISTIBUCIJU VODE I UPRAVLJANJE OTPADNIM VODAMA

Kao što je to već naznačeno, na prostoru Crnogorskog primorja djeluje šest samostalnih i međusobno potpuno nezavisnih javnih preduzeća za vodovod i kanalizaciju (Ulcinj, Bar, Budva, Kotor, Tivat i Herceg Novi) i svaki od njih ima svoja vlastita izvorišta, vlastiti transportno-distribucionni sistem i vlastito područje snabdijevanja/potrošnje.

Zbog nedostatka kapaciteta na svojim izvorištima, ViK-ovi nijesu pokrili znatan dio naselja Crnogorskog primorja mrežama za transport i distribuciju vode, u kojima živi minimum 60.000 stanovnika iako, na godišnjem nivou, ostvaruju prihod od preko 28 miliona €. Koliko bi izgradnja tih mreža i njihovo priključenje na mreže ViK-ova tj. na RVS značila za povećanje ekonomskih performansi ViK-ova i JP RVCP, nije potrebno komentarisati, a da o kvalitetu života građana i ukupnom ekonomskom razvoju i ne govorimo.

Kapaciteti pojedinačnih vodovoda (njihovih izvorišta i/ili njihovih transportnih i distribucionih sistema) su već gotovo iscrpljeni i sa takvim sezonskim oscilacijama da su, zbog sve dužih sušnih perioda, apsolutno nepredvidivi i nesigurni (Kotor, Tivat, ali i druge opštine) ali i povezani sa drugim vrstama problema uključujući tu i ekonomsko - političku vulnerabilnost i rizike ekoloških incidenata (Herceg-Novi, Ulcinj...). Zbog njihove međusobne nepovezanosti do sad nije bilo nikakvih mogućnosti da se optimizuje njihovo korišćenje, a sve navedeno je, u velikom broju prethodnih godina (pogotovo tokom turističkih sezona), dovelo do drastičnih nestašica vode sa teškim posljedicama i brojnim propuštenim prilikama za razvoj turizma.

Pored gore navedenih, primorske ViK-ove dominantno karakterišu sljedeći problemi u poslovanju:

- neadekvatan odnos osnivača i menadžmenta i nepostojanje normi za izbor, kontrolu, verifikaciju poslovnih odluka i ocjenjivanje rada menadžmenta od strane osnivača;
- višestruko veći broj zaposlenih u odnosu na potrebe poslovanja, neadekvatna kadrovska struktura u odnosu na potrebe poslovnih operacija i nizak nivo obučenosti osoblja;
- nizak stepen motivacije zbog lošeg poslovanja i nedostatka normiranog sistema podsticaja;
- neadekvatni sistemi vođenja, ažuriranja i kontrola baza potrošača;
- nizak stepen naplate potraživanja;

- veoma visoki gubici u vodovodnim mrežama za koje, zbog neadekvatnog sistema mjerenja, nema egzaktnih pokazatelja, ali koji se, prema navodima samih ViK-ova, kreću u rasponu od 70-80 % tj. 3-4 puta iznad tehnički prihvatljivih gubitaka u zemljama EU u kojima ti gubici iznose 15 %.
- potpuni nedostatak ili neispravnost mjernih uređaja za kontrolu protoka i potrošnje duž sistema kao i nedostatak mjerne opreme na izvorištima koji uzrokuje nepouzdanost podataka o proizvedenim količinama vode što onemogućava tačne kalkulacije proizvodnih cijena vode po izvorištima.;
- nepostojanje i/ili nefunkcionisanje odgovarajuće regulacione opreme i zatvarača neophodnih za zoniranje gradske mreže i lokalizaciju gubitaka;
- nedostatak IT sistema i nepostojanje adekvatnih softvera i hardvera za podršku poslovnim procedurama.

Gore navedeni problemi dodatno potenciraju nužnost da se hitno priđe konkretnoj i temeljnoj reformi vodovodnog sektora na Crnogorskom primorju kako bi se isti, u što kraćem roku, optimizovao do nivoa da bude održiv na kratak i srednji rok.

Tabela 1 - Finansijska situacija (2012. godina)

R.b.		JP Regionalni Vodovod	JP ViK Ulcinj	JP ViK Bar	JP ViK Kotor	JP ViK Tivat	JP ViK Budva	JP ViK Herceg Novi	UKUPNO JP RVCP i ViK
1.	Proizvodnja vode								
	<i>Fakturisano u m³</i>	7.789.087	1.346.321	3.264.321	1.493.660	1.190.672	3.264.321	3.828.760	14.388.055*
	Domaćinstva		1.158.153	2.570.678	1.130.640	943.672	1.993.297	2.318.000	
	Ostali		188.168	693.643	363.020	247.000	1.271.024	1.510.760	
	Proizvodnja ViK-ova iz lokalnih izvorišta		2.011.464	8.204.756	2.869.261	1.213.494	4.134.387	12.854.727	31.288.089
	<i>Ukupno proizvedeno u m³</i>	7.789.087	2.400.000	9.451.320	4.149.055	2.782.000	7.430.074	12.854.727	39.067.174
2.	Cijene vode sa PDV - eur/m³ domaćinstva / ostali	0,25	0,67 2,18	1,12 2,09	1,62 2,72	1,12 2,51	1,12 2,24	1,05 2,16	
3.	Broj zaposlenih	50	147	156	102	52	239	144	890
4.	Prihodi	4.832.720	1.003.583	6.782.178	3.202.501	2.231.302	6.381.021	3.909.684	28.342.989
	Prihodi od prodane vode	2.071.968	915.544	3.626.945	2.198.313	1.592.062	4.683.737	3.221.062	18.309.631
	Ostali poslovni prihodi	2.760.752	88.039	3.155.233	1.004.188	639.240	1.697.284	688.622	10.033.358
5.	Troškovi	4.739.903	1.756.522	6.780.080	3.550.887	2.200.848	5.801.047	5.626.119	30.455.406
	Nabavna vrijednost vode iz RVS		57.266	366.597	403.126	443.247	790.965		2.061.201
	Troškovi materijala	454.093	349.779	529.547	356.869	167.433	507.279	1.918.498	4.283.498
	Troškovi personala (plate i sl)	1.000.813	1.021.193	1.720.471	1.173.054	829.558	3.129.226	1.709.620	10.583.935
	Amortizacija rezevisanja	2.771.248	214.231	<u>2.263.971</u>	858.400	593.214	947.889	1.484.197	9.133.150
	Ostali poslovni rashodi	513.749	114.053	1.899.494	759.438	167.396	425.688	513.804	4.393.622
6.	Neto dobitak/(gubitak)	93.031	(752.930)	2.098	(348.385)	3.618		(1.716.435)	(2.817.750)
7	Učešće dospjelih kredita u ukupnom prihodu %	46	3	3	2	0	0,4	4	
8	Aktiva	109.236.883	15.057.391	50.237.787	26.023.247	19.477.728	28.110.348	29.454.467	277.597.851
9	Pasiva	109.236.883	15.057.391	50.237.787	26.023.247	19.477.728	28.110.348	29.454.467	277.597.851
10	Proizvodna cijena-eur/m³**	0,25	0,84 (0,74)	0,78 (0,51)	1,09 (0,80)	1,44 (0,94)	1,21 (0,98)	0,44 (0,32)	0,76*** (0,53)

*isključeno fakturisanje JP RVCP ViK-ovima već samo potrošačima u mrežama ViK-ova

**proizvodna cijena računata kao odnos troškova ViK-ova (umanjenih za troškove vode preuzete iz regionalnog vodovoda) prema proizvedenoj količini vode iz sopstvenih (lokalnih) izvorišta. U zgradama je data proizvodna cijena u kojoj nijesu sadržani troškovi amortizacije.

***prosječna proizvodna cijena vode iz lokalnih izvorišta svih ViK-ova

Napomena: Kada se iz obračuna prosječne proizvodne cijene isključi Herceg Novi, prosječna proizvodna cijena je 1,08 tj. 0,90 €/m³ bez uključene amortizacije

2. JP REGIONALNI VODOVOD „CRNOGORSKO PRIMORJE“

2.1. Isporučka vode u 2012. godini

Kako što je prethodno navedeno, partneri kojima JP RVCP isporučuje vodu su opštine Crnogorskog primorja: Budva, Bar, Kotor, Tivat i Ulcinj. Ovim se obezbjeđuje unapređenje kvaliteta života na tom području kao i mogućnost nesmetanog ekonomskog razvoja kroz intenzivan razvoj turizma i njemu komplementarnih djelatnosti na duži rok. Sa vodovodnim i kanalizacionim preduzećima u ovim opštinama zaključeni su ugovori o količinama, uslovima i cijeni vode koja će im biti isporučena u 2012. godini. Iz Tabele 12- *Količine vode iz regionalnog vodovoda distribuirane opštinama*, evidentno je da je u svim opštinama tj. njihovim ViK-ovima, i u 2013 godini, nastavljen trend smanjenja preuzetih količina vode iz RVS.

2.1.1. Budva

Prema Ugovoru o isporuci vode koji je zaključen između JP RVCP i JP „Vodovod i kanalizacija“ Budva za period od 01.01. – 31.12.2012. godine, budvansko preduzeće se obavezalo da će, u 2012. godini, preuzeti najmanje 3.600.000 m³ vode po cijeni od 0,24 €/m³. U članu 3 st. 3 i 4 Ugovora utvrđeno je da će ova cijena vode biti umanjena za 10% u slučaju da na godišnjem nivou Javnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ bude isporučeno više od 10% Ugovorom utvrđene minimalne količine vode i ukoliko ne kasni sa plaćanjem mjesečnih računa, odnosno da će biti uvećana za 10% ukoliko su preuzete količine vode za 10 ili više procenata niže od utvrđene minimalne količine vode.

2.1.2. Bar

Ugovor o isporuci vode sa JP „Vodovod i kanalizacija“ Bar zaključen je 26.01.2012. godine. Prema ovom ugovoru, JP „Vodovod i kanalizacija“ iz Bara se obavezalo da će minimalno preuzimati 100 l/sec vode u periodu jun–septembar, po cijeni od 0,30 €/m³, i 30 l/sec u ostalom periodu godine, po cijeni od 0,22 €/ m³. U januaru 2013. godine, ViK Bar je jednostrano raskinuo ugovor o isporuci vode iz RVS, pokrenuo sudski proces i prestao sa plaćanjem računa za preuzetu vodu, bez obzira na sporazum o isporuci vode potpisan u avgustu 2013. godine.

2.1.3. Kotor

Saglasno Ugovoru zaključenim 30.01.2012. godine sa JP „Vodovod i kanalizacija“ Kotor, utvrđeno je da JP RVCP vodovodnom sistemu opštine Kotor isporučuje 100 l/sec vode u periodu jun – septembar po cijeni od 0,30 €/m³ i 30 l/sec u ostalom periodu godine po cijeni od 0,22 €/ m³.

2.1.4. Tivat

Ugovorom o isporuci vode koji je zaključen sa JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat, 30.03.2012. godine, utvrđuje se obaveza JP RVCPo isporuci minimalno 50 l/sec vode u periodu jun – septembar po cijeni od 0,30 €/ m³ i 30 l/sec u ostalom periodu godine po cijeni od 0,22 €/ m³.

2.1.5. Ulcinj

Sa Javnim preduzećem „Vodovod i kanalizacija“ iz Ulcinja, JP RVCP je zaključilo, 15.06.2012. godine, Ugovor o tromjesečnoj isporuci 60 l/sec za mjeseci jul i avgust po cijeni od 0,24 €/m³ i 30 l/sec za septembar po istoj cijeni. Ovo preduzeće jedino nije pristalo da potpiše ugovor na 12 mjeseci sa JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i čak ni danas ne postoji takav odnos sa JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, već jedino Sporazum o privremenoj isporuci vode. ViK Ulcinj, jednako kao i ViK Bar, ne prihvata uspostavljanje dogovora o kontinuiranoj isporuci vode (bez obzira na evidentne potrebe za vodom, jer u nekim naseljima u ovim opštinama građani nemaju uredno vodosnabdijevanje ili uopšte nijesu priključeni na vodovodnu mrežu) zbog čega se može konstatovati da takav odnos Bara i Ulcinja u potpunosti obesmišljava postojanje južnog kraka RVS za čiju je izgradnju utrošeno 17,5 miliona eura. Navedenu tezu najbolje ilustruje podatak da je ViK Ulcinj u 2012 i 2013. godini preuzeo ukupno 570.456 m³ vode iz RVS, a da je platio svega 8.365,00 €.

Imajući u vidu probleme u funkcionisanja južnog kraka RVS, uslovljene zahtjevima opština Bar i Ulcinj, tj. njihovih ViK-ova da vodu iz RVS preuzimaju samo 4 ili 6 mjeseci u toku godine, Upravni odbor JP RVCP je ponudio cijenu od 0,42 €/m³ za preuzimanje vode u periodu od 6 mjeseci godišnje tj. 0,58 €/m³ za preuzimanje vode u periodu od 4 mjeseca godišnje. Ovako utvrđene cijene uzrokovane su fiksnim troškovima sistema, povećanim troškovima održavanja sistema kad nije u funkciji i troškovima ponovnog pokretanja sistema, kvarovima uslovljenim neravnomjernim radom, kao i generalnoj politici JP RVCP da cjenovnim modelima stimuliše kupovinu vode iz RVS tokom cijele godine.

2.1.6. Herceg Novi

Iako se ova informacija odnosi na 2012. godinu, koristimo priliku da informišemo Vladu da je sa opštinom Herceg Novi 14.08.2013. godine potpisan je Sporazum o privremenoj isporuci vode iz regionalnog vodovoda kojim je utvrđeno da će ViK Herceg Novi od JP RVCP preuzimati minimalno 50 l/sec, po cijeni od 0,29 €/m³ bez PDV, počev od 14.08.2013. godine. Opština Herceg Novi i JP RVCP potpisali su 20.09.2013. godine i Protokol o saradnji kojim su uređena pitanja trajnog priključenja opštine na RVS nakon čega će za potrebe Herceg Novog biti obezbijedeno vodosnabdijevanje sa ukupno 200 l/sec iz RVS.

Ukupno ugovorena količina vode iz RVS u 2012. godini predstavlja tek oko 22 % iskorišćenosti kapaciteta ovog sistema, čiji je ukupan kapacitet 37.843.200 m³ godišnje, a isporučena količina je nešto manja od ugovorene, tako da je RVS imao efektivnu iskorišćenost instalisanog kapaciteta od 20,56 %.

Prosječna ugovorena cijena vode u 2012. godini iznosila je 0,25 €/m³.

U narednoj tabeli dati su podaci o isporučenim količinama vode opštinama tj. lokalnim vodovodnim preduzećima :

Tabela 2 – Količine vode iz regionalnog vodovoda distribuirane opštinama

KOLIČINA VODE DISTRIBUIRANA PO OPŠTINAMA ZA PERIOD 2010 - 2013 (m ³)					
OPŠTINA	2010	2011	2012	2013 (1-X)	UKUPNO
TIVAT	340.290	1.166.732	1.568.506	1.191.749	4.267.277
KOTOR	678.100	1.829.684	1.279.794	1.127.509	4.915.087
BUDVA	1.431.588	2.889.569	3.295.687	2.727.706	10.344.550

KOLIČINA VODE DISTRIBUIRANA PO OPŠTINAMA ZA PERIOD 2010 - 2013 (m ³)					
OPŠTINA	2010	2011	2012	2013 (I-X)	UKUPNO
BAR	0	909.976	1.246.564	338.927	2.495.467
ULCINJ			388.536	181.920	570.456
HERCEG NOVI				72.759	72.759
UKUPNO	2.449.978	6.795.961	7.779.087	5.640.570	22.665.596

Napomena: Iskorišćenost kapaciteta RVS za 2011. godinu je 17,96%, a za 2012. godinu 20,56%.

Podaci za 2013. godinu su dati zaključno sa 31.oktobrom, a iskorišćenost kapaciteta iznosi 17,8%.

Shodno Izvještaju o radu JP RVCP za 2012. godinu, ovo javno preduzeće je ViK-ovima fakturisalo 2.071.968,00 €, od čega je naplaćeno svega 585.203,05 €. Dakle, potraživanja na ime neizmirenih obaveza ViK-ova u 2012. godini iznose 1.486.764,95 €. Ako se ovom iznosu dodaju i obaveze koje lokalna preduzeća nijesu izmirila po istom osnovu u 2011. godini, od 660.301,77 €, onda ukupna dugovanja ViK-ova na dan 31.12.2012. godine, iznose 2.147.066,72 €. Interesantno je da se ukupna potraživanja na kraju godine koja je JP RVCP imalo prema ViK-ovima nije bitnije promijenilo u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu. U periodu I-X 2013. godine, JP RVCP je od ViK-ova naplatilo 1.183.959,49 € što je za 22% više u odnosu na cijelu 2012. godinu u kojoj je naplaćeno 973.381,94 €.

2.2. Prihodi JP RVCP po osnovu naknade od 1% na investicije

Pored prihoda ostvarenih po osnovu isporuke vode ViK-ovima, shodno Zakonu o regionalnom vodosandbijevanju Crnogorskog primorja („Sl.list CG“ br. 13/07), JP RVCP ostvaruje prihode i po osnovu naplate posebne naknade na investicije za izgradnju objekata na teritoriji opština Crnogorskog primorja u visini od 1% predračunske vrijednosti investicije. Cijeneći značaj ovog prihoda za finansijsku održivost preduzeća s jedne, i potrebu da da svoj puni doprinos politici Vlade Crne Gore na unapređenju poslovnog ambijenta za privlačenje stranih investicija s druge strane, Upravni Odbor JP RVCP je na sjednici od 04. 10. 2013 godine, shodno Zakonu o regionalnom snabdijevanju crnogorskog primorja, donio odluku kojom se investitorima na području Crnogorskog primorja odobrava odloženo plaćanje doprinosa na investicije, uz uslov prethodne dostave bankarske garancije. Odloženo plaćanje se odobrava u zavisnosti od visine investicije i to:

- do tri mjesečne rate za investicije do 10 miliona €,
- do šest mjesečnih rata za investicije od 10 do 20 miliona €,
- do devet mjesečnih rata za investicije od 20 do 30 miliona €,
- do dvanaest mjesečnih rata za investicije preko 30 miliona €.

Pregled prihoda koje je JP RVCP ostvarilo po ovom osnovu u proteklih sedam godina dat je u Tabeli 3.

Tabela 3 – Pregled sredstava ostvarenih po osnovu naplate posebne naknade na investicije - 1%

Godina	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013/I-IX
Iznos sredstava (€)	1.500.000	1.700.000	2.000.000	1.600.000	1.500.000	1.300.758	2.493.026	2.064.110,97

Evidentno je da će prihodi JP RVCP po ovom osnovu, u 2013. godini biti manji za cca. 10 - 20 % u odnosu na prihode iz 2012. godine što, uz smanjenje prihoda po osnovu prodaje vode, predstavlja upozoravajući indikator za poslovanje JP RVCP:

2.3. Kreditna zaduženost JP RVCP

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u julu mjesecu 2011. godine, shodno Zaključku Vlade Crne Gore sa sjednice održane 30. juna 2011. godine, informisalo Vladu Crne Gore o stanju i problemima između JP RVCP i opština Crnogorskog primorja, uzrokovanih neostvarivanjem obaveza iz ugovora koje je ovo javno preduzeće zaključilo sa javnim preduzećima koja obavljaju poslove vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama u opštinama Budva, Tivat, Kotor i Bar. Važno je ponoviti da se u konstrukciji finansiranja izgradnje regionalnog vodovoda povećalo učešće kreditnih sredstava na račun bespovratnih sredstava domaćeg učešća koje je trebalo biti obezbijeđeno iz državnog budžeta. U tom smislu, originalna konstrukcija finansiranja projekta iz oktobra 2009, u kojoj su sredstva zajmova i kredita učestvovala sa 29,36 % a bespovratna preostalih 70,64 % bila je sljedeća:

Tabela 4 - Originalna konstrukcija finansiranja (oktobar 2009)

Izvor finansiranja	iznos	% učešća
Vlada CG-Državni budžet	51.195.049,27 €	62,92%
WB IDA	6.000.000,00 €	7,34%
RVCP	6.151.400,00 €	7,52%
EBRD	18.000.000,00 €	22,02%
Balkan investment	401.000,00 €	0,49%

Međutim, potreba za smanjenjem javne potrošnje uz istovremenu neophodnost nastavka implementacije Projekta, rezultirala je aktivnostima na pronalaženju novih kreditnih linija kojima bi se nadomjestio nedostatak kreditnih sredstava što je rezultiralo novom konstrukcijom finansiranja izgradnje RVS za crnogorsko primorje a koja se prezentira u narednoj tabeli:

Tabela 5 - Stvarna konstrukcija finansiranja

Izvor finansiranja	iznos	% učešća
Vlada CG	35.343.641,00 €	43,23
WB IDA	6.000.000,00 €	7,34
RVCP	6.151.400,00 €	7,52
EBRD	18.000.000,00 €	22,02
Balkan investment	401.000,00 €	0,49
Erste Banka	7.000.000,00 €	8,56
Abu Dhabi fond	8.851.408,27 €	10,84
UKUPNO	81.747.449,27 €	100,00

Više od 15 miliona € bespovratnih sredstava domaćeg učešća zamijenjeno je zajmovima Erste Banke i Fonda za razvoj Abu Dhabi-ja, s tim da je Vlada Crne Gore preuzela otplatu obaveza po osnovu zajma Erste banke (7,0 miliona €). Zbog veoma kratkog „grace“ perioda kod svih zajmova (izuzev za kredit Svjetske banke koji je obezbijeđen pod IDA uslovima sa „grace“ periodom od 10 godina) za otplatu su, pored kamata, počele da dospijevaju i glavnice u koje ukupno iznose više od 30 miliona €. Posebno osjetljivo pitanje, koje je u vezi s navedenim, je redovno izmirenje obaveza po osnovu vraćanja godišnjih rata na ime kredita uzetih od EBRD. Zbog toga je JP RVCP bilo dovedeno u situaciju da za otplatu rate

koja je dospjela na naplatu u avgustu 2011. godine proda dio svog poslovnog prostora Javnom preduzeću za upravljanje morskom dobrom.

Tabela 6 – Pregled troškova JP RVCP po osnovu kredita za period do 2020. godine

Izvor kreditnih sredstava	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
EBRD	1.938.750	1.893.750	1.848.750	1.803.750	1.758.750	1.713.750	1.668.750	1.623.750	1.578.750
WB						640.500	636.000	631.500	627.000
Abu Dhabi	309.800	1.021.600	995.783	969.966	944.150	918.333	892.517	866.700	840.883
druge banke									
UKUPNO:	2.248.550	2.915.350	2.844.533	2.773.717	2.702.900	3.272.583	3.197.267	3.121.950	3.046.634

Kada se u vidu imaju podaci o visini obaveza po osnovu otplate zajmova JP RVCP koji, kako je navedeno, u ukupnom prihodu za 2012. godinu učestvuju sa čak 46,5 % (i da je, iznos tih obaveza - u apsolutnom smislu - na nivou prihoda od investicionog doprinosa), tada je jasno da je zadržavanje obaveze plaćanja doprinosa na investicije od 1% predračunske vrijednosti (od kojih se 20% usmjerava budžetima primorskih opština) od ključnog značaja za sveukupnu održivost JP RVCP. Dodatna otežavajuća okolnost je i činjenica da će procenat kreditnog zaduženja dodatno rasti u 2013. godini zbog rasta obaveza po osnovu otplate zajmova (u 2013. godini počinje otplata glavnice zajma Abu Dhabi Fonda za razvoj), ali i zbog - već sada - smanjenog prihoda JP RVCP po osnovu prodaje vode i po osnovu pada prihoda od doprinosa na investicije.

Stoga, od suštinskog značaja su rješenja iz predloženog novog Zakona o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja. Naime, odredbe ovog Prijedloga zakona - ali i sada važećeg Zakona - po kojima se smanjuje prihod po osnovu investicionog doprinosa od 1% kao i neregulisan automatizam u prenošenju tih prihoda privrednom društvu koje će biti osnovano, su u suprotnosti sa međunarodnim obavezama koje je Vlada Crne Gore na sjednici od 10. maja 2007. godine preuzela davanjem saglasnosti Svjetskoj Banci na Ugovor o finansiranju projekta MSTDP - P093461, i ostala prateća dokumenta uz ugovor, obzirom da je pogoršanje finansijskog položaja JP RVCP navedeno kao jedan od razloga za aktiviranje jednog od uslova za suspenziju Ugovora. Naime, članom IV, odjeljak 4.01 (a) Ugovora predviđeno je da je uslov za suspenziju Ugovora situacija kada je izmjenom, dopunom, suspenzijom, abrogiranjem ili ukidanjem propisa koji se tiču JP RVCP izazvano pogoršanje materijalnog položaja JP RVCP tj. njegove sposobnosti da izvrši obaveze po Ugovoru koji je dodatno zaključen između Svjetske Banke i JP RVCP.

Takođe, shodno Ugovorima o kreditu i Ugovorima o garanciji sa EBRD (Član II, Odjeljak 2.02 (e)) izričito je utvrđeno da će »Garant obezbijediti da Korisnik nastavi da ostvaruje korist od investicionog doprinosa, izloženog u važećem Zakonu, koji iznosi određen postotak vrijednosti svih novih objekata čija je izgradnja izvršena u regionu Projekta, a plaćaju je investitori prije dobijanja dozvole za gradnju«.

U Tabeli 7 dat je pregled svih troškova poslovanja JP RVCP u 2012. godini po osnovu obavljanja osnovne djelatnosti, odnosno zahvatanja vode na vodoizvoru Bolje sestre i transporta do mjesta priključka na lokalne distributivne mreže u zavisnosti od procenta iskorišćenosti instalisanih kapaciteta sistema.

Tabela 7 – Troškovi JP RVCP po osnovu zahvatanja i transporta vode u 2012. godini

Procenat iskorišćenosti kapaciteta (%)	Troškovi (€/godišnje)								Količina zahvaćene vode (m ³ /god.)
	Koncesija	Elektr. Energija	Radna snaga	Materijaln i rashodi i ost.troš. 70:30 %	Tekuće održavanje	Amortizacija	Otplata zajmova	UKUPNO* (za izvorište)	
17,5	99.338	500.000	1.100.000	105.000	319.500	2.230.951	2.248.550	4.372.388	6.622.560
25	141.912	645.000	1.100.000	105.000	319.500	2.230.951	2.248.550	4.559.962	9.460.800
30	170.294	800.000	1.100.000	105.000	319.500	2.230.951	2.248.550	4.743.344	11.352.960
50	283.824	950.000	1.100.000	105.000	319.500	2.230.951	2.248.550	5.006.874	18.921.600
80	454.118	1.030.000	1.100.000	105.000	319.500	2.230.951	2.248.550	5.257.168	30.274.560
90	510.883	1.150.000	1.100.000	105.000	319.500	2.230.951	2.248.550	5.433.933	34.058.880

2.4. Razvojna politika JP RVCP

Poslovna politika i aktivnosti menadžmenta JP RVCP biće znatnim dijelom koncentrisana na dalji razvoj kroz dogradnju sistema kao i implementaciju projekata za izvoz i flaširanje vode, a sve u funkciji privlačenja novih potrošača tj. povećanja iskorišćenosti kapaciteta što je ključni uslov za održivost JP RVCP i sektora vodosnabdijevanja na Crnogorskom primorju u cjelini.

U funkciji dalje dogradnje RVS, JP RVCP je tokom 2013. godine intenziviralo aktivnosti na priključenju opštine Herceg Novi na sistem regionalnog vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja. Kao rezultat zajedničkih napora Ministarstva održivog razvoja i turizma, opština Herceg Novi i Tivat i njihovih vodovodnih preduzeća i JP RVCP, uspostavljeno je privremeno tehničko rješenje koje je po prvi put obezbijedilo isporuke vode iz RVS potrošačima u opštini Herceg Novi. To je omogućilo da i ova opština tj. građani Herceg Novog konkretno osjete sve benefite spajanja na RVS tako da je 29. 09. 2013. godine, prilikom obilježavanja dana regionalnog vodovoda, uslijedilo i potpisivanje Protokola o saradnji između opštine Herceg Novi i JP RVCP. Time je omogućen početak procedure izrade pojektnog zadatka kao preuslova za otpočinjanje pripremnih aktivnosti na raspisivanju tendera za projektovanje odvojka za ovu opštinu. Značajno je napomenuti da je sa predstavnicima ove opštine i vodovodnog preduzeća dogovoreno da primarna veza Herceg Novog sa regionalnim vodovodom bude realizovana preko tjesnaca Verige i već postavljenog podmorskog cjevovoda, putem izgradnje nedostajućih cca 4 km cjevovoda u Tivtu. Intenzivnije aktivnosti, kao i početak radova na terenu se očekuju nakon kompletiranja i revizije glavnog projekta, te obezbjeđenja izvora finansiranja, tokom 2014. godine. Na ovaj način će, ne samo građani Herceg Novog, već i strateški investitori („Azmont investments“ u Kumboru i „Orascom“ na Luštici) u najkraćem mogućem periodu imati obezbijedene dovoljne količine vode iz RVS tokom čitave godine.

Kao i u prethodnom projektu, intenzivne aktivnosti se sprovode i na definisanju odvojka regionalnog vodovoda za Kraljičinu plažu, gdje treba napomenuti uspješnu saradnju sa opštinama Budva i Bar na tom projektu u cilju realizovanja još jedne značajne investicije za razvoj Crne Gore kao rastuće turističke destinacije.

U cilju stvaranja infrastrukturnih uslova za razvoj Velike plaže i Ade Bojane, kao izuzetnog potencijala za razvoj turizma koji će, posljedično, značiti i drastičan rast prodaje vode iz RVS, JP RVCP je otpočelo sa pripremnim radnjama za produžetak sistema do ovih lokacija.

* Isključeni troškovi amortizacije

JP RVCP je otpočelo i sa aktivnostima koje se tiču analiza energetske efikasnosti u cilju postizanja maksimalne energetske učinkovitosti RVS i pripremilo projektni zadatak za dobijanje tehničke pomoći od strane međunarodnih finansijskih organizacija što će omogućiti ukupnu optimizaciju operativnog rada RVS, ali i dalje smanjenje troškova energije kao jednog od značajnih troškova u ukupnim troškovima JP RVCP.

U cilju optimizacije funkcionisanja sistema regionalnog vodovoda, menadžment JP RVCP je u prethodnom periodu sa zainteresovanim stranim partnerima vodio obimne aktivnosti na definisanju zajedničkih projekata koji su za krajnji rezultat trebali da imaju znatno povećanje iskorišćenosti kapaciteta sistema i prihoda JP RVCP po tom osnovu. Radi se o projektima izvoza vode prekomorskim transportima i izgradnji fabrike za flaširanje vode na izvorištu „Bolje sestre“

Ugovor za projekat izvoza plovnim objektima sa kompanijom „MAI Resources International AG“ Švajcarska je potpisan, ali do sada nije realizovan obzirom da strani partner nije ispunio uslove iz ugovora.

Ugovor za projekat izgradnje fabrike za proizvodnju i pakovanje pitke vode na izvorištu „Bolje sestre“ sa kompanijom „Takoil Services SA“, Azerbejdžan, i pored dugih i kompleksnih pregovora, nije zaključen.

II. OSNOVNE KARAKTERISTIKE POSLOVANJA, BILANSNIH POZICIJA I MEĐUSOBNIH ODNOSA ViK-OVA I JP RVCP

1. Opštinska vodovodna i kanalizaciona preduzeća - ViK-ovi

Do sada navedene, zajedničke karakteristike tj. ozbiljni problemi u poslovanju ViK-ova i investicione aktivnosti u izgradnju kanalizacionih sistema, već sada (a u narednom periodu će sve više) prouzrokuju značajne bilansne neravnoteže za opštine koje su preuzele kredite za izgradnju infrastrukture. Međutim, za očekivati je da će kroz konsolidaciju bilansa ViK-ova i opština (do koje ubrzo mora doći) sve ove obaveze preći na ViK-ove što će na kraći i srednji rok izazivati nelikvidnost kod većine ViK-ova (izuzev ViK Tivat) i prijetiti njihovoj solventnosti.

Podatak da sa 31.10. 2013. godine, ViK-ovi za isporučenu vodu (uprkos datim olakšicama i izvršenom reprogramu dugova od strane JP RVCP) duguju JP RVCP iznos od 1.534.418,50 €, a što je u odnosu na dug na dan 31.12.2012 godine manje za 612.648,22 €, najbolje svjedoči o težini problema i dubiozama u kojima se oni nalaze, a što jasno potvrđuje i Tabela 1 sa karakterističnim bilansnim podacima (završni računi ViK-ova za 2012. godinu).

S ciljem da pokaže da se ovakvo stanje može promijeniti na način koji, pored održivog rada RVS, omogućava zadovoljenje potreba i interesa ViK-ova, pristup Ministarstva održivog razvoja i turizma bio je da utvrdi i uporedi cijene vode iz lokalnih vodoizvorišta i RVS u tačkama u kojima se voda dovodi do distributivnih opštinskih mreža. Tačke u kojima se spajaju opštinske mreže za distribuciju vode i cjevovodi sa lokalnih vodoizvorišta i/ili RVS su mjesta na kojima se mogu dobiti podaci, odnosno objektivna osnova za poređenje cijena vode iz ova dva izvora. Na taj način moguće je, kroz analizu koeficijenata iskoristivosti

kapaciteta RVS, pokazati da postoje uslovi da cijena vode iz RVS bude približno jednaka cijeni vode iz lokalnih vodoizvorišta, odnosno da ne postoje razlozi za bitne dodatne poslovne napore ili finansijska opterećenja ViK-ova po osnovu preuzimanja vode iz RVS.

Podaci o troškovima, odnosno cijeni vode iz lokalnih vodoizvorišta u tačkama u kojima se voda dovodi do distributivnih opštinskih mreža, dobijeni su od ViK-ova, na osnovu upitnika koji je pripremila Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Uptnik je sadržao tabele u koje su ViK-ovi trebali da unesu sve troškove na vodoizvorištu (troškove zahvatanja vode i održavanja postrojenja na vodoizvorištu) i sve troškove vezane za primarni cjevovod kojim se voda sa vodoizvorišta dovodi do distributivne mreže. Nažalost podaci koji su dobijeni od ViK-ova u većini slučajeva su dati nepotpuno, a u pojedinim slučajevima proizvoljno, pa čak i sa namjerom da se troškovi zahvatanja i dopremanja vode sa lokalnih vodoizvorišta do distributivnih mreža prikažu što nižim, kako bi se pokazalo da RVS ne može biti alternativa za lokalna vodoizvorišta.

Slijedi tabelarni pregled dobijenih vrijednosti troškova proizvodnje 1 m³ vode sa lokalnih vodoizvorišta u opštinama Crnogorskog primorja koji su dostavljeni 2010 i 2012. godine, a odnose se na tačku u kojoj se voda iz cjevovoda sa lokalnog vodoizvorišta potiskuje u distributivnu mrežu (tabele 8 - 13).

Tabela 8 – Pregled troškova zahvatanja vode na lokalnim vodoizvorštima u opštini Budva

BUDVA											
Vodoizvoršte	Godina	Troškovi (€/godišnje)								Zahvaćena voda	
		Koncesija	Elektr. energija	Radna snaga	Materijalni rashodi	Tekuće održavanje	Amortizacija	Ostali troškovi	UKUPNO (za izvorište)	Količina zahvaćene vode (m ³ /god.)	Cijena (€/m ³)
1. PODGOR	2010	8.146,00	191.550,00	86.400,00	2.000,00		60.619,00		348.715,00	1.361.743	0,226
2. REŽEVIĆI	2010		54.490,00	172.800,00	9.640,00	2.750,00	56.926,00		296.606,00	3.424.030	0,087
	2012		74.922,97	263.141,02	3.120,00	7.382,20	280.712,00	470,45	629.748,64	923.417	0,682
UKUPNO:	2010		246.040,00	259.200,00	11.640,00	2.750,00	117.545,00		637.175,00	4.785.713	0,133
	2012		74.922,97	263.141,02	3.120,00	7.382,20	280.712,00	470,45	629.748,64	923.417 (4.200.000)	0,682 (0,149)

ViK	Godina	Cijena vode (€/m ³)		Procenat naplate (%)		Zahvaćena kol. vode (m ³)	Fakturisana kol. vode (m ³)	Gubici (%)
		Fizička lica	Pravna lica	Fizička lica	Pravna lica			
BUDVA	2010	0,9	1,8	57 (93)	63 (98)	18.365.000* (4.785.713)	8.492.000*	54
	2012	0,9	1,8	98 100	98 92	7.430.074* (4.200.000)	3.264.321	56,1

NAPOMENA: U dostavljenom upitniku, ViK Budva nije navelo da, za potrebe vodosnabdijevanja, koristi još dva manja izvorišta u Buljarici i Čelobrdru sa ukupno zahvaćenom količinom vode od 597.220 m³. Kako se radi o, u odnosu na ukupnu količinu zahvaćene vode od 7.430.079 m³, relativno malim količinama (oko 8%) smatramo da uticaj ovih izvorišta na prosječnu cijenu vode koja se korisnicima u Budvi isporučuje sa lokalnih vodoizvorštima nema bitnijeg uticaja.

* podatak o količini vode koji je ViK Budva dostavilo prilikom pripreme ove i Informacije o stanju u oblastima vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama, a koji ne odgovara stvarnom stanju, jer najvjerojatnije obuhvata i količine preuzete iz regionalnog vodovoda. Realan podatak je da je iz lokalnih vodoizvorštima bilo zahvaćeno između 4 i 4,5 miliona m³. U tom slučaju ne postoji bitna razlika u troškovima proizvodnje vode iz lokalnih vodoizvorštima u 2012 i 2012. godini.

Tabela 9 – Pregled troškova zahvatanja vode na lokalnim vodoizvorima u opštini Bar

BAR											
Vodoizvor	Godina	Troškovi (€/godišnje)								Zahvaćena voda	
		Koncesija	Elektr. energija	Radna snaga	Materijalni rashodi	Tekuće održavanje	Amortizacija	Ostali troškovi	UKUPNO (za izvorište)	Količina zahvaćene vode (m ³ /god.)	Cijena (€/m ³)
1. BRCA	2010	25.767,00	60.047,00	61.384,79	1.315,20	3.200,00	45.294,00		197.007,99	3.007.217	0,065
	2012	18.648,00	81.048,00	67.050,00	9.766,00	8.554,00	40.587,00		225.653,00	2.973.032	0,076
2. ČANJ (Vrelo)	2010	3.375,00	12.063,65	24.227,70	853,80	2.200,00	2.914,00		45.6634,15	437.168	0,104
	2012	2.215,00	18.757,00	21.725,00	8.800,00	8.019,00	2.520,00		62.036,00	210.796	0,294
3. KAJNAK	2010	33.415,00	4.953,00	55.963,86	1.569,00	2.200,00	25.907,00		124.007,86	3.982.794	0,031
	2012	24.616,00	6.947,00	64.368,00	16.760,00	8.197,00	23.793,00		144.681,00	3.390.000	0,043
4. SPILE	2010	3.060,00	2.444,00	15.598,00	453,60	1.500,00	2.428,00		25.483,60	376.234	0,067
	2012	2.238,00	4.631,00	10.728,00	10.475,00	1.426,00	2.799,00		32.297,00	321.424	0,100
5. O.POLJE-V.OKO	2010	19.043,00	85.051,00	61.347,00	1.026,90	4.000,00	72.765,00		243.232,90	2.269.702	0,107
	2012	14.713,00	115.783,00	67.050,00	13.268,00	2.851,00	65.779,00		279.444,00	1.636.114	0,171
6. ZALJEVO	2010	17.370,00	2.436,00	30.549,19	1.038,30	1.000,00	4.403,00		56.796,49	2.087.794	0,027
	2012	12.681,00	2.316,00	34.866,00	9.777,00	5.702,00	4.199,00		69.541,00	1.058.780	0,066
7. BUNAR B2-ČANJ	2010	449,25	2.560,00	objedinj. u tač 2	904,00	1.000,00	1.200,00		6.113,25	29.950	0,215
	2012	223,00	2.084,00	2.413,00	977,00	891,00	279,00		6.867,00	20.412	0,336
UKUPNO:	2010	102.479,25	169.544,67	249.069,67	7.160,80	15.100,00	154.911,00		698.276,24	12.190.859	0,057
	2012	75.334,00	231.566,00	268.200,00	69.823,00	35.640,00	139.956,00		820.519,00	9.610.558	0,085

ViK	Godina	Cijena vode (€/m ³)		Procenat naplate (%)		Zahvaćena kol. vode (m ³)	Fakturisana kol. vode (m ³)	Gubici u mreži (%)
		Fizička lica	Pravna lica	Fizička lica	Pravna lica			
BAR	2010	0,53	1,07	78	86	12.190.859	3.477.936	71,4
	2012	0,86	1,61	77	97	9.610.558	3.199.383	66,7

Tabela 10– Pregled troškova zahvatanja vode na lokalnim vodoizvorištima u opštini Kotor

KOTOR											
Vodoizvorište	Godina	Troškovi (€/godišnje)								Zahvaćena voda	
		Koncesija	Elektr. energija	Radna snaga	Materijalni rashodi	Tekuće održavanje	Amortizacija	Ostali troškovi	UKUPNO (za izvorište)	Količina zahvaćene vode (m ³ /god.)	Cijena (€/m ³)
1. TABAČINA	2010	12.290,70	62.000,00	61.180,60	5.462,50	16.854,50	19.118,90	16.387,70	193.294,80	1.365.638	0,141
	2012	11.096,46	70.485,00	38.390,31	1.286,50	4.941,29	2.464,35	12.834,50	141.498,41	1.652.340	0,086
2. ORAHOVAC	2010	9.694,60	65.000,00	48.257,60	4.308,70	13.141,60	24.775,10	12.926,10	178.103,70	1.177.178	0,165
	2012	5.508,93	37.921,00	44.161,91	5.314,45	2.476,08	6.786,60	12.852,72	115.021,69	929.252	0,124
3. TUNEL „VRMAC“	2010	5.684,20	12.000,00	28.294,70	3.998,80	7.578,90	6.315,80	7.578,90	71.451,30	631.579	0,113
	2012	6.337,22	28.472,00	42.062,17	4.740,60	2.818,94	20.819,40	13.426,57	118.676,90	943.655	0,126
UKUPNO:	2010	27.669,50	139.000,00	137.732,90	13.770,00	37.575,00	50.209,80	36.892,70	442.849,80	3.174.395	0,140
	2012	22.940,61	136.878,00	124.614,39	11.341,55	10.236,31	30.070,35	39.113,79	375.197,00	3.525.247	0,106

ViK	godina	Cijena vode (€/m ³)		Procenat naplate (%)		Zahvaćena kol. vode (m ³)	Fakturisana kol. vode (m ³)	Gubici (%)
		Fizička lica	Pravna lica	Fizička lica	Pravna lica			
KOTOR	2010	1,03	2,07	91	95	3.174.395	1.354.510	56
	2012	1,10	2,20	92	100	3.525.247	1.493.660	64

Tabela 11 – Pregled troškova zahvatanja vode na lokalnim vodoizvorštima u opštini Tivat

TIVAT											
Vodoizvoršte	Godina	Troškovi (€/godišnje)								Zahvaćena voda	
		Koncesija	Elektr. energija	Radna snaga	Materijalni rashodi	Tekuće održavanje	Amortizacija	Ostali troškovi	UKUPNO (za izvorište)	Količina zahvaćene vode (m ³ /god.)	Cijena (€/m ³)
1. PLAVDA	2010	5.387,00	25.659,00	76.568,00	6.121,00	465,00	7.989,00	69,00	122.258,00	1.107.489	0,110
	2012	3.306,00	25.550,00	72.938,00	3.714,00		7.989,00	250,00	113.747,00	1.094.900	0,104
2. TOPLIŠ	2010	3.777,00	56.631,00	71.380,00	3.123,00	2.849,00	10.458,00	89,00	148.307,00	788.400	0,188
	2012			67.506,00	1.441,00		10.458,00	233,00	79.638,00	27.508	2,895
UKUPNO:	2010	9.164,00	82.290,00	147.948,00	9.244,00	3.314,00	18.447,00	158,00	270.565,00	1.895.889	0,143
	2012	3.306,00	25.550,00	140.444,00	5.155,00		18.447,00	483,00	193.385,00	1.122.408	0,172

ViK	Godina	Cijena vode (€/m ³)		Procenat naplate (%)		Zahvaćena kol. vode (m ³)	Fakturisana kol. vode (m ³)	Gubici (%)
		Fizička lica	Pravna lica	Fizička lica	Pravna lica			
TIVAT	2010	0,80	1,80	89	95	1.895.889	977.424	49,0
	2012	0,86	1,93	95	100	2.782.402 (1.122.408)*	1.190.672	57,2

NAPOMENA: * Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ iz Tivta dostavilo je podatak da je zahvaćena količina vode u 2012. godini 2.782.402 m³, jer je uračunalo i količine vode preuzete iz sistema regionalnog vodosnabdijevanja.

Tabela 12 – Pregled troškova zahvatanja vode na lokalnim vodoizvorštima u opštini Ulcinj

ULCINJ											
Vodoizvoršte	Godina	Troškovi (€/godišnje)								Zahvaćena voda	
		Koncesija	Elektr. energija	Radna snaga	Materijalni rashodi	Tekuće održavanje	Amortizacija	Ostali troškovi	UKUPNO (za izvorište)	Količina zahvaćene vode (m ³ /god.)	Cijena (€/m ³)
1. KLEZNA	2010	3.679,65	32.208,98	6.224,31	2.860,00	1.085,28	1.651,18		47.709,40	518.400	0,00624
	2012	2.047,59	49.410,00	28.630,29	3.101,80	9.840,85	173,33	0,00	93.203,86	911.347	0,102
2. GAC	2010	4.088,50	39.089,94	6.915,90	2.350,00	2.55,88	3.447,63		58.446,85	622.080	0,0075
	2012	1.568,67	37.861,37	21.913,65	0,00	7.539,15	1.120,00	0,00	70.002,84	697.766	0,100
3. LISNA BORI	2010	11.243,38	96.723,06	19.018,60	9.760,00	5.581,59	9.940,72	36.166,64 (kredit)	188.433,99	1.944.000	0,0106
	2012	5.255,76	126.997,40	73.472,33	3.498,60	25.292,64	1.888,16	0,00	236.404,89	2.341.267	0,101
4. MIDE	2010	613,28	0,00	2.593,48	5.339,73	430,00	1.294,46		10.270,95	340.000	0 (0,03)
	2012	1.502	0,00	21.006,54	0,00	7.190,00	0,00	0,00	29.698,46	649.468	0,046
5. KALIMAN	2010	408,85	0,00	1.430,00	130,00	340,00	378,89		2.687,74	130.000	0 (0,02)
	2012	3.368,67	0,00	47.077,97	0,00	16.190,07	0,00	0,00	66.636,71	1.498.867	0,044
6. SALC	2010	408,85	0,00	1.728,96	650,00	342,00	1.061,81		4.191,62	311.000	0 (0,01)
	2012	3.542,16	0,00	49.505,03	0,00	17.023,90	0,00	0,00	70.071,09	1.575.936	0,044
UKUPNO:	2010	20.442,51	168.021,48	37.911,25	21.089,73	10.333,75	17.774,69	36.166,64	311.740,55	3.865.480	0,081
	2012	17.284,85	214.268,77	241.605,81	6.600,40	83.076,61	3.181,49	0,00	566.017,93	7.674.651	0,074

ViK	Godina	Cijena vode (€/m ³)		Procenat naplate (%)		Zahvaćena kol. vode (m ³)	Fakturisana kol. vode (m ³)	Gubici (%)
		Fizička lica	Pravna lica	Fizička lica	Pravna lica			
ULCINJ	2010	1,63	0,54	73	74	3.865.480	1.371.305	65
	2012	0,50	1,52	70	91	7.674.651	1.346.211	85

Tabela 13 – Pregled troškova zahvatanja vode na lokalnim vodoizvorštima u opštini Herceg Novi

HERCEG NOVI											
Vodoizvoršte	Godina	Troškovi (€/godišnje)								Zahvaćena voda	
		Koncesija	Elektr. energija	Radna snaga	Materijal i rashodi	Tekuće održavanje	Amortizacija	Ostali troškovi	UKUPNO (za izvorište)	Količina zahvaćene vode (m ³ /god.)	Cijena (€/m ³)
1. FILTER STANICA	2010	4.824,00	15.500,00	102.143,16	9.750,00	1.300,00	94.230,13	/			
	2012										
2. P.S. „OPAČICA“	2010		84.500,00	21.343,44	2.000,00	10.000,00	80.266,48				
	2012										
3.SISTEM PLAT-H.NOVI	2010						704.100,71				
	2012										
UKUPNO:	2010		100.000,00	123.486,60	11.750,00	11.300,00	174.496,60		421.033,20		
	2012		267.000,00	240.000,00	29.110,00	333.500,00	174.496,61	2.000,00	1.046.106,61	4.000.000	0,261

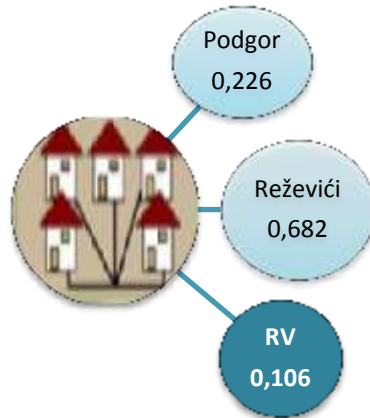
Napomena: Tabela je neovjerena i nekompletna

ViK	Godina	Cijena vode (€/m ³)		Procenat naplate (%)		Zahvaćena kol. vode (m ³)	Fakturisana kol. vode (m ³)	Gubici (%)
		Fizička lica	Pravna lica	Fizička lica	Pravna lica			
HERCEG NOVI	2010	1,04	2,16	77	68	5.923.000	2.897.000	52,0
	2012	0,91	1,86	97	94	12.854.727	3.828.760	70,2

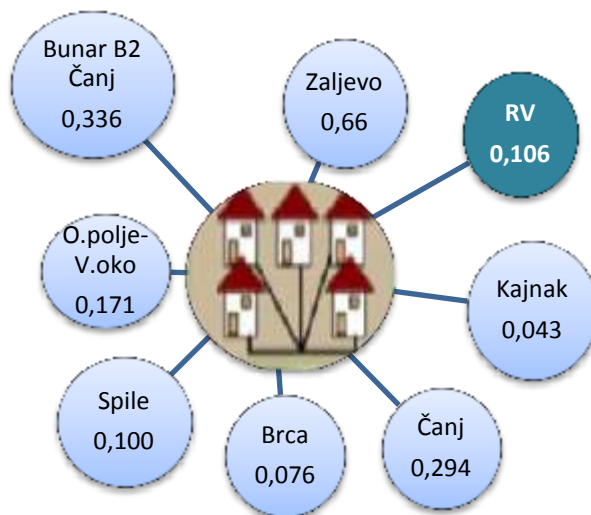
NAPOMENA: Pored više upućenih dopisa, urgencija i pokušaja da se u direktnoj komunikaciji dođe do potrebnih podataka, kao i 2010. godine, imali smo situaciju da Javno preduzeće “Vodovod i kanalizacija” iz Herceg Novog nije dostavilo tražene podatke. Sličnu situaciju imali smo i prilikom pripreme Izvještaja o stanju u oblastima vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama za 2012. godinu, kada smo koristili podatke dostavljene za izradu ove informacije za 2011. godinu. Zbog toga smo tabelu popunili na sljedeći način:

- polazeći od pretpostavke da se za potrebe vodosnabdijevanja iz sistema Plat – Herceg Novi koristi oko 275 l/s, što predstavlja količinu od oko 8,5 miliona m³ vode godišnje i koristeći podatak iz Informacije o stanju u oblastima vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama da je u 2012. godini ukupno potisnuto u distributivnu mrežu 12.854.727 m³ vode, pretpostavlja se da je iz lokalnih izvorišta zahvaćeno oko 4 miliona m³ vode;
- na osnovu podataka da je, na poslovima održavanja i zaštite lokalnih vodizvoršta, kao i u postrojenju za tretman vode iz sistema Plat – Herceg Novi u Mojdežu, zaposleno 20 radnika i da prosječna bruto plata za ove radnike iznosi 1.000 €, trošak radne snage na godišnjem nivou iznosi 240.000,00 €;
- uzeto je da je iznos troškova amortizacije isti kao što je ovo javno preduzeće prikazalo i za 2010. godinu;
- dobijena cijena jednog metra kubnog vode od 0,261 € nije realna i treba očekivati značajno manje cijene.

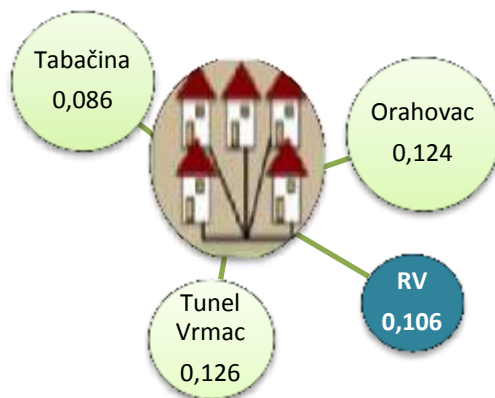
Na slikama koje slijede dat je prikaz cijena vode iz lokalnih vodoizvorišta i RVS kada je iskorišćenost njegovih kapaciteta 80% i ukoliko se po osnovu naknade od 1% ostvaruje prihod od 2 miliona €, po opštinama:

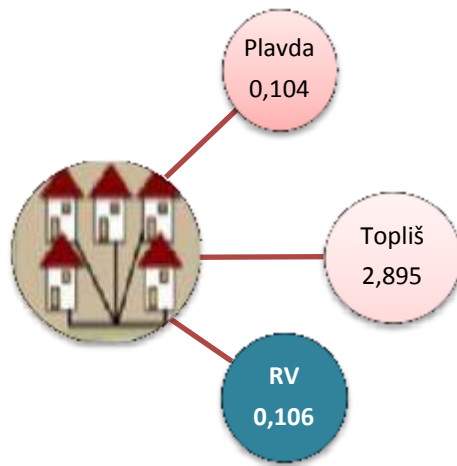
Slika 1 - Cijene vode na mjestu priključenja na distributivnu mrežu - BUDVA

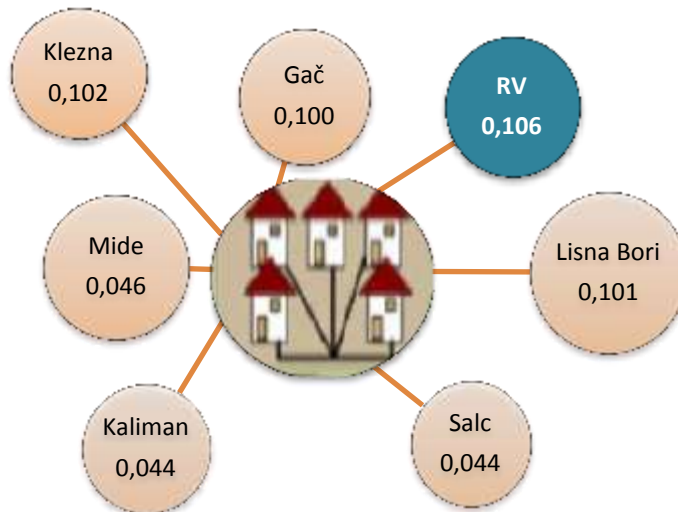
Slika 2 - Cijene vode na mjestu priključenja na distributivnu mrežu - BAR

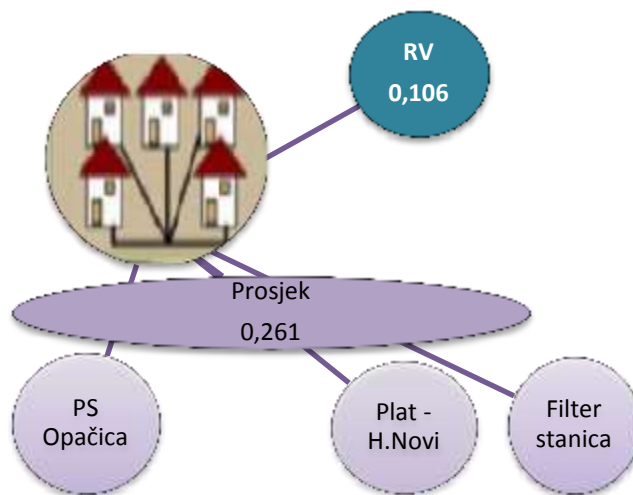
Slika 3 - Cijene vode na mjestu priključenja na distributivnu mrežu - KOTOR

Slika 4 - Cijene vode na mjestu priključenja na distributivnu mrežu - TIVAT

Slika 5 - Cijene vode na mjestu priključenja na distributivnu mrežu - ULCINJ

Slika 6 - Cijene vode na mjestu priključenja na distributivnu mrežu - HERCEG NOVI

Tabela 14 -Prodaja vode /Fakturisane količine, prihodi od prodate vode i učešće RVS u količinama i prihodima od prodaje vode ViK-ova/

ViK-ovi Prihodi od prodate vode (€) i količina (m ³) fakturisane vode 2011-2012			JP Regionalni Vodovod Zaduženje za isporučenu vodu (€) i količina (m ³) fakturisane vode 2011-2012.				JP Regionalni Vodovod % učešća zaduženja za fakturisanu vodu iz RVS u ukupnim prihodima ViK-ova i % učešća isporučenih količina vode iz RVS u ukupno proizvedenoj vodi u ViK-ovima.			
ViK	2011	2012	ViK	2010	2011	2012	ViK	2011	2012	
Herceg Novi		3.221.062 €	Herceg Novi							
		3.828.760 m ³								
Ulcinj		915.544 €	Ulcinj							
		1.346.321 m ³								
Budva	5.330.379 €	4.683.737 €	Budva	644.229 €	1.300.335 €	790.965 €	Budva	EUR	22	12
	3.130.000 m ³	3.264.321 m ³		1.431.588 m ³	2.889.569 m ³	3.295.687 m ³		m ³		44
Tivat	1.543.827 €	1.592.062 €	Tivat	85.074 €	396.199 €	443.247 €	Tivat	EUR	21	20
	1.133.455 m ³	1.960.672 m ³		340.290 m ³	1.166.732 m ³	1.568.506 m ³		m ³		56
Kotor	2.245.361 €	2.198.313 €	Kotor	242.450 €	702.038 €	403.126 €	Kotor	EUR	28	12
	1.379.387 m ³	1.493.660 m ³		678.100 m ³	1.829.684 m ³	1.279.794 m ³		m ³		31
Bar	3.698.438 €	3.626.945 €	Bar	0,00 €	349.178 €	366.597€	Bar	EUR	6	5
	3.400.000 m ^{3*}	3.264.321 m ³		0,00 m ³	909.976 m ³	1.246.564 m ³		m ³		13
Ukupno	12.818.005 €	12.101.057 €	Ukupno	971.753 €	2.752.393€	2.071.968 €	Ukupno	EUR	17	11
	9.042.842 m ³	9.982.074 m ³		2.449.978 m ³	6.795.925 m ³	7.390.551 m ^{3*}		m ^{3**}		19

2. JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“

Rezultat poslovanja JP RVCP usko je vezan sa naplatom potraživanja za isporučenu vodu ViK-ovima. Već je rečeno da kupci nijesu uredno izmirivali obaveze za vodu preuzetu iz RVS pa su na kraju 2012. godine, ukupna potraživanja od kupaca iznosila 2.438.543 € i ista su se u najvećoj mjeri odnosila na potraživanja ViK-ova za isporučenu vodu. Vodovodna i kanlizaciona preduzeća su u 2012. godini preuzela iz RVS vodu u količini od cca 20% od ukupno proizvedene vode (isporučena količina iz RVS + ukupno proizvedena količina vode iz lokalnih izvorišta), dok te iste količine vode u finansijskom iskazu tj. u ukupnim prihodima tih preduzeća od prodaje vode, učestvuje sa samo 8%.

Pored naplate potraživanja od kupaca, na poslovanje JP RVCP utiče i naplata naknade na investicije u opštinama Crnogorskog primorja, koja je u 2012. godini iznosila 2.493.026 € što je za 117% više u odnosu na prethodnu godinu, kao i obaveze koje ovo preduzeće ima po kreditima za izgradnju RVS koje su u 2012. godini iznosile 2.159.242 €.

Na osnovu ugovora o isporuci vode u 2012. godini, koji su zaključeni sa vodovodnim i kanlizacionim preduzećima navedenih opština, ugovorena je isporuka 8.447.040 m³ vode, što u finansijskom smislu iznosi 2.145.846 € (bez PDV). Iako je isporučeno 21 % vode više nego u 2011. godini, finansijski rezultat je slabiji za blizu 800 hiljada € zbog nižih ugovorenih cijena.

Ukoliko bi ViK-ovi preuzimali veće količine vode iz RVS, cijena m³ vode bi bila niža. Analize koje slijede pokazuju da, uz korišćenje kapaciteta RVS sa 80%, i ostvarivanje prihoda od posebne naknade na investicije u opštinama Crnogorskog primorja u iznosu od 2 miliona €, cijene iz RVS mogu biti niže, ili približno jednake cijenama iz lokalnih vodoizvorišta.

U tabelama 15 i 16 predstavljen je uticaj iskorišćenosti kapaciteta RVS i iznosa naknade od 1% na cijenu 1 m³ vode, odnosno iznos troškova zahvatanja i potiskivanja vode do opštinskih vodovodnih distributivnih sistema. Ovako obračunate cijene omogućavaju pokrivanje svih troškova koji su sadržani u Tabeli 7, uz napomenu da je u Tabeli 15 ovaj uticaj dat bez troškova amortizacije, dok su u Tabeli 16 uračunati i troškovi amortizacije. Takođe, količine vode za navedne procenete iskorišćenosti instalisanih kapaciteta RVS, prikazane su u Tabeli 7.

Tabela 15 – Uticaj naknade od 1% i procenta iskoristivosti kapaciteta sistema na cijenu usluge bez uračunatih troškova amortizacije

% iskorišćenosti kapaciteta		Iznos nakande po osnovu 1% (x 10 ⁶ (€/god.))						
		0	0,5	1	1,5	2	2,5	3
17,5	C*: €/m ³	0,660	0,585	0,509	0,473	0,358	0,283	0,207
	U.T**.: €	4.372.388	3.872.388	3.372.388	2.872.388	2.372.388	1.872.388	1.372.388
25	C*: €/m ³	0,482	0,429	0,376	0,323	0,271	0,218	0,165
	U.T**.: €	4.559.962	4.059.962	3.559.962	3.059.962	2.559.962	2.059.962	1.559.962
30	C*: €/m ³	0,418	0,374	0,330	0,286	0,242	0,198	0,154
	U.T**.: €	4.743.344	4.243.344	3.743.344	3.243.344	2.743.344	2.243.344	1.743.344
50	C*: €/m ³	0,265	0,238	0,212	0,185	0,159	0,132	0,106
	U.T**.: €	5.006.874	4.506.874	4.006.874	3.506.874	3.006.874	2.506.874	2.006.874
80	C*: €/m ³	0,174	0,157	0,141	0,124	0,108	0,091	0,075
	U.T**.: €	5.257.168	4.757.168	4.257.168	3.757.168	3.257.168	2.757.168	2.257.168
90	C*: €/m ³	0,160	0,145	0,130	0,116	0,101	0,086	0,071
	U.T**.: €	5.433.933	4.933.933	4.433.933	3.933.933	3.433.933	2.933.933	2.433.933

Napomena: * C – cijena u €/m³ i

** U.T. – ukupni troškovi JP RVCP za zahvatanje, potiskivanje i isporuku vode ViK-ovima

Tabela 16 – Uticaj naknade od 1% i procenta iskoristivosti kapaciteta sistema na cijenu usluge sa uračunatim troškovima amortizacije

% iskorišćenosti kapaciteta		Iznos nakande po osnovu 1% (x 10 ⁶ (€/god.))						
		0	0,5	1	1,5	2	2,5	3
17,5	C*: €/m ³	0,997	0,922	0,846	0,771	0,695	0,620	0,544
	U.T**.: €	6.603.339	6.103.339	5.603.339	5.103.339	4.603.339	4.103.339	3.603.339
25	C*: €/m ³	0,718	0,665	0,612	0,559	0,506	0,454	0,401
	U.T**.: €	6.790.913	6.290.913	5.790.913	5.290.913	4.790.913	4.290.913	3.790.913
30	C*: €/m ³	0,614	0,570	0,526	0,482	0,438	0,394	0,350
	U.T**.: €	6.974.295	6.474.295	5.974.295	5.474.295	4.974.295	4.474.295	3.974.295
50	C*: €/m ³	0,383	0,356	0,330	0,303	0,277	0,250	0,224
	U.T**.: €	7.237.825	6.737.825	6.237.825	5.737.825	5.237.825	4.737.825	4.237.825
80	C*: €/m ³	0,247	0,231	0,214	0,198	0,181	0,165	0,148
	U.T**.: €	7.488.119	6.988.119	6.488.119	5.988.119	5.488.119	4.988.119	4.488.119
90	C*: €/m ³	0,225	0,210	0,196	0,181	0,166	0,152	0,137
	U.T**.: €	7.664.884	7.164.884	6.664.884	6.164.884	5.664.884	5.164.884	4.664.884

Napomena: * C – cijena u €/m³ i

** U.T. – ukupni troškovi JP RVCP za zahvatanje, potiskivanje i isporuku ViK-ovima

U Tabeli 17 prikazana je cijena vode u tački spajanja cjevovoda kojima se transportuje voda iz lokalnih izvorišta, odnosno RVS, sa lokalnim mrežama za distribuciju vode za piće krajnjim

korisnicima usluga, i to za vodu iz lokalnih vodoizvorišta u 2010 i 2012. godini, vodu iz RVS ukoliko bi se njegovi kapaciteti koristili sa 30, 50 i 80% uz pretpostavku da JP RVCP po osnovu posebne naknade na investicije u opštinama Crnogorskog primorja ostvaruje prihod od 2 miliona €.

Tabela 17 – Razlika u cijeni vode u zavisnosti od koeficijenta iskoristivosti kapaciteta regionalnog vodovoda

opština/ViK		cijena vode (€/m ³)			razlika u cijeni (€)					
		lokalna vodoizvorišta	regionalni vodovod (ukoliko se po osnovu naknade od 1% ostvaruje prihod od 2 miliona €)							
				30%	50%	80%	30%	50%	80%	
Budva	2010	0,133	0,242	0,159	0,106	- 0,109	-0,026	0,027		
	2012	0,682				0,440	0,523	0,576		
Bar	2010	0,057				-0,185	-0,102	-0,049		
	2012	0,085				-0,157	-0,074	-0,021		
Kotor	2010	0,140				-0,102	-0,019	0,034		
	2012	0,106				-0,136	-0,053	0,000		
Tivat	2010	0,143				-0,099	-0,016	0,037		
	2012	0,172				-0,070	0,013	0,066		
Ulcinj	2010	0,081				-0,161	-0,078	-0,025		
	2012	0,074				-0,168	-0,085	-0,032		
Herceg Novi	2010									
	2012	0,261				0,019	0,102	0,155		

Ova tabela pokazuje da je prosječna cijena vode iz RVS, ukoliko se njegovi kapaciteti koriste sa 30%, viša za oko 0,13 €, ili 13 centi u odnosu na cijenu iz lokalnih vodoizvorišta. Ukoliko se kapaciteti RVS koriste sa 50%, onda prosječna razlika iznosi 0,05 € ili 5 centi. Koristeći kapacitete RVS sa 80%, opštine na Crnogorskom primorju stvaraju uslove da cijena vode iz RVS bude približno jednaka cijeni vode iz lokalnih vodoizvorišta. Pri tome treba imati u vidu da su ovako izvedeni zaključci bazirani na pretpostavci da JP RVCP ostvaruje prosječan godišnji prihod od 2 miliona €, od naknade za investicije na Crnogorskom primorju, što, imajući u vidu izvjesnost procesa legalizacije nelegalnih objekata, predstavlja minimalan očekivani prihod po ovom osnovu. S tim u vezi, važno je ukazati da za veliki broj objekata u naseljima u opštini Bar (duž obale na dijelu od Čafa do Belvedera) ne postoji mreža za distribuciju vode čijom izgradnjom se stvaraju uslovi za preuzimanje značajnih dodatnih količina vode iz RVS.

Podaci iz tabela 1 i 14, u kojima su prezentovani podaci o bilansnim pozicijama JP RVCP i ViK-ova, fakturisanim količinama, ukupnim prihodima, prihodima od prodaje vode i učešću isporučenih količina i fakturisanim prihodima vode iz RVS u prodaji vode ViK-ova sa pregledom cijena vode u 2012. godini i projekcija kreditne zaduženosti JP RVCP, su dovoljni za konstatovanje ocjena, prijedloga i zaključaka o problematici odnosa ViK-ova i JP RVCP koji slijede:

1. Suština problema u odnosima ViK-ova i JP RVCP sublimirana je u tabelama 15 i 16, koje se tiču projekcije prodajnih cijena vode iz RVS (tj. različitih scenarija iskorišćenosti regionalnog vodovoda) kao funkcije povećanog obima prodaje i projekcije (ne)subvencioniranih cijena vode iz RVS u zavisnosti od visine naplate doprinosa za investicije i iskorišćenosti kapaciteta RVS.

Tabele 15 i 16 koje sadrže projekciju prodajnih cijena vode iz RVS najjasnije pokazuju svu iracionalnost u postojećim odnosima JP RVCP i ViK-ova i potrebu za hitnim mijenjanjem postojećeg stanja. Zahvaljujući njegovim izuzetnim tehno-ekonomskim performansama, svako povećanje isporuka vode iz RVS omogućava dodatno sniženje tih cijena. Podizanje iskorišćenosti kapaciteta RVS na nivo od 50% instalisanih, omogućilo bi da se cijena vode spusti na svega 0,132 €/m³, uz pretpostavku da se posebna naknada na investicije od 1%, naplati u iznosu od 2,5 miliona €.

Naime, u 2012. godini, važeće cijene vode iz RVS iznosile su 0,22 €/m³ za zimski odnosno 0,30 €/m³ za ljetnji period. Kada se uzmu u obzir preuzete količine vode na nivou cijele godine, prosječna cijena vode iz RVS iznosila je 0,25 €/m³. Usljed rasta cijena električne energije i uključivanja koncesione naknade u cijenu vode, uz korištenje 22% instalisanog kapaciteta, tj. na nivou isporuka od cca. 8,5 miliona m³ godišnje, cijena vode iz RVS za kontinuirano preuzimanje vode tokom cijele godine je 0,29 €/m³. Na osnovu toga je Upravni odbor JP RVCP na sjednici od 24.05.2013. godine donio odluku da cijena bude utvrđena na iznos od 0,29 €/m³ za kontinuirane isporuke na godišnjem nivou. Na osnovu ovlaštenja Upravnog odbora, direktor JP RVCP je 17.07.2013. godine, preko resornog ministarstva, uputio zahtjev da Vlada Crne Gore da saglasnost na istu.

Ovako formirana cijena vode iz RVS, koja je za 4 centa veća od postojeće, treba da omogući JP RVCP da, uz planirani godišnji prihod od obaveznog doprinosa na investicije, pokrije sve operativne troškove kao i troškove otplate kredita. Kod kalkulacije cijene JP RVCP je posebno vodilo računa o tome da cijena bude konkurentna tj. prihvatljiva za ViK-ove, pa je zato u strukturi cijene isključena amortizacija obzirom da je ista – zbog činjenice da se radi o novom objektu sa izrazito velikom vrijednošću aktive, veoma visoka, što bi, uz dodavanje obaveza po osnovu otplate kredita od 2,9 miliona € godišnje i najnužnije operativne troškove, uticalo da cijena bude značajno veća. Imajući u vidu činjenicu da će visina amortizacije u narednim godinama opadati te da će, od 2020. godine opadati i obaveze po osnovu otplate kredita, JP RVCP je politiku formiranja cijena zasnovalo na stavu da do 2020. godine u cijenu vode ne kalkuliše amortizaciju, a da nakon toga, primjenom metode ubrzanog rabaćenja, nadoknadi amortizaciju za prethodni period.

Zbog eskalacije problema u vodosnabdijevanju, izazvane nestašicama vode u ViK Bar i Ulcinj početkom avgusta 2013. godine, JP RVCP je – uz monitoring Ministarstva održivog razvoja i turizma – sa opštinama Bar i Ulcinj i njihovim ViK-ovima, zaključilo Protokole o privremenim isporukama vode i, u vanredno teškim tehnološkim uslovima i ekstremno kratkom roku, obezbijedilo uredno vodosnabdijevanje potrošača u ovim opštinama, čime je omogućena uspješna turistička sezona i izbjegnute znatne direktne i indirektno štete koje bi zasigurno nastupile. Navedenim protokolima je utvrđena cijena vode od 0,42 €/m³

2. Jasno se izvodi zaključak da suština problema leži na strani previsokih troškova ViK-ova uzrokovanih viskim troškovima proizvodnje i distribucije vode, velikim brojem zaposlenih, itd. Jedan od karakterističnih podataka koji ukazuje na više nego nedvosmislen interes i potrebu da ViK-ovi preuzimaju vodu iz RVS su i podaci iz tabela 1 i 14 koji ukazuju da su ViK-ovi u 2012. godini preuzeli iz RVS vodu u količini od cca 20% od ukupno proizvedene vode (isporučena količina iz RVS + ukupno proizvedena količina vode iz lokalnih izvorišta) dok te iste količine vode u finansijskom iskazu tj. u ukupnim prihodima ViK od prodaje vode, učestvuju sa samo 8%.
3. ViK-ovi nijesu značajnije unaprijedili indikatore poslovanja niti su iz sopstvenih sredstva omogućili dodatne investicije na proširenju mreža čime bi uvećali bazu potrošača, povećali

svoj prihod od prodaje i omogućili priključenje veoma velikog broja potrošača u naseljima koja nemaju izgrađenu vodovodnu mrežu. Navedeno bi i za JP RVCP značilo dalji rast prodaje vode, što jasno ukazuje na veličinu i značaj sinergetskog efekta koji se postiže međusobno usklađenim odnosima u djelovanju ViK-ova i JP RVCP, ali i predstavljalo još veće benefite i prihode za ViK-ove.

4. U strukturi troškova ViK-ova dominantan je trošak zarada i drugih ličnih primanja na koje je u 2012. godini utrošeno čak 41% ukupnog prihoda dok to učešće kod JP RVCP iznosi 21%. To učešće u ViK Ulcinj iznosi čak 102% (troškovi zarada su veći od ukupnog prihoda); ViK Bar 25,3 %, ViK Kotor 37 %, ViK Tivat 37 %, ViK Budva 49 % i ViK Herceg Novi 44 %).
5. Indikativan argument, koji ukazuje na neefikasnost u poslovanju ViK-ova u odnosu na JP RVCP je i podatak da materijalni troškovi (električna energija, gorivo i mazivo, osnovni i režijski materijal i sl.) zajedno sa ostalim poslovnim rashodima, u ukupnim troškovima ViK-ova učestvuju sa 30%. U poređenju sa 20% koliko ti troškovi učestvuju ukupnim troškovima kod JP RVCP. To učešće kod ViK Ulcinj iznosi 26%, ViK Bar 36%, ViK Kotor 31%, ViK Tivat 15%, ViK Budva 16% i ViK Herceg Novi 43 %.
6. Kumulativan pokazatelj (ne)efikasnosti ViK-ova je podatak da troškovi zarada i drugih ličnih prihoda i materijalni troškovi (bez ostalih poslovnih rashoda) u prihodima od prodate vode učestvuju sa čitavih 83%. To učešće kod ViK Ulcinj iznosi 150 % (ovi troškovi su veći od prihoda od prodate vode tj. prihoda od osnovne djelatnosti), ViK Bar 60%, ViK Kotor 70%, ViK Tivat 63% i ViK Budva 78%. Ovaj pokazatelj, zajedno sa pokazateljima o prosječnoj proizvodnoj cijeni vode iz lokalnih izvorišta koja (kad se iz kalkulacija isključi ViK Herceg Novi, kojem u 2012. godini nije bilo isporuka vode) iznosi 1,08 €/m³ iz podataka datih u Tabeli 1 proizilazi da proizvodna cijena ViK Ulcinj iznosi 0,84 €/m³, ViK Bar 0,78 €/m³, ViK Kotor 1,09 €/m³, ViK Tivat 1,44 €/m³ i ViK Budva 1,21 €/m³. Cijena vode iz RVS koja iznosi 0,25 €/m³, više nego jasno upućuje na zaključak da se samo cjelokupnom reorganizacijom ovog sektora na Crnogorskom primorju poslovanje JP RVCP i ViK-ova može se značajno poboljšati i učiniti dugoročno održivim. Navedena reorganizacija se mora zasnivati na povećanju isporuka vode iz RVS tj. integriranim upravljanjem sistemom regionalnog vodovoda i ViK-ova. Stoga je od posebnog značaja da se na bazi jedinstvene metodologije, sa pouzdanim podacima o količini proizvedene vode po svakom lokalnom izvorištu i, uz kalkulaciju direktnih troškova svakog pojedinačnog izvorišta sa ključem za raspodjelu cjelokupnih ostalih tj. indirektnih troškova ViK-ova na pojedinačna izvorišta, utvrdi stvarna proizvodna cijena svakog pojedinačnog lokalnog izvorišta što će biti osnova za donošenje odluka isključivanju neekonomičnih izvorišta iz mreža ViK-ova.

U slučaju preuzimanja većih količina vode iz RVS cijena iste se smanjuje, a što se može uočiti analizom pokazatelja iz Tabele 14 iz kojih se vidi da su Budva, Tivat, Kotor i Bar u 2012. godini pruzeli vodu u količini koja je za 594.626 m³ veća u odnosu na količine preuzete 2011. godini, a da su JP RVCP platili manje za 680.425 € ili 25 %.

Navedeni pokazatelji jasno ukazuju na ogromne ekonomske potencijale vodovodnog sektora na Crnogorskom primorju, koji mogu biti društveno vrednovani u slučaju da se cjelokupnim resursima vode i izgrađenim kapacitetima upravlja kao integriranim sistemom i to na dobro svih tj. potrošača, ali i ViK-ova i JP RVCP, a što će konačno rezultirati većim stepenom efikasnosti i ukupne održivosti sistema vodosnabdijevanja na Crnogorskom primorju, kvalitetnijeg života lokalnog stanovništva i boljim uslovima za razvoj privrede i privlačenjem novih investicija.

III. PROBLEMATIKA VODOSNABDIJEVANJA SA ASPEKTA PRAĆENJA I KONTROLE KVALITETA I KVANTITETA PROIZVEDENE VODE

Na osnovu Zakona o vodama („Službeni list RCG“, br.27/07, 73/10, 32/11, 47/11) donijeta su sljedeća podzakonska akta:

- Pravilnik o bližem sastavu i sadržaju vodne infrastrukture („Službeni list CG“,br.11/11)
- Pravilnik o načinu i postupku mjerenja količina vode na vodozahvatu („Službeni list CG“, br.24/10)
- Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše ispitivanja kvaliteta voda („Službeni list“, br.66/12)
- Pravilnik o sadržaju zahtjeva i dokumentaciji za izdavanje vodnih akata, načinu i uslovima za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova i sadržaju vodnih akata („Službeni list“,7/08)
- Program sistematskog ispitivanja kvaliteta vode na vodozahvatima (zone sanitarne zaštite) i javnim kupalištima („Službeni list RCG“,br.13/00)
- Program sistematskog ispitivanja kvantiteta i kvaliteta površinskih i podzemnih voda za 2013. God. („Službeni list CG“,20/13)
- Uredba o načinu kategorizacije i kategorijama vodnih objekata i njihovom davanju na upravljanje i održavanje („Službeni list CG“, br.15/08)
- Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Službeni list CG“,br.2/07)
- Uredba o sadržaju i načinu vođenja vodnog informacionog sistema („Službeni list CG“, br.33/08)
- Odluka o određivanju izvorišta namijenjenih za regionalno vodosnabdijevanje (javnim vodovodom) i utvrđivanje njihovih granica („Službeni list CG“, br.36/08)

Pravilnikom o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za za piće („Službeni list CG“, br.24/12), kao podzakonski akt Zakona o bezbjednosti hrane („Službeni list CG“,br.14/07), a za koji se i dalje primjenjuje Pravilnik o higijenskoj ispravnosti vode za piće („Službeni list SRJ“, br.42/98 i 44/99) - definisan je obim i sadržina praćenja kvaliteta i kvantiteta voda kao i način uzorkovanja vode za piće sa stanovišta njene bezbjednosti za ljudsko zdravlje.

Za implementaciju gore navedenih propisa, pored ViK-ova i JP RVCP odgovorni su Uprava za vode, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, JU Institut za javno zdravlje i JU Domovi zdravlja, dok su za praćenje i kontrolu sprovođenja propisa zaduženi Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i, posebno, Uprava za inspekcijske poslove.

Obzirom na navedene, osnovne karakteristike sadašnjeg stanja u vodovodnom sektoru na Crnogorskom primorju – posebno na problem u poslovanju i stanje izgrađenih infrastruktura tj. postojećih vodovodnih mreža ViK-ova – evidentno je da je dosljedna primjena ovih propisa od izuzetnog društvenog značaja sa aspekta zaštite zdravlja stanovništva i turista, a sve u cilju obezbjeđenja kontinuiranog snabdijevanje kvalitetnom pijaćom vodom svih potrošača na ovom području. Takođe, kada je u pitanju upravljanje vodnim resursima tj. svim izvorištima za vodosnabdijevanje Crnogorskog primorja, do sada navedeni problem u funkcionisanju ViK-

ova preko kojih se sve količine vode distribuiraju krajnjim potrošačima, jasno ukazuju na potrebu snažnijeg učešća državnih organa kada je u pitanju upravljanje tim resursima.

Bilo kakve strateške odluke na planu unapređenja sektora vodosnabdijevanja moraju biti zasnovane na preciznoj i vjerodostojnoj informacionoj osnovi koja može da postoji jedino na bazi regularnog i redovnog monitoringa nad svim izvorištima i distributivnim sistemima, kako sa aspekta praćenja kvaliteta proizvedene i distribuirane vode, tako i sa aspekta praćenja kvantiteta vodnih resursa tj. konstantnih mjerenja izdašnosti svih izvorišta koja se koriste za javno vodosnabdijevanje.

U tom smislu, neophodno je da nadležna ministarstva, paralelno sa usklađivanjem gore naznačenih propisa sa pravnom tekovinom EU, dodatno analiziraju potrebu za njihovim izmjenama, dopunama ili donošenjem novih propisa, čemu treba da prethodi analiza primjene propisa iz ove oblasti po svakom ViK-u na Crnogorskom primorju.

IV. PROBLEMATIKA KONCESIJE NAKNADE

Shodno članu 18 Zakona o finansiranju upravljanja vodama i članu 2 Odluke o visini i načinu obračunavanja vodnih naknada i kriterijumima i načinu utvrđivanja stepena zagađenosti voda, iznos naknade za korišćene vode za piće i komunalne potrebe je određen na 0,015 €/m³ isporučene vode. Pregled podataka koji su sadržani u Tabeli 18 ukazuje na proizvoljnost tj. različita tumačenja zakonskih odredbi koje se tiču osnovice (zahvaćena ili fakturisana voda) za obračun ove naknade.

Tabela 18 – Iznosi naknade za korišćene vode za piće i komunalne potrebe u 2010 i 2012. godini

ViK		Količina vode (m ³)		Iznos naknade (€)		Naplaćeni iznosi (Uprava za vode)(€)
		Ukupno zahvaćena	Fakturisana*	Prikazani	Stvarni	
BUDVA**	2010	4.785.713	3.128.364	-	33.021,42	
	2012	923.417 (4.200.000)	3.264.321	-	6.080,70 (27.657,00)	14.352,05
BAR	2010	12.190.859	3.477.936	102.479,25 (52.169,04)***	52.298,78	
	2012	9.610.558	3.199.383	75.334,00 (47.990,74)***	48.004,74	49.725,87
KOTOR	2010	3.174.395	1.354.510	27.669,50 (20.317,65)***	20.951,01	
	2012	3.525.247	1.493.660	22.940,61	19.036,33	23.002,64
TIVAT	2010	1.895.889	977.424	9.164,00 (14.661,36)***	14.503,55	

* iz podataka za fakturisane količine vode nije jasno dato da li je fakturisana samo količina vode iz lokalnih vodoizvorišta na koju se plaća naknada za korišćenje vode za piće i komunalne potrebe, ili je prikazan ukupna fakturisana količina vode koja obuhvata i vodu iz regionalnog vodovoda;

** podaci za fakturisane količine vode za Budvu su krajnje nepouzdana, jer je ovoj opštini iz RVS isporučeno u 2012. godini 3.295.687 m³; pored toga nijesu ni prikazani iznosi na ime naknade za korišćenje vode za piće i komunalne potrebe;

*** imajući u vidu prethodno navedeno, kao i formulu koja je korišćena za izračunavanje iznosa ukupne naknade za korišćenje vode za piće i komunalne vode, podaci u zgradi treba da daju realan iznos koji je trebalo da bude plaćen od strane opštinskih vodovodnih i kanizacionih preduzeća.

ViK		Količina vode (m ³)		Iznos naknade (€)		Naplaćeni iznosi (Uprava za vode)(€)
		Ukupno zahvaćena	Fakturisana*	Prikazani	Stvarni	
	2012	1.122.408	1.190.672	3.306,00 (17.860,08)***	7.205,86	0,00
ULCINJ	2010	3.865.480	1.371.305	20.442,51	20.293,77	
	2012	7.674.651	1.346.211	17.284,85 (20.193,16)***	17.267,96	17.285,77
HERCEG NOVI	2010		2.897.000			
	2012	4.000.000	3.828.760		17.880,00	3.807,87
UKUPNO:	2010		7.181.175	159.755,26 (107.590,56)***	108.047,11	
	2012		7.229.926	118.865,46 (108.448,89)	91.514,89	90.014,28

NAPOMENA: Stvarni iznos naknade izračunat na sljedeći način:

$$X = V \times (1 - \xi) \times 0,015$$

gdje je:

- X – stvarni iznos naknade u €,
- V – količina zahvaćene vode na lokalnim vodoizvorštima u m³,
- ξ – koeficijent gubitaka u distributivnim mrežama koji za godine 2010 i 2012. iznosi po opštinama - Budva: 54% i 56,1%; Bar: 71,4% i 66,7%; Kotor: 56% i 64%; Tivat: 49% i 57,2%; Ulcinj: 65/ i 85% i Herceg Novi: 52% i 70,2%.
- 0,015 €/m³ – iznos naknade shodno članu 2 Odluke

Važeće zakonsko rješenje koje predviđa plaćanje koncesione naknade ne na količinu zahvaćene, već na količinu isporučene vode, favorizuje preduzeća koja imaju velike gubitke u mreži. Takvo rješenje JP RVCP dovodi u neravnotežan položaj, s obzirom da RVS radi bez gubitaka, o čemu najbolje svjedoči podatak da je od zahvaćenih 7.789.087 m³ vode ovo preduzeće platilo državi koncesionu naknadu od 116.686,30 € dok su svih šest primorskih ViK-ova na ime koncesione naknade platili ukupno 90.014,28 €, iako su na svojim lokalnim izvorštima zahvatili 31.288.089 m³ vode. Ovo znači da je JP RVCP, koje u ukupnim količinama proizvedene vode na području Crnogorskog primorja u 2012. godini učestvuje sa 20% platilo čak 56,5% ukupne koncesione naknade koju je državni budžet prihodovao po ovom osnovu.

Očigledno je da se postavlja pitanje potrebe za preispitivanjem propisa koji regulišu način obračuna i plaćanja koncesionih naknada kako bi se odgovarajućim izmjenama i dopunama regulative omogućio ravnopravan tretman JP RVCP i ViK-ova s jedne, i obezbijedili dodatni i opravdani prihodi državnog budžeta, s druge strane.

Imajući u vidu činjenicu da ovaj, i serija drugih problema bitnih za funkcionisanje i analizu poslovanja ViK-ova, proizilazi iz činjenice da na velikom broju lokalnih izvorišta nema instaliranih mjernih instrumenata, te i da postojeća mjerenja nijesu pouzdana, Ministarstvo postojeće stanje smatra neprihvatljivim i ocjenjuje neophodnim da se sistem mjerenja u proizvodnji i distribuciji vode precizno reguliše odgovarajućim podzakonskim aktom.

V. PREDLOG MJERA

1. Poštovati obaveze utvrđene ugovorima o isporuci vode koje je JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ zaključilo sa javnim vodovodnim i kanalizacionim preduzećima u opštinama Budva, Bar, Kotor, Tivat i Ulcinj.

Potrebno je da javna preduzeća koja obavljaju poslove vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama u opštinama Budva, Bar, Kotor, Tivat i Ulcinj redovno izmiruju obaveze koje imaju shodno zaključenim ugovorima o isporuci vode sa JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“. U slučaju da se ove obaveze ne ostvaruju, JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ treba da pokrene sve zakonske mjere kojima će obezbijediti da javna vodovodna i kanalizaciona preduzeća iz opština Budva, Bar, Kotor, Tivat i Ulcinj ispune svoje obaveze iz ugovora o isporuci vode.

2. Unaprijediti parametare poslovanja javnih vodovodnih i kanalizacionih preduzeća (smanjenje gubitaka, povećanje procenta naplate računa na ime izvršene usluge, i sl) u opštinama Budva, Bar, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi.

U cilju obezbjeđivanja adekvatnog kvaliteta usluge, opštine Budva, Bar, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi i njihova komunalna preduzeća koja obavljaju poslove vodosnabdijevanja treba da sa mnogo više angažovanja rade na obezbjeđivanju uslova za kvalitetniji tehničko-tehnološki rad lokalnih sistema za vodosnabdijevanje i na uspostavljanju ekonomski racionalnije organizacije obavljanja ovih poslova. Potrebno je obezbijediti redovno održavanje (investiciono i tekuće) infrastrukture, objekata, postrojenja, opreme i uređaja potrebnih za uredno pružanje usluge javnog vodosnabdijevanja.

3. Povećanje količine vode koja se iz sistema regionalnog vodosnabdijevanja isporučuje opštinama, odnosno vodovodnim i kanalizacionim preduzećima.

U cilju sagledavanja mogućnosti za obezbjeđivanje dodatnih prihoda, potrebno je da JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, u saradnji sa Javnim preduzećem „Vodovod i kanalizacija“ iz Bara, analizira postojanje tehničkih i ekonomskih uslova za izgradnju privremnih odvojaka na dionici cjevovoda Bar – Ulcinj koji bi služili za organizovanje distribucije vode za potrebe naselja: Veliki pijesak, Utjeha, Mala Volujicia i Marelica. Ovo rješenje imalo bi privremeni karakter i moglo bi da se primjenjuje do trenutka izgradnje vodovodne i kanalizacione mreže u skladu usvojenim prostorno-planskim dokumentima za ova naselja.

4. Kroz cijenu vode iz sistema regionalnog vodosnabdijevanja obezbijediti pokrivanje svih troškova za kvalitetno, kontinuirano i održivo obavljanje poslova zahvatanja i transporta vode na način da se zadovolji javni interes.

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ treba da napravi dodatnu analizu i da, uvažavajući prihode koje treba da ostvaruje po osnovu isporuke vode komunalnim preduzećima koja obavljaju poslove vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama u opštinama Crnogorskog primorja, kao i po osnovu naplate naknade od 1% na predračunsku vrijednost investicija koje se realizuju na Crnogorskom primorju, predloži cijene m³ vode koja se isporučuje lokalnim distributivnim mrežama. Pri tome, Javno preduzeće „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ treba da ima u vidu činjenicu da obavlja posao koji je od javnog interesa (neprofitabilan posao), kao i obavezu da se kroz tako definisane cijene obezbijedi pokrivanje svih troškova, od urednog izmirenja obaveza po osnovu kredita

dobijenih od međunarodnih finansijskih institucija i komercijalnih banaka, investicionog i tekućeg, odnosno redovnog održavanja, preuzete energije, radne snage i ostalih troškova neophodnih za održivo poslovanje Javnog preduzeća. To znači da je potrebno da se u ugovorima o isporuci vode obezbijedi mogućnost fleksibilnog određivanja cijene m³ vode u zavisnosti od dinamike vraćanja anuiteta međunarodnim finansijskim institucijama i komercijalnim bankama, prihoda ostvarenih po osnovu nakande od 1%, kao i od količina isporučene vode opštinskim komunalnim preduzećima koja obavljaju poslove vodosnabdijevanja.

5. Obezbijediti punu implementaciju zakona kojima se uređuju pitanja naplate posebne naknade na investicije za izgradnju objekata na teritoriji opština Crnogorskog primorja u visini od 1% predračunske vrijednosti investicije.

Potrebno je da nadležne inspekcije na državnom i lokalnom nivou pojačaju sve aktivnosti u cilju pune primjene zakonskih odredbi kojima se uređuju pitanja dobijanja upotrebne dozvole. Postoje indicije koje jasno ukazuju da je, u periodu od septembra 2008. godine do trenutka usvajanja Zakona o unapređenju poslovnog ambijenta iz 2010. godine, odnosno Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata iz 2011. godine, izgrađen i stavljen u funkciju, bez izdate upotrebne dozvole, značajan broj objekata u opštinama na Crnogorskom primorju. Pojačani inspekcijski nadzor rezultiraće većim brojem izdatih upotrebni dozvola, čime će se ostvariti i veći prihodi koje JP „Regionalni vodvod Crnogorsko primorje“ i opštine na Crnogorskom primorju mogu da ostvare po osnovu ove naknade.

6. Razmotriti mogućnost da JP „Regionalni vodvod Crnogorsko primorje“ bude oslobođeno plaćanja naknade za korišćenje vode za piće i komunalne potrebe.

Ova informacija je pokazala da opštinska vodovodna i kanalizaciona preduzeća imaju povoljniji položaj u odnosu na JP „Regionalni vodvod Crnogorsko primorje“ u pogledu plaćanja naknade za korišćenje vode za piće i komunalne potrebe koja se obračunava na isporučenu, odnosno fakturisanu vodu. Ukupna količina vode koju, su u 2012. godini, vodovodna i kanalizaciona preduzeća u opštinama Budva, Bar, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi isporučila korisnicima iz lokalnih vodoizvorišta, iznosila je oko 7,2 miliona m³. Računajući da prosječni gubici vode u distributivnim mrežama u ovim opštinama iznose 63%, izvjesno je da je iz lokalnih vodoizvorišta zahvaćeno oko 19,5 miliona m³ vode. Na taj način prihvaćeno je da se oko 12,3 miliona m³ vode izgubi i ostane neprihodovano. Sistem regionalnog vodosnabdijevanja funkcionise praktično bez gubitaka i na taj način je stavljen u poziciju da plaća naknadu za korišćenje vode za piće i komunalne potrebe na nivou zahvaćenih količina vode. Takođe oslobađanjem obaveze plaćanja ove naknade stvaraju se preduslovi da JP „Regionalni vodvod Crnogorsko primorje“ snizi cijenu vode koju isporučuje opštinskim vodovodnim i kanlizacionim preduzećima za 6 – 10%.

PREDLOG ZAKLJUČAKA UZ INFORMACIJU

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2014. godine, razmotrila i usvojila:
 - Izvještaj o radu JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ za 2012. godinu sa Izvještajem nezavisnog revizora;
 - Informaciju o stanju i međusobnim odnosima Javnog preduzeća „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i opština Crnogorskog primorja, odnosno njihovih vodovodnih i kanalizacionih preduzeća.
2. Vlada Crne Gore daje saglasnost na odluke o cijenama vode koje će se isporučivati iz regionalnog vodovodnog sistema, koje je Upravni odbor JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ donio na sjednicama od 24.05.2012. i 01.08.2013. godine na osnovu kojih je utvrđen iznos od 0,29 EUR/m³ za kontinuiranu isporuku vode tokom cijele kalendarske godine i 0,42 EUR/m³ za periodične isporuke tokom 2013. godine.
3. Vlada ukazuje na činjenicu da je izgradnjom regionalnog sistema vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja riješen višedecenijski problem u vodosnabdijevanju ovog područja koji je bio glavni ograničavajući faktor za razvoj turizma i kvalitet života građana. Početkom rada regionalnog vodovoda omogućeno je kontinuirano i kvalitetno vodosnabdijevanje lokalnog stanovništva, ali i turista u primorskim opštinama i omogućen nesmetan razvoj turizma i njemu komplementarnih djelatnosti na dugi rok, a što je od izuzetnog značaja za stabilan i održiv razvoj ovog regiona i države u cjelini.
4. Vlada izražava zabrinutost zbog smanjenja prihoda JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ po osnovu isporuke vode lokalnim vodovodnim preduzećima na Crnogorskom primorju tokom deset mjeseci 2013. godine u odnosu na isti period 2012. godine što može uzrokovati ugrožavanje održivosti i finansijske stabilnosti poslovanja JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ koje ima obavezu da otplaćuje zajmove od cca 30 miliona € za koje je garancije dala Vlada.
5. Vlada zadužuje JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ da intenzivira aktivnosti na planu povećanja iskorišćenosti kapaciteta tj. daljoj optimizaciji sistema kroz traženje partnera za izvoz vode prekomorskim transportima, kao i za izgradnju postrojenja za flaširanje vode. U tom pravcu neophodno je preduzeti aktivnosti na poboljšanju saobraćajne povezanosti izvorišta „Bolje sestre“ sa postojećom saobraćajnom infrastrukturom, obzirom da postojeće saobraćajnice predstavljaju ozbiljan ograničavajući faktor za valorizaciju potencijala tog izvorišta.
6. Vlada preporučuje opštinama na Crnogorskom primorju da se, kao jednom od prioriternih pitanja, pristupi izgradnji novih opštinskih vodovodnih mreža u naseljima u kojima iste nijesu izgrađene, kao i izgradnji mreža do lokacija planiranih za izgradnju većih turističkih objekata.
7. Vlada preporučuje Ministarstvu održivog razvoja i turizma, da pripremi metodologiju za utvrđivanje cijene vode u tački u kojoj se vrši spajanje cjevovoda sa vodoizvorišta na lokalnu distributivnu mrežu (cijena proizvedene vode) i preporučuje da se, na bazi iste, uz pouzdane podatke o količini proizvedene vode po svim lokalnim izvorištima i uz odgovarajuće kalkulacije direktnih i indirektnih troškova po pojedinačnim izvorištima koja koriste opštine Crnogorskog primorja, izvrši dodatna analiza i utvrde stvarne cijene (troškovi) proizvedene vode u svim opštinama Crnogorskog primorja.
8. Vlada zadužuje JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ da intenzivira aktivnosti na definisanju modela međusobnih odnosa koji će biti u funkciji optimizacije poslovanja JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i opštinskih vodovodnih preduzeća kroz dalju racionalizaciju u upravljanju vodnim resursima i korišćenju izgrađene infrastrukture. U tom pravcu, Vlada sugeriše

JP RVCP da uspostavi komunikaciju sa respektabilnim međunarodnim finansijskim organizacijama u cilju dobijanja adekvatne ekspertske podrške za optimizaciju korišćenja resursa sistema regionalnog vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja.

9. Vlada preporučuje opštinama na Crnogorskom primorju da unaprijede parametre poslovanja javnih vodovodnih i kanizacionih preduzeća, u cilju stvaranja uslova da se optimizacijom vodnih resursa i izgrađene infrastrukture, dodatno poboljša kvalitet života lokalnog stanovništva, odnosno dodatno podstakne razvoj turističke privrede kroz nove investicione projekte.
10. Zadužuju se Ministarstvo zdravlja i Ministrastvo poljoprivrede i ruralnog razvoja da, u saradnji sa nadležnim inspekcijskim organima, obezbijede stalnu i sistematsku kontrolu kvaliteta vode iz svih izvorišta koja se koriste za napajanje vodom lokalnih vodovodnih sistema u svim opštinama u Crnoj Gori.
11. Vlada zadužuje Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja da definiše rješenja koja se tiču naknade za korišćenje voda na ime zahvatanja površinskih i podzemnih voda za piće i komunalne potrebe kako bi se obezbijedilo da se ova naknada obračunava na ukupno zahvaćenu, a ne fakturisanu količinu vode.
12. Zadužuje se JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ da započne aktivnosti na stvaranju uslova za priključenje opštine Herceg Novi na regionalni vodovodni sistem, i ubrza realizacija i drugih razvojnih projekata koji poboljšavaju kvalitet snadbijevanja vodom Crnogorsko primorje.

KONSTATACIJE

1. U izvještajnom periodu Javno preduzeće „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ (u daljem tekstu: JP RVCP) maksimalno se angažovalo na realizaciji poslova iz svoje osnovne djelatnosti i drugih povjerenih mu poslova, kao što su:
 - poslovi vezani za završetak izgradnje regionalnog vodovoda za Crnogorsko primorje na potezu od Ćafa u opštini Bar do Ulcinja.
 - kontinuirana i u dovoljnim količinama isporuka vode lokalnim vodovodnim i kanalizacionim preduzećima u opštinama Budva, Kotor, Tivat, Bar i Ulcinj.
 - poslovi u okviru projekta MESTAP (Projekta zaštite osjetljivih turističkih područja u Crnoj Gori), koji su mu, kao jedinici za implementaciju tog projekta, povjereni Ugovorom o finansiranju projekta, zaključenim sa Svjetskom bankom
 - rukovođenje Jedinicom za implementaciju Programa mjera za rješavanje problema vodosnabdijevanja Cetinja pri čemu je JP RVCP operativno i finansijski učestvovalo u realizaciji prve faze planiranih mjera.
2. JP RVCP je svoje poslove u 2012. godini izvršavalo uz podršku Vlade Crne Gore, Ministarstva održivog razvoja i turizma, kao resornog, i u saradnji sa drugim državnim organima i opštinama na čijim teritorijama se realizuju navedene investicije, kao i međunarodnim finansijskim organizacijama iz čijih se kredita finansiraju te investicije, izvođačima radova i drugim subjektima uključenim u realizaciju investicija.
3. JP RVCP je u 2012. godini ostvarilo prihode po osnovu naknade na investicije u opštinama Crnogorskog primorja u iznosu od 2.493.026 € što je za 117% više u odnosu na prethodnu godinu.
4. Lokalna vodovodna i kanalizaciona preduzeća nijesu uredno izmirivala obaveze za vodu preuzetu iz regionalnog vodovodnog sistema. Na kraju 2012. godine, ukupna potraživanja od kupaca iznosila su 2.438.543 € i ista su se u najvećoj mjeri odnosila na potraživanja od vodovodnih i kanalizacionih preduzeća za isporučenu vodu.
5. JP RVCP je u 2012. godini imao obaveze po kreditima prema EBRD i Abu Dabi fondu za razvoj u ukupnom iznosu od 2.159.242 € i iste je uredno servisirao.
6. Krajem 2011. godine, Vlada Crne Gore je uputila Skupštini Crne Gore Predlog zakona o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja, kojim se propisuju odnosi u ovoj oblasti na način kojim se stvaraju uslovi za kvalitetnu uslugu isporuke vode opštinama Crnogorskog primorja i eventualno nekim naseljima na teritoriji Glavnog grada, uz istovremeno viši nivo tehničkih i finansijskih aspekata poslovanja JP RVCP.
7. Izgranjom cjevovoda između Ćafa i Ulcinja stvoreni su neophodni uslovi za vodosnabdijevanje naselja izgrađenih u ovom području. Radi se o naseljima s velikim brojem objekata, podignutih bez građevinske dozvole, a za koja su urađeni (ili su u završnoj fazi izrade) prostorni planovi. S tim u vezi bilo bi važno da se, naplatom naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, obezbijede uslovi za realizaciju ovih prostornih planova.
8. JP RVCP je uspješno realizovalo projekat MESTAP, a kao rezultat tih aktivnosti, sredinom 2012. godine puštana je u rad druga regionalna sanitarna deponija u Crnoj Gori.

9. Kroz rad Jedinice za implementaciju Programa mjera za rješavanje problema vodosnabdijevanja Prijestonice Cetinje, JP RVCP se aktivno uključilo u rješavanje ovih pitanja i učestvovalo u obezbjeđivanju dijela sredstava za sprovođenje jednog broja mjera predviđenih Programom.
10. I pored određenih problema, rezultati aktivnosti JP RVCP u 2012. godini su zadovoljavajući, čemu je doprinijela uspješna saradnja sa nadležnim državnim organima, a naročito resornim ministarstvom, kao i stručnost i maksimalna angažovanost zaposlenih u JP RVCP.
11. JP „Regionalni vodovod Crngorsko primorje“ suočeno je sa krupnim problemima uzrokovanim neizmirenjem ugovornih obaveza po osnovu isporučene vode za pet opština na Crnogorskom primorju. Preduzeće je u 2012. godini lokalnim vodovodnim i kanizacionim preduzećima fakturisalo 2.071.968,00 €, od čega je naplaćeno svega 585.203,05 €. Dakle, potraživanja na ime neizmirenih obaveza ViK-ova u 2012. godini iznose 1.486.764,95 €. Ako se ovom iznosu dodaju i obaveze koje lokalna preduzeća nijesu izmirila po istom osnovu u 2011. godini, od 660.301,77 €, onda ukupna dugovanja ViK-ova na dan 31.12.2012. godine, iznose 2.147.066,72 €.
12. Pojedina lokalna vodovodna preduzeće, umjesto da preuzimaju vodu iz regionalnog vodovoda, koja je najvećeg kvaliteta, i dalje koriste svoja lokalna izvorišta koja u ljetnjem periodu zaslanjuju i čija voda nije za piće. Ovakav odnos opština i njihovih vodovodnih preduzeća ugrožava, ne samo poslovanje JP RVCP, već predstavlja i rizik u smislu dugoročnog kvalitetnog održavanja i funkcionalne ispravnosti cijelog vodovodnog sistema na crnogorskom primorju.
13. Vodovodna i kanizaciona preduzeća su u 2012. godini preuzela iz regionalnog vodovoda vodu u količini od cca 20% od ukupno proizvedene vode (isporučena količina iz RVS + ukupno proizvedena količina vode iz lokalnih izvorišta), dok te iste količine vode u finansijskom iskazu tj. u ukupnim prihodima tih preduzeća od prodaje vode, učestvuje sa samo 8%.
14. U slučaju preuzimanja većih količina vode iz RVS cijena iste se smanjuje.
15. Ukoliko bi se kapaciteti regionalnog vodovoda koristili sa 80% uz pretpostavku da JP RVCP po osnovu posebne naknade na investicije u opštinama Crnogorskog primorja od 1% ostvaruje prihod od 2 miliona €, cijene iz regionalnog vodovodnog sistema bile niže, ili približno jednake cijenama iz lokalnih vodoizvorišta.
16. Upravni odbor JP RVCP donio je Odluku o cijenama vode koje će se isporučivati iz regionalnog vodovodnog sistema. Predloženo je povećanje cijena vodode sa 0,25 €/m³ na 0,29 €/m³, uglavnom zbog povećanih troškova za utrošenu električnu energiju nastalih usljed povećanja cijena kWh električne energije.

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2014. godine, razmotrila i usvojila:
 - Izvještaj o radu JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ za 2012. godinu sa Izvještajem nezavisnog revizora;
 - Informaciju o stanju i međusobnim odnosima Javnog preduzeća „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i opština Crnogorskog primorja, odnosno njihovih vodovodnih i kanalizacionih preduzeća.
2. Vlada Crne Gore daje saglasnost na odluke o cijenama vode koje će se isporučivati iz regionalnog vodovodnog sistema, koje je Upravni odbor JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ donio na sjednicama od 24.05.2012. i 01.08.2013. godine na osnovu kojih je utvrđen iznos od 0,29 EUR/m³ za kontinuiranu isporuku vode tokom cijele kalendarske godine i 0,42 EUR/m³ za periodične isporuke tokom 2013. godine.
3. Vlada ukazuje na činjenicu da je izgradnjom regionalnog sistema vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja riješen višedecenijski problem u vodosnabdijevanju ovog područja koji je bio glavni ograničavajući faktor za razvoj turizma i kvalitet života građana. Početkom rada regionalnog vodovoda omogućeno je kontinuirano i kvalitetno vodosnabdijevanje lokalnog stanovništva, ali i turista u primorskim opštinama i omogućen nesmetan razvoj turizma i njemu komplementarnih djelatnosti na dugi rok, a što je od izuzetnog značaja za stabilan i održiv razvoj ovog regiona i države u cjelini.
4. Vlada izražava zabrinutost zbog smanjenja prihoda JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ po osnovu isporuke vode lokalnim vodovodnim preduzećima na Crnogorskom primorju tokom deset mjeseci 2013. godine u odnosu na isti period 2012. godine što može uzrokovati ugrožavanje održivosti i finansijske stabilnosti poslovanja JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ koje ima obavezu da otplaćuje zajmove od cca 30 miliona € za koje je garancije dala Vlada.
5. Vlada zadužuje JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ da intenzivira aktivnosti na planu povećanja iskorišćenosti kapaciteta tj. daljoj optimizaciji sistema kroz traženje partnera za izvoz vode prekomorskim transportima, kao i za izgradnju postrojenja za flaširanje vode. U tom pravcu neophodno je preduzeti aktivnosti na poboljšanju saobraćajne povezanosti izvorišta „Bolje sestre“ sa postojećom saobraćajnom infrastrukturom, obzirom da postojeće saobraćajnice predstavljaju ozbiljan ograničavajući faktor za valorizaciju potencijala tog izvorišta.
6. Vlada preporučuje opštinama na Crnogorskom primorju da se, kao jednom od prioriternih pitanja, pristupi izgradnji novih opštinskih vodovodnih mreža u naseljima u kojima iste nijesu izgrađene, kao i izgradnji mreža do lokacija planiranih za izgradnju većih turističkih objekata.
7. Vlada preporučuje Ministarstvu održivog razvoja i turizma, da pripremi metodologiju za utvrđivanje cijene vode u tački u kojoj se vrši spajanje cjevovoda sa vodoizvorišta na lokalnu distributivnu mrežu (cijena proizvedene vode) i preporučuje da se, na bazi iste, uz pouzdane podatke o količini proizvedene vode po svim lokalnim izvorištima i uz odgovarajuće kalkulacije direktnih i indirektnih troškova po pojedinačnim izvorištima koja koriste opštine Crnogorskog primorja, izvrši dodatna analiza i utvrde stvarne cijene (troškovi) proizvedene vode u svim opštinama Crnogorskog primorja.

8. Vlada zadužuje JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ da intenzivira aktivnosti na definisanju modela međusobnih odnosa koji će biti u funkciji optimizacije poslovanja JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i opštinskih vodovodnih preduzeća kroz dalju racionalizaciju u upravljanju vodnim resursima i korišćenju izgrađene infrastrukture. U tom pravcu, Vlada sugeriše JP RVCP da uspostavi komunikaciju sa respektabilnim međunarodnim finansijskim organizacijama u cilju dobijanja adekvatne ekspertske podrške za optimizaciju korišćenja resursa sistema regionalnog vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja.
9. Vlada preporučuje opštinama na Crnogorskom primorju da unaprijede parametre poslovanja javnih vodovodnih i kanizacionih preduzeća, u cilju stvaranja uslova da se optimizacijom vodnih resursa i izgrađene infrastrukture, dodatno poboljša kvalitet života lokalnog stanovništva, odnosno dodatno podstakne razvoj turističke privrede kroz nove investicione projekte.
10. Zadužuju se Ministarstvo zdravlja i Ministrastvo poljoprivrede i ruralnog razvoja da, u saradnji sa nadležnim inspeksijskim organima, obezbijede stalnu i sistematsku kontrolu kvaliteta vode iz svih izvorišta koja se koriste za napajanje vodom lokalnih vodovodnih sistema u svim opštinama u Crnoj Gori.
11. Vlada zadužuje Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja da definiše rješenja koja se tiču naknade za korišćenje voda na ime zahvatanja površinskih i podzemnih voda za piće i komunalne potrebe kako bi se obezbijedilo da se ova naknada obračunava na ukupno zahvaćenu, a ne fakturisanu količinu vode.
12. Zadužuje se JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ da započne aktivnosti na stvaranju uslova za priključenje opštine Herceg Novi na regionalni vodovodni sistem, i ubrza realizacija i drugih razvojnih projekata koji poboljšavaju kvalitet snadbijevanja vodom Crnogorsko primorje.